

යුක්තිය අද නොවේ හෙට

ශ්‍රී ලංකාවේ උගත් පාඩම්
හා සංහිදියා කොමිෂන්
සභාවේ අසමත්භාවය

AMNESTY
INTERNATIONAL

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් ලොව පුරා මිලියන 3කට අධික ක්‍රියාකාරීන්, අනුග්‍රහකයින් ඇතුළු සාමාජිකත්වයක් සහිතව රටවල් හා භූගෝලීය කලාප 150 පුරා ව්‍යාප්ත ව ඇති බරපතළ මානව අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් අවසන් කිරීම පිණිස වන ව්‍යාපාරයකි.

අප ගේ දර්ශනය වන්නේ විශ්ව මානව හිමිකම් ප්‍රකාශනය ඇතුළු ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රකාශනයන් හි අඩංගු මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන් ලොව පුරා ව්‍යාප්ත කරන සෑම පුද්ගලයෙකු විසින් ම භුක්ති විඳිනු දකින්නට ලැබීමයි.

අප සියළු රාජ්‍යයන්, දේශපාලන මතවාදයන් ගෙන් හා ආර්ථික, ආගමික උවමනාවන් ගෙන් ස්වාධීන වූ සංවිධානයකි. අප, සාමාජිකත්වය හා අනුග්‍රහකයින් විසින් සපයන අරමුදල් මත ක්‍රියා කරන සංවිධානයකි.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

ප්‍රථම මුද්‍රණය 2011
Amnesty International Ltd
Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom

© ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය

Index: ASA 37/008/2011 Sinhalese
මුල් පිටපත: ඉංග්‍රීසි බසිනි
මුද්‍රණය ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් විසින්
ජාත්‍යන්තර ලේකම් කාර්යාංශය එක්සත්
රාජධානිය

සියළු හිමිකම් ඇහිරිණ. මෙහි අයිතිය ප්‍රකාශකයන් සතුය. එහෙත් මෙම ප්‍රකාශනයේ අඩංගු කරුණු නොමිලේ සිදු කරන මානව හිමිකම් උද්දෝෂණ ව්‍යාපාර, ප්‍රචාරණය හා අධ්‍යාපනික අරමුණු පිණිස අවසරයකින් තොරව උපුටා දැක්විය හැකි අතර එබඳු අවස්ථාවන් අප වෙත දැනුම් දීම මෙම ප්‍රකාශනයේ බලපෑම පිළිබඳව තක්සේරු කිරීමට උපකාර වනු ඇත. ඒ හැර මෙම ප්‍රකාශනය වෙනත් කාර්යයන් සඳහා පිටපත් කිරීම, උපුටා දැක්වීම, පරිවර්තනය හෝ අනුවර්තනය පිණිස ප්‍රකාශක ගෙන් ලිඛිත අවසරයක් ලබා ගෙන ගෙවීමක් ද කළ යුතු බව සලකන්න. හිමිකම් අවසරය ලබා ගැනීම පිණිස කරුණාකර copyright@amnesty.org ඊමේල් කරන්න

කවරයේ ඡායාරූපය: උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව වෙත සිය ලිඛිත සාක්ෂි හා පැමිණිලි භාර දීම පිණිස යාපනය සැසිවාරයේ දී කාන්තාවන් පෙළ ගැසී සිටි ආකාරය. 2010 නොවැම්බර් 14

© සෙන්ටර් ෆෝ හියුමන් රයිට්ස් (කෝ) ශ්‍රී ලංකාව
<http://sn.im/27x7d6>

amnesty.org

යුක්තිය:
අද නොවේ
හෙට

ශ්‍රී ලංකාවේ උගත් පාඩම්
හා
සංහිදියා කොමිසමේ
අසමත්භාවය
ඇමතස්ට් ඉන්ටර්නැෂනල්

ඇමිනිස්ට් ඉන්ටර්නැෂනල් ප්‍රකාශනයකි

පුරුම මුදාණය 2011 සැප්තැම්බර්

ඇමිනිස්ට් ඉන්ටර්නැෂනල් ප්‍රකාශන

ජාත්‍යන්තර ලේකම් කාර්යාංශය,

පිටර් බෙන්සන් මන්දිරය,

1 අස්ටන් විදිය,

ලන්ඩන් WC1X0DW

එක්සත් රාජධානිය.

WWW.amnesty.org

© ඇමිනිස්ට් ඉන්ටර්නැෂනල් ප්‍රකාශන 2011

Index:ASA37/008/2011

පුරුම මුදාණය: ඉංග්‍රීසි බසිනි

පටුන

01	හැඳින්වීම	04
02	උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිසමේ සැසිවාර	23
	සාක්ෂිකරුවන් විසින් අනාවරණය කළ බරපතළ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ නිසි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට අසමත් වීම	23
	සාක්ෂිකරුවන් විසින් වාර්තා කරන ලද මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සමහරක්:	24
	මනුෂ්‍ය සාතන	27
	ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව හා එල් ටී ඊ සංවිධානය විසින් බෝම්බ හෙළීම:	30
	බලහත්කාර පැහැර ගෙන යාම් හා අතුරුදහන් කිරීම්	40
	බාර වූ එල් ටී ඊ ඊ නායකයින් බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම පිළිබඳ වෝදනාව	41
	අත්තනෝමතිකව රඳවා තබා ගැනීම්:	43
03	උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාවේ රාජ්‍ය පාක්ෂිකභාවය පිළිබඳ සාධක	44
	සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමේ දී කොමිෂන් සභාව සිය මතය උත්තරාරෝපණය කිරීම	54
	රාජ්‍ය විවේචනයට ලක් කළ සාක්ෂිකරුවන් හා විශේෂඥයින් දැඩි අධියෝගයකට ලක් කිරීම:	55
	වින්දිතයින් ගේ කාලක්‍රමයන්ට හා පවුල් සාමාජිකයින්ට නිසි සැලකිලි දැක්වීමට අසමත්වීම	60
	සාක්ෂිකරුවන් ට එල්ල කරන ලද තර්ජන වැළැක්වීමට අපොහොසත් වීම:	63
04	උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාව: රජයේ ප්‍රතිචාරය	64
	අත් අඩංගුවට ගැනීම	65
	ඉඩම්	67
	භාෂාව	67
	නීතිය හා සාමය	67
	සමාජ හා ආර්ථික ප්‍රශ්න	68
05	ස්වාධීන ජාත්‍යන්තර විමර්ශනයක අවශ්‍යතාවය	69

1 හැදින්වීම.....

‘ ඔවුහු වෙඩි නොතබන විට හෝ බෝම්බ නොහෙළන විට අපි එළිමහනේ උයා පියා ගත්තෙමු. නමුත් බෝම්බ වැසි වසින විට අපි බංකර් තුළ උයා පියා ගනිමින් ජීවත් වුනෙමු. අපේ ළමුන් කොපමණ බියට පත් වීද යත් ඔවුහු සති ගණනක් කපා නොකළෝය. ඔවුහු බෝම්බ ප්‍රහාර නිසා නැදූයන් මියාදෙන ආකාරය ඇසින් දුටු සාක්ෂිකරුවෝ වුහ. අප වටා ඇතිරී තිබූ මළකඳන් පිළිබඳ මතකය ඇත්ත වශයෙන් ම කිසි කළෙක ඇත් නොවනු ඇත’

යුද්ධයේ අවසාන සති කිහිපය තුළ වන්නියේ සිර වි සිට දිවි ගලවා ගත් තැනැත්තෙක්:

ශ්‍රී ලංකාවේ දශක ගණනාවක් දිග ගැස්සුන අභියන්තර ගැටුමේ අවසාන මාස කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකා රජයක් කෲර එල් ටී ටී ඊ යන් අතර අනෙකා පරාජය කිරීමට කළ යුද්ධයේ දී දහස් ගණනක් සිවිල් වැසියන් මිය ගියෝය. මෙම යුද්ධයට බාහිර ඇසින් දුටු සාක්ෂිකරුවන් ඇති විම වැළැක්වීම පිණිස ජනමාධ්‍යවේදීන් හා ස්වාධීන නිරීක්ෂකයින් සටන් බිමෙන් ඇත් කොට තැබීමට ශ්‍රී ලංකා රජය මහත් පරිශ්‍රමයක් ගත්තේය. එහෙත් ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය විසින් එක් රැස් කරන ලද ඇසින් දුටු සාක්ෂිකරුවන් ගේ ප්‍රකාශ හා සහන සේවකයන් සැපයූ තොරතුරු අනුවත් අවම වශයෙන් යුද්ධයේ අවසාන අදි‍රයේ දී 10,000 ආසන්න සංඛ්‍යාවක් මිය යන්නට ඇත. තවද එල් ටී ටී ඊ ය විසින් සිවිල් වැසියන් මිනිස් පලිහක් ලෙස යොදා ගත් අතර, ළමුන් සොල්දදුවන් වශයෙන් බලහත්කාරයෙන් බඳවා ගත්තේය. ශ්‍රී ලංකා හමුදාව සිවිල් වැසියන් එක් රොක් වි සිටින ස්ථාන බව දැන දැනම එකී ස්ථානයන් ට බෝම්බ හෙලුවෝය. මෙහි අවසාන ප්‍රතිඵලය වූයේ යුද්ධයට කොටු වූ සිවිල් වැසියන් දහස් ගණනක් නොවැළැක්විය හැකි ලෙසම ආහාර, ජලය හා නිසි වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර වලින් තොරව දැඩි පීඩනයකට ලක් විමයි.

මෙම ක්‍රියාවන් අන්තර් ජාතික මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීමකි. ශ්‍රී ලංකා රජය වගවිමකින් තොරව නිදල්ලේ සිටිම අන්තර් ජාතික වශයෙන් යම් රටක් වරදින් නිදොස් විම පිළිබඳ වැරදි පුර්වාදර්ශයක් සපයයි. අඛණ්ඩව සිදුවන වරදින් නිදොස්විම එක් අතකින් තිරසාර සාමයක් සඳහා ප්‍රබල බාධකයක් වනවා පමණක් නොව නොකඩවා සිදුවන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන්ට පිටුවහලක් ද වෙයි.¹ ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය වෙත බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම හා පොලිස් වධදීම් පිළිබඳ ව නොකඩවාම වාර්තා ලැබෙන අතර ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත 2009 වසරේ දී ලැබුන පැමිණිලි 5,545 අතරින් අඩක් ම ලැබී තිබුනේ පොලිස් වධ දීම් පිළිබඳ වය.

¹ 2011 සිට 2009 අතරතුර දී මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට පැමිණිලි 11,000 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් ලැබී තිබේ Sunday Leader (online), 21 July 2011 <http://www.thesundayleader.lk/?p=43073>

කෙසේ වෙතත්, සවදේශීය හා ජාත්‍යන්තර බලපෑම් මධ්‍යයේ පමණක් නොව ඉන්දියාව වැනි මිත්‍රශීලී රටවල බලපෑම් මධ්‍යයේ පවා ශ්‍රී ලංකා රජය තවමත් විශ්වසනීය වගවීම පිළිබඳ අවංක ප්‍රයත්නයක් දරා නැත. ඒ වෙනුවට පසුගිය දශක දෙක තුළ අනුගමනය කළ ආකාරයටම සිවිල් යුද්ධ සමයේ සිදු වූ අකටයුතුකම් විභාග කිරීමට යැයි අනුමාන කළ හැකි ජනාධිපති කොමිෂන් සභාවක් ශ්‍රී ලංකා රජය පත් කළේය. නමුත් මෙම කොමිෂන් සභාව පත් කිරීමේ සැබෑ අරමුණ වූයේ ජාත්‍යන්තරව හා දේශීය වශයෙන් එල්ල වී ඇති විවේචන නිහඩ කිරීමයි.

මෙබඳු නොමග යැවීම් පිළිබඳ ව ඉතාමත් මෑත නිදර්ශනය වන්නේ ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ විසින් පත් කරන ලද උගත් පාඩම් හා සංහිදියාව නමින් ජනප්‍රිය වූ ජනාධිපති කොමිෂන් සභාවයි. ආරම්භයේ දී ශ්‍රී ලංකා රජයේ උත්සාහය වූයේ දැඩි විවේචන නිහඩ කිරීමයි. නමුත් මේවන විට මෙම කොමිෂන් සභාවේ සැසිවාරයන් හි දී හෙළිදරව් වූ සාක්ෂි අනුව, මතුවන සැක කටයුතු අපරාධවන් හි බරපතලකම නිසා ජාත්‍යන්තරව එල්ල වන පීඩනය තවත් උත්සන්න වී ඇත. උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිසමෙහි නොයෙකුත් අඩුපාඩු සැලකිල්ලට ගනිමින්, ජාත්‍යන්තර නීතියට අනුව යමින් තීරණ සාමයක් ද, සිය පුරවැසියන් ට යුක්තිය හා සිදු වූ අලාභ සම්බන්ධයෙන් හානිපුරණය කිරීම ද, පිණිස ශ්‍රී ලංකා රජයට බලකරන ලෙසට ශ්‍රී ලංකාවේ සංහිදියාව සම්බන්ධයෙන් උනන්දුවක් දක්වන රාජ්‍යයන් ගෙන්, ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය ඉල්ලා සිටියි.

ශ්‍රී ලංකාවේ උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් වගවීම පිළිබඳව ගෞරවනීය යාන්ත්‍රණයක් නොවේ.² එහි අධිකාරිය දෝෂ සහිත වන අතර ප්‍රායෝගිකව ජාතික පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පිළිබඳව ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියට අනුකූල වන්නේ ද නැත. 2010 අගෝස්තු මස ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් ට සංදේශයක්³ එවමින් එම කොමිෂන් සභාව යුක්තිය, සත්‍යානුවේෂණය හා වින්දිතයින්ට හානිපුරණය ලබා දෙන දේශීය යාන්ත්‍රණයක් ලෙසට කොපමණ අසාර්ථකදැයි පෙන්වා දෙන ලදී.

2010 ඔක්තෝබර් මස ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය, හියුමන් රයිට් වොච් හා ඉන්ටර්නැෂනල් ක්‍රයිසිස් ගෘෆ් යන සංවිධාන වෙත උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් විසින් සිය කොමිෂන් සභාව හමුවේ සාක්ෂි දෙන මෙන් ආරාධනය කරන ලදී. එකී ආරාධනය ප්‍රතික්ෂේප කළ මෙම සංවිධාන විසින් මෙම කොමිෂන් සභාවේ අප්‍රමාණවත් අධිකාරියත්, ස්වාධීනත්වය පිළිබඳව ඇති අවතක්සේරුවත්, සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට ප්‍රමාණවත් විධිවිධාන නොමැතිකමත් මූලික

² අදාළ උපමානයන් අතර යාවත්කාලීන කරන ලද 'වරදින් නිදෙස් කිරීම මැඩීම පිණිස මානව හිමිකම් ආරක්ෂාව හා පුර්වධනය මගින් ක්‍රියාකිරීම' පිළිබඳ ප්‍රකාශනය: United Nations, E/CN.4/2005/102/Add.1, 8 February 2005 <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G05/109/00/PDF/G0510900.pdf?OpenElement>

මෙම මූලධර්ම එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව මගින් 2005 පැවති 61වන සැසිවාරයේ දී අනුමත කරන ලදී E/CN.4/RES/2005/81 of 21 April 2005 during the Commission's 61st session. The text of the resolution is available at: <http://www.unhcr.org/refworld/category,LEGAL,UNCHR,,45377c930,0.html>

³ කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. Submission to the Lessons Learnt and Reconciliation Commission, 17 August 2010, (TG ASA 37/2010.001)

උගන්වනායක් වශයෙන් පෙන්වා දෙන ලද්දේය.⁴ තවදුරටත් පුර්ණ ස්වාධීන සාමාජිකයින් ගෙන් සමන්විත කොමිෂන් සභාවක් පත් කොට, සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කරමින්, ජාත්‍යන්තර හා දේශීය නීති රීති වලට අනුකූලව, සැක කටයුතු වෝදනා සම්බන්ධයෙන් පුර්ණ අපක්ෂපාති පරීක්ෂණයක් කිරීමට එකඟවීමෙන් ද, ඊට පසුබිම සකස් කිරීමක් වශයෙන් වරදින් නිදොස්වීම නතර කිරීමටත් පොලිසිය හා අධිකරණයට අපක්ෂපාති ලෙස යුක්තිය පසුදීමකට රජය ඉඩ දෙන්නේ නම් පමණක් මෙම සංවිධාන ශ්‍රී ලංකා රජයට සම්පූර්ණ සහයෝගය දෙන බව ද ප්‍රකාශ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ අසාර්ථක ස්වදේශීය යාන්ත්‍රණයන් ගේ දීර්ඝ ඉතිහාසයේ තව එක් පුරුකක් වන උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව මගින් යුද්ධ අපරාධ, මානව සංහතියට එරෙහි අපරාධ හා යුද්ධය නිසා දෙපාර්ශවය විසින් ම සිදු කරන ලද අපරාධ සම්බන්ධයෙන් වින්දිතයන් වූ දහස් සංඛ්‍යාවකට යුක්තිය, සත්‍යානුවේෂණය හා හානිපුරණය සිදුවේ යැයි තමන් රැවටිල්ලකට හසු නොවීය යුතු බවට ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව ගෙන් ඉල්ලා සිටියි.

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය ස්වාධීන අන්තර් ජාතික මට්ටමේ යාන්ත්‍රණයක් වනාම පිහිට වන ලෙස එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයෙන් ඉල්ලා සිටියි. එබඳු යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවීම හේතු දෙකක් නිසා වැදගත් වෙයි. (1) අන්තර් ජාතික අපරාධ සම්බන්ධයෙන් ගෝලීය මූලධර්මයක් වන වගවීම ආරක්ෂා කිරීම හා අනෙකුත් රටවල් ශ්‍රී ලංකාවේ වැරදි ආදර්ශය අනුගමනය කිරීම වැළැක්වීම (2) බාහිර අපක්ෂපාති යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවීම මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජාතීන් අතර සංහිදියාව ඇති කිරීමට දායක වීම.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව සිය සැසි වාරයන් හි දී හෙළිදරව් වූ යුද්ධ අපරාධ, මානව වර්ගයට එරෙහි අපරාධ ඇතුළුව අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ ගැනෙන වෙනත් අපරාධ හඳුනා ගැනීමට අසමත් වීමත්, එසේම ඇතැම් අපරාධ සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි සාක්ෂි හෙළිදරව් වී තිබියදීත් විමර්ශනයක් නොකිරීමත්, අන්තර්ජාතික නීතිය පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වයක් ඇති අපක්ෂපාති හා ස්වාධීන අධිකරණයක දී අධිවෝදනා ඉදිරිපත් නොකිරීමත් ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය මෙම වාර්තාව මගින් විශ්ලේෂණය කරයි.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂණේ ප්‍රසිද්ධ සැසිවාරයන් හි වාර්තා ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය විසින් මැනවින් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මෙම සැසිවාරයන් හි දී සිවිල් වැසියන් රැඳී සිටි රෝහල් වැනි ස්ථානයන්ට බෝම්බ හෙලීම, මනුෂ්‍ය ඝාතන හා බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම ඇතුළු බරපතල අපරාධ සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි හෙළිදරව් වී තිබියදීත් මෙම කොමිෂන් සභාව එකී අපරාධ සම්බන්ධයෙන් නිසි පරිදි ක්‍රියා නොකිරීම මගින් කොමසාරිස්වරු:

⁴ ශ්‍රී ලංකාව: යුද්ධ අපරාධ වෝදනා අන්තර් ජාතික විමර්ශනයක් අවශ්‍යයයි. ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල්, හියුමන් රයිට්ස් වොච් හා ක්‍රයිසිස් ගෘෂ් විසින් කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද ඒකාබද්ධ ලිපිය:

14 October 2010 (Index: ASA 37/015/2010)
<https://www.amnesty.org/en/library/asset/ASA37/015/2010/en/b8167216-c0aa-48be-99f8-bdcb5cab5d84/asa370152010en.pdf>

- එල් ටී ටී ඊ, වෙනත් ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායමක හෝ රජයේ ත්‍රිවිධ හමුදා සාමාජිකයින් වේවා සාක්ෂි ඇත්නම් ඔවුන් සැක කටයුතු අපරාධකරුවන් වශයෙන් පෞද්ගලිකව හඳුනා ගැනීමට අසමත් වීම;
- සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට හා බිය වැද්දීම්, තර්ජන වලින් බේරා ගැනීමට අසමත් වීම;
- රජය විසින් සිදු කරන ලදැයි සැක කරනු ලබන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව රජයේ හා රජයට පක්ෂපාති සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි ප්‍රශ්න කිරීමට අසමත් වීම;
- අද දක්වා අධි වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස කිසිදු තැනැත්තෙකු ගේ නම අධිකරණයට නිර්දේශ නොකිරීම;

සිය සහා සැසිවාර සියල්ලෙහි දීම පාහේ සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් නිශ්චිත කරුණු දැනගැනීමටත්, සාක්ෂිකරුවන් විසින් ඉඟි කරන ලද සිද්ධීන් ඔස්සේ විශේෂයෙන් ම රජයේ හමුදා හා එල් ටී ටී ඊ සංවිධානය විසින් සිදු කළේ යැයි කියනු ලබන බරපතල අපරාධ සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් පරීක්ෂණ පැවැත්වීමටත් කොමසාරිස්වරුන් කිසිදු උත්සාහයක් නොගත් බව මැනවින් ප්‍රදර්ශනය විය. ඒ නිසාම කොමිෂන් සභා සැසි වාර්තා රාජ්‍ය වගවීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියට කිසිදු දයකත්වයක් නොදෙයි. දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ නිදන් ගතව ඇති වරදින් නිදෙස් වීමේ ප්‍රතිපත්තිය නිසා ඉහත කී ප්‍රතිඵල පුදුමයට කරුණක් ද නොවේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වගවීම පිළිබඳ ප්‍රගති වාර්තාව ඉතාමත් දුර්වල බවත්, උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂමේ අධිකාරිය අපැහැදිලි බවත්, එම කොමිෂන් සභාවට ස්වාධීනත්වයක් හා සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම පිණිස අවශ්‍ය විධිවිධාන නොමැති වූ බවත්, ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන් ම ඉන් පරිබාහිර නිරීක්ෂකයින් පිළි ගනිති. උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව විසින් රජයට යම්කිසි වගවීමක් පැවැරීමට ඉඩ ඇති බවත්, එමඟින් දැනට කඩාකප්පල් වී ඇති 'දේශපාලන විසඳුම' පිළිබඳ සාකච්ඡාවට යම් ආලෝකයක් ලැබිය හැකි බවත් තවත් ඇතැම් පිරිසක ගේ මතය වේ. නමුත් මෙබඳු මතයක පදනම කුමක් දැයි පැහැදිලි නැත.

ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව පිළි ගත හැකි දේශීය වගවීම පිළිබඳ යාන්ත්‍රණයක් බවත්, එමඟින් යුද්ධ අපරාධ ගණයේ ලා සැලකිය හැකි උල්ලංඝනයන් විභාග කිරීමට හැකි බවත් පිළි ගැනීමේ අනතුරක් ඇත. නමුත් යථා තත්වය නම් රජය සිය කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වගකීම බාර ගැනීම තවදුරටත් ප්‍රමාද කිරීම හා වින්දිතයින්ට යුක්තිය හා හානිපුරණය කිරීම ප්‍රමාද කිරීමය. ශ්‍රී ලංකාවේ සංහිදියාව ඉදිරියට ගෙන යා හැක්කේ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය මැදිහත් ව පිහිට වනු ලබන නිර්ව්‍යාජ, වගවීම පිළිබඳ දේශීය යාන්ත්‍රණයකින් පමණි. නොමඟට යන ශ්‍රී ලංකා රජය මවාපාන ශ්‍රී ලංකාව, සැබෑ ශ්‍රී ලංකාව නොවේ. එබඳු රජයක් සමඟ අත් වැල් බැඳ ගැනීම මඟින් විවිධ ජන කොටස් වලට අයත් දහස් ගණනක් ජනතාව ගේ මානව අයිතිවාසිකම් තවදුරටත් උල්ලංඝනය වීමට අනුබල දීමකි.

ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවීම:

වත්මන් තත්වය:

ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවීම පිළිබඳ ජගත් ව්‍යායාමයට ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් අකුල් හෙළනු ලැබුවත් එම ව්‍යායාමයේ ප්‍රවර්ධකයින්ට යම් කිසි ප්‍රගතියක් වාර්තා කර ගැනීමට හැකි වී තිබේ. සිවිල් යුද්ධය නිමවීමත් සමගම 2009 මැයි මස ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ උතුරේහි කළ සිය සංචාරය අවසානයේ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහ ලේකම් බෑන් කිං මූන් මහතා, ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ සමග 2009 මැයි මස 23 දින නිකුත් කළ ඒකාබද්ධ නිවේදනයට අනුව මහලේකම් වරයා ' ජාත්‍යන්තර මානවීය හා මානව හිමිකම් නීතියට අනුව රජයේ වගවීම පිළිබඳ ක්‍රියාවලියක් පිහිටුවීමේ වැදගත් කම' අවධාරණය කළ අතර, මහින්ද රාජපක්ෂ ' එකී දුක් ගැනවිලි විමසා බැලීමට' එකඟත්වය පළ කළේය. මෙහි දී මහින්ද රාජපක්ෂ මහතා 'ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන් ට හා ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර වගකීම් වලට අනුකූලව මෙරට මානව අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කොට ප්‍රවර්ධනය කිරීමට තමා දැඩි ලෙස කැප වී සිටින බවට' ප්‍රකාශ කළේය.⁵

ජනාධිපතිවරයා ගේ වාචික කැපවීම අනුව යමින් බෑන් කිං මූන් මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ වගවීම ආශ්‍රීත ගැටළු පිළිබඳව තමාට උපදෙස් ලබා ගැනීමට විද්වත් මණ්ඩලයක් පත් කළේය. මෙම මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් වූයේ මරාසුකි දරුස්මාන් (ඉන්දුනීසියාව) සභාපති, ස්ටීවන් රැට්නර් (ඇමෙරිකාව) යස්මීන් සුකා (දකුණු අප්‍රිකාව) ය. මෙම විද්වත් මණ්ඩලයේ වාර්තාව 2011 අප්‍රියෙල් 12 වන මහලේකම් වරයාට බාර දෙන ලදී. එම වාර්තාවට අනුව ' ජාත්‍යන්තර මානවීය හා මානව අයිතිවාසිකම් නීතියට අනුව ශ්‍රී ලංකා රජයන් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයක් යුද්ධ අපරාධ ගණයේ ලා සැලකිය හැකි ක්‍රියා සිදු කිරීම පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි තිබෙන බවට තමන් සැහීමටකට පත් වන්නේ යැයි' විද්වත් මණ්ඩලය ප්‍රකාශ කළෝය.⁶

එම වාර්තාව මගින් වහාම මහ ලේකම්වරයාට ' අන්තර් ජාතික ස්වාධීන යාන්ත්‍රණයක්' පිහිටුවන මෙන් නිර්දේශ කරන ලදී. එමඟින්;

- (1) ශ්‍රී ලංකා රජය දේශීය වශයෙන් සැක කටයුතු චෝදනා විමර්ශනය කිරීම ඇතුළු බල සහිත වගවීමේ ක්‍රියාවලියක නිරත වන්නේ ද යන්න නියාමනය කිරීම හා ඇගයීමට ලක් කිරීම සහ කලින් කළට මහ ලේකම් වරයාට වාර්තා කිරීම;
- (2) අව්‍යාජ හා බලසහිත දේශීය විමර්ශනය සැලකිල්ලට ගනිමින් සිදු වූ උල්ඝණයන් පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය විසින් විමර්ශනයක් ආරම්භ කිරීම;

⁵ ඒකාබද්ධ ප්‍රකාශනය: එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහා ලේකම් හා ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාධිපති: SG/2151, 26 May 2009

<https://www.un.org/News/Press/docs/2009/sg2151.doc.htm>

⁶ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහා ලේකම් විසින් පත් කරන ලද විද්වත් කමිටු වාර්තාව: විධායක සාරාංශය 2වන පිටුව

, http://www.un.org/News/dh/infocus/Sri Lanka/POE_Report_Full.pdf

(3) යුද්ධයේ අවසාන අදියර හා සම්බන්ධ වගවීම් සඳහා ආදාය සාක්ෂි එක්දස් කිරීම හා එකී සාක්ෂි මෙන්ම විද්වත් කමිටුව හා වෙනත් එක්සත් ජාතීන් ගේ ආයතන විසින් එක්දස් කරන ලද සාක්ෂි ද අනාගත ප්‍රයෝජනය පිණිස සුරැකිව තැබීම;⁷

2011 අප්‍රියෙල් 25 දින බැන් කිං මූන් මහතා ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කරමින් තමාට ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන ජාත්‍යන්තර වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීමේ නීතිමය බලයක් නැතැයි ප්‍රකාශ කළේය.⁸ මෙය පවත්නා නීතිමය තත්වයට හාත්පසින් ම වෙනස් මතයකි. එබඳු යාන්ත්‍රණයක් පිහිටු වීම පිණිස තමාට එක්කෝ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ ආරක්ෂ මණ්ඩලයෙන් හෝ ජීනීවා හි පිහිටි එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයෙන් අවසරයක් ලැබිය යුතුයැයි මහලේකම් වරයා කියා සිටියේය. ඒ අතරම, 2011 සැප්තැම්බර් මස ජීනීවා හි පැවති මානව හිමිකම් කවුන්සිල් රැස්වීම පැවැත්වෙන අතරතුර වාරයේ දී මහ ලේකම් වරයා ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ විද්වත් කමිටු වාර්තාව ජීනීවා හි පිහිටි එක්සත් ජාතීන් ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයට නිල වශයෙන් ඉදිරිපත් කළේය.

ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන් විසින් විද්වත් කමිටුවේ වාර්තාව අපකීර්තියට පත් කිරීම පිණිස රාජ්‍යාන්ත්‍රික මෙහෙයුමක් දියත් කළේය. 2011 අප්‍රියෙල් 13 වන දිනම එනම් වාර්තාව පිට වූ දිනට පසු දිනම විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරමින් තමන් විද්වත් කමිටු වාර්තාව සම්පූර්ණයෙන් ම අධ්‍යයනය නොකළ නමුත් එම වාර්තාව ප්‍රතික්ෂේප කරන බව කියා සිටියේය. දැනට උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාව සම්බන්ධයෙන් ලැබී තිබෙන සියළු තොරතුරු වලට ප්‍රතිපක්ෂව යමින්, විදේශ අමාත්‍යාංශය සිය රාජ්‍යාන්ත්‍රික මෙහෙයුමේ ප්‍රධාන ඉලක්කය කර ගත්තේ උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාව පූර්ණ බලැති වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් බව ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට ඒත්තු ගැන්වීමටයි.

අපරාධකරුවන් වරදින් නිදෙස් කිරීම හා සිවිල් ජනතාව වධ හිංසාවලට හෝ කෲර, අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකිල්ලකට යටත් කිරීම පිළිබඳව එල්ල වන බරපතළ චෝදනා මුලින් උපුටා දැමීම පිණිස බලධාරීන්ට දේශපාලන අධිෂ්ඨානයක් නොමැති බව ශ්‍රී ලංකාවේ මෑත ඉතිහාසය පෙන්වා දෙයි. එසේම ඔවුහු යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසින් ම අන්තර් ජාතික මානවීය හා මානව හිමිකම් නීතිය උල්ලංඝනය කළ බව හඳුනා ගැනීමට ද, වින්දිතයින්ට යුක්තිය ඉෂ්ට කිරීමට උත්සාහයක් ද නොගනී. තවද, මානව හිමිකම් හා අන්තර් ජාතික මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කළ අපරාධකරුවන්ට අධි-චෝදනා ඉදිරිපත් කොට දඬුවම් කරන බවට 2008 දී ජීනීවා හි මානව හිමිකම් කවුන්සිලය ඉදිරියේ තමන් පොරොන්දු වූ බව ද ශ්‍රී ලංකා රජයට අමතක වී ගොසිනි.

ශ්‍රී ලංකාවට එල්ල වන බරපතළ චෝදනා විභාග නොකිරීමට රජය දරන ප්‍රයත්නය, හෙළි දරවී වෙමින් පවතින යුද්ධ සමයේ සිදු වූයේ යැයි සැක කරන අපරාධ ඉදිරියේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට සිදු වෙයි. ආධුනිකයින් විසින් විඩියෝ හා ජංගම දුරකථන මගින් රූ ගත කරන ලද දර්ශන ඇතුලත් බ්‍රිතාන්‍යයෙහි පිහිටි වැනල් ෆෝ රූපවාහිනී ජාලය විකාශනය කළ 'කිලිං

⁷ ඉහත vii
⁸ ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් යුද්ධයේ අවසාන අදියර සම්බන්ධ එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහ ලේකම් පත් කළ විද්වත් කමිටු වාර්තාව: SG/SM/13524, 25 April 2011

ෆිල්ඩ්ස්' නම් වූ විඩියෝ පටයෙහි එන දර්ශන, යුද්ධයට සම්බන්ධ වූ දෙපාර්ශවය විසින් සිදු කළ යුද්ධ හා මානව සංහතියට එරෙහි අපරාධ පිළිබඳ පිළිගත හැකි සාක්ෂියක් වෙයි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විවිධ රාජ්‍යයන්, විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ මිත්‍ර රාජ්‍යයන් වන ඉන්දියාව හා ඇමෙරිකාව විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ යුද්ධ අපරාධ විමර්ශනය පිළිබඳ එකඟත්වයකට නොපැමිණීමේ රජයේ දැඩි ස්ථාවරය සම්බන්ධයෙන් සිය කනස්සල්ල ප්‍රකාශ කරමින්, ශ්‍රී ලංකා රජය වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම හා දේශපාලන විසඳුමක් පිළිබඳ රජයේ ක්‍රියා මාර්ගය පිළිබඳ තමන් සැහිමකට පත් වන තුරු අන්තර් ජාතික ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් පිළිබඳ ඉල්ලීමට සහයෝගය දෙන බව ද කියා සිටියෝය.

ඇමනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය මෙම වාර්තාවෙන් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ඉහත කී පියවරයන් කරා ළඟා වීමට අපොහොසත් වී ඇති බව පෙන්වා දෙයි. මෙම කාරණය සිත් හි තබා ගෙන එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය වහාම ක්‍රියාත්මක විය යුතුය. මහ ලේකම් බැන් කිං මූන් හට අන්තර් ජාතික වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීමේ අධිකාරියක් ඇතුළු යන ස්ථාවරයේ සිට, මහ ලේකම් වරයා ගෙන් හා මානව හිමිකම් කවුන්සිලයෙන් විද්වත් මණ්ඩලය නිර්දේශ කළ පරිදි අන්තර් ජාතික වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් පිහිටු වීමට පියවර ගන්නා ලෙසත් යුද්ධයෙන් පීඩාවට පත් වූ වින්දිතයින්ට යුක්තිය ඉෂ්ට කර දෙන්න ලෙසත් ඉල්ලා සිටිමු.

- එක්සත් ජාතීන් ගේ මහ ලේකම්වරයා මානව හිමිකම් කවුන්සිලය, ආරක්ෂක මණ්ඩලය හා අනෙකුත් එක්සත් ජාතීන් ගේ ආයතන සමග සහයෝගයෙන් ක්‍රියා කරමින් වහාම ස්වාධීන අන්තර් ජාතික විමර්ශනයක් ආරම්භ කිරීම පිණිස පියවර ගත යුතුය.
- එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ සියළුම සාමාජික රටවල් ස්වාධීන අන්තර් ජාතික විමර්ශනයක් පිළිබඳ යෝජනාවට සහයෝගය දිය යුතුය. තවද, එක්සත් ජාතීන් ගේ සාමාජිකයින් සිය සාමූහික වගකීම අනුව යමින් තම ජාත්‍යන්තර අධිකාරී බලය මත ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු වී යැයි සැක කරන යුද්ධ හා මානව වර්ගයට එරෙහි අපරාධ පිළිබඳව විමර්ශනය කොට අධි-වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීමට දයක විය යුතුය.

පසුබිම:

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව 2010 මැයි මාසයේ දී ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ විසින් පත් කරන⁹ ලද්දේ එක්සත් ජාතීන් ගේ මහ ලේකම් බැන් කිං මූන් විසින් පත් කරන ලද විද්වත් මණ්ඩලය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් ඊට ප්‍රති උත්තරයක් වශයෙනි. මහ ලේකම් බැන් කිං මූන් සිය විද්වත් මණ්ඩලය පත් කරන ලද්දේ යුද්ධයේ අවසාන කාල පරිච්ඡේදයේ එල්.ටී.ටී.ඊ සංවිධානයක් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් සිදු කරන ලද්දේ යැයි සැක කරනු ලැබූ බවට ඉමහත් ප්‍රසිදියක් ලැබූ අන්තර් ජාතික නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම හා මානව වර්ගයාට එරෙහිව සිදු කරනු ලැබූ අපරාධ සම්බන්ධ චෝදනා වලට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.

ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ජාතික වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් වශයෙන් හඳුන්වා දෙන ලද අතර මෙම කොමිෂන් සභාව 2011 අප්‍රේල් මස නිකුත් කරන ලද බැන් කිං මූන් ගේ වාර්තාවට පිළිතුරු දීමට ද ආයුධයක් වශයෙන් භාවිතා කරන ලදී.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන්⁹ සභාවේ අධිකාරියට අනුව ඔවුහු ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ සිදු වූ මාරාන්තිකම යුද්ධය ආවර්ජනය කොට නැවත එබත්දක් සිදු වීම වැළැක්වීම පිණිස යෝජනා ඉදිරිපත් කළ යුතු විය. 2002 ක්වූ පෙබරවාරි මස 21 වැනි දින සිට 2009 ක්වූ මැයි මස 19 වැනි දින දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළදී සිදුවිය හැකිව තිබූ මතු දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳව පරීක්ෂා කොට, එනම්;

- 1 වර්ෂ 2002 ක්වූ පෙබරවාරි මස 21 වැනි දින ක්‍රියාත්මක කෙරුණු සටන් විරාම ගිවිසුම අසාර්ථකවීමට තුඩුදුන් කරුණු හා අවස්ථානුගත තත්වයන් සහ ඉනික්බිතිව 2009 ක්වූ මැයි මස 19 වැනි දින තෙක් අනුපිළිවෙලින් වූ සිද්ධීන්.
- 2 කිසියම් තැනැත්තෙක්, කණ්ඩායමක් හෝ යම් ආයතනයක් සෘජුව හෝ අනියමින් මේ සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරනුයේ ද යන වග.
- 3 මෙබඳු සිද්ධීන් යළි ඇති නොවන බවට සහතික කරගනු පිණිස එකී සිද්ධීන්ගෙන් අප උගත යුතු පාඩම් සහ අපගේ සැලකිල්ල යොමු විය යුතු තදාශ්‍රිත කරුණු.
- 4 මෙකී සිද්ධීන්ගෙන් පීඩාවට පත් කිසියම් තැනැත්තෙකුට හෝ ඔවුන්ගෙන් යැපෙන්නන්ට හෝ උරුමකාරයන්ට ප්‍රතිසංස්ථාපනයක් කරනු ලැබිය හැකි ක්‍රමවේදය.
- 5 මෙබඳු කිසියම් සිද්ධීන් ඉදිරි කාලයේදී යළි ඇතිවීම වළක්වාලනු පිණිසත් සියලු ප්‍රජාවන් අතර තවදුරටත් ජාතික සමගිය සහ ප්‍රතිසන්ධානය ප්‍රවර්ධනය කරලනු පිණිසත් ගනු ලැබිය යුතු ආයතනික, පරිපාලනමය සහ ව්‍යවස්ථාමය ක්‍රියාමාර්ග සහ මේ අධිකාරි

⁹ ජනාධිපතිවරයා විසින් 2010 ජූනි 16 වන දින නිකුත් කළ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් මෙම කොමිෂන් සභාව පිහිටුවන ලදී. කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයින් වූයේ ජනාධිපති නීතිඥ චිත්ත රත්නන් ද සිල්වා මහතා, ජනාධිපති නීතිඥ ආචාර්ය අමර්තුංග රොහාන් පෙරේරා මහතා, මහාචාර්ය මොහොමඩ් නාහීර් මොහොමඩ් ජෆර් මහතා, මහාචාර්ය කරුණාරත්න හමවත්ත මහතා, චන්දිමාලා චන්ද්‍රගම් මහතා, හේවා මාතර ගමගේ සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා, මනෝහරි රාමනාදන් මැතිනිය, මැක්ස්වෙල් පරාක්‍රම පරණගම මහතා යන අයවරුන්ය. කොමිෂන් සභා නම් කිරීම පිළිබඳ සාමාන්‍ය ශ්‍රී ලංකා සම්ප්‍රදාය වූයේ එකී කොමිෂන් සභාවන් ඒ එ⁹ සභාපතිවරුන් ගේ නමින් හැඳින්වීමය. නමුත් මෙම කොමිෂන් සභාව ජනමාධ්‍යයන් මගින් හඳුන්වන ලද්දේ 'උගත් පාඩම් හා සංහිදියාව' යන නමිනි. මෙම පරිවර්තනයේ දී වඩාත් ජනප්‍රිය වූ උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව යන නමම පාවිච්චි කළෙමු.

පත්‍රයෙහි නියමයන් යටතේ පරීක්ෂණයට භාජනය කරනු ලැබූ කරුණු වලින් කිසියම් කරුණකට අදාළ එබඳු යම් වෙනත් නිර්දේශයන් කිරීම.¹⁰

2010 ජුනි 06 දින ප්‍රකාශයට පත් කළ ගැසට් නිවේදනයට අනුව උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් මානව අයිතිවාසිකම් හා මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳ විභාග කිරීම අපේක්ෂා නොකළා පමණක් නොව අපරාධකරුවන් අධිකරණය ඉදිරියට ගෙන ඒම ද බලාපොරොත්තු නොවීය. අනිත් අතට උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂ සභාව ද ඉහත කී ප්‍රශ්න විචාරනු පිණිස සිය අධිකාරිය අර්ථ කථනය නොකළෝය. නමුත් මෙම කොමිෂන් සභාවේ සංයුතිය බලන කළ එය පුද්ගලයන් කාරණයක් නොවේ.

කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා වූයේ හිටපු නීතිපතිවරයා වන අතර ඔහු සිය රාජකාරී සමය තුළ මානව අයිතිවාසිකම් නඩුවක් වශයෙන් අතිශයින් වැදගත් වූ 2006 ජනවාරි මස හමුදා විසින් දව්ඩ සිසුන් පස් දෙනෙකු සමූල ඝාතන (ත්‍රිමලේ පංච පුද්ගල ඝාතනය) නඩු විභාගය කඩාකප්පල් කිරීම පිළිබඳ විවේචන එල්ල වූවෙකි.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව 2010 අගෝස්තු මස කොළඹ දී සිය සැසිවාර ආරම්භ කරන ලදී. කොළඹ සැසිවාරයට ආණ්ඩුවේ මෙන් ම හමුදාවේ නිලධාරීන්ටද, පුජ්‍ය පක්ෂය හා ප්‍රමුඛ පුරවැසියන් ඇතුළු 140 දෙනෙකුට 2002 සටන් විරාම ගිවිසුම හා දේශපාලන විසඳුමක් සම්බන්ධයෙන් ගත යුතු පියවරයන් පිළිබඳ අදහස් දැක්වීමට ආරාධනා කරනු ලැබුවෝය. මේ බොහෝ දෙනෙක් වර්තමාන රජයේ ආධාරකරුවන් මෙන් ම එහි ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් අනුග්‍රහය දැක්වන්නෝ වූ අතර දව්ඩ ජාතිකයින් 30 දෙනෙකු හා මුස්ලිම් ජාතිකයින් 5 දෙනෙකු හැර අනෙක් සියළු දෙනාම සිංහලයෝ වූහ.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල ද සැසිවාර පැවැත්වූ අතර ඊට සහභාගි වූ බහුතරයක් යුද්ධයෙන් වින්දිතයින් බවට පත් වූවෝය.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන්¹¹ සභාවේ කාලය අවස්ථා දෙකකදී දීර්ඝ කළේය. 2011 මැයි මස මැද භාගයේ දී කොමසාරිස්වරුන් සිය වාර්තාව ජනාධිපතිවරයාට භාර දීමට සුදනම් වූ අවස්ථාවේ දී ජනාධිපතිවරයා විසින් කොමිෂන්¹² සභාවේ කාලය සය මසකින් දීර්ඝ කළේය. කොමසාරිස්වරුන් සිය වාර්තාව 2011 නොවැම්බර් මස නිකුත් කිරීමට බලාපොරොත්තුව සිටින අතර ඇත්ත වශයෙන් ම සිදුවෙමින් පවතින්නේ රජයත් එල් ටී ඊ සංවිධානයත් 2009 දී සිදු කළේ යැයි චෝදනා කරනු ලැබූ යුද්ධ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් අන්තර් ජාතික පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමේ යෝජනාව යටත් පත් කිරීම පිණිස රජයට කාලය ලබා දීම පමණකි.¹¹

¹⁰ අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ: ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය No CA/3/3/24, <http://www.llrc.lk/images/stories/docs/Mandate%20English.pdf>

¹¹ 2006 ජනවාරි 02 දින ත්‍රිකුණාමලේ මුහුදු වෙරළේ රැදි සිටි ශිෂ්‍යයන් පස් දෙනෙකුට ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂ හමුදා හට පිරිසක් විසින් සිදු කරන ලද වෙඩි තැබීමක් නිසා ශිෂ්‍යයන් පස් දෙනෙක් මිය ගිය අතර දෙදෙනෙක් තුවාල ලැබීය. පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයේ දී මරණයට හේතුව වෙඩි තැබීම බවත් ඉන් තිදෙනෙකුට හිසට වෙඩි තබා ඇති බවත් අනාවරණය විය. පරීක්ෂණ පැවැත්වෙන අතරතුර රහස් පොලිසිය විසින් හදිසි නීතිය යටතේ ආරක්ෂ ලේකම්වරයා විසින් අත්සන් කරන ලද රැදවුම් නියෝගයක් මත ත්‍රිකුණාමල පොලිසියේ උප පරීක්ෂක හා විශේෂ කාර්ය බලකායේ

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයක් වශයෙන් පසුගිය දශක දෙකක පමණ කාලයක් තිස්සේ ශ්‍රී ලංකාවේ මානව අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ නියාමනය කිරීම හා මානව අයිතිවාසිකම් රැක ගැනීම පිණිස උද්දෝෂණය කරන ලද්දේය. විශේෂයෙන් ම පසුගිය කාලය තුළ විවිධ ආණ්ඩු විසින් පත් කරන ලද පරීක්ෂණ කොමිෂන්¹¹ සහ පිළිබඳ විශේෂ අධ්‍යයනයක් සිදු කරමින් ප්‍රායෝගිකව එම කොමිෂන්¹² සහ සත්‍යාවේක්ෂණය හෙළිදරව් කර ගැනීමටත්, යුක්තිය ඉටු කිරීමට මෙන් ම වින්දිතයින්ට හානි පුරණය කිරීමටත් අසමත්වූ ආකාරය හෙළිදරව් කරන ලදී. තවද, ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය පසුගිය දශක දෙක මුළුල්ලේ ම මානව හිමිකම් වින්දිතයින් බවට පත් වූ තැනැත්තන් ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් කටයුතු කළේය. එහි දී වාර්තා වූ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව එක් රැස් කරන ලද තොරතුරු අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වධහිංසා පැමිණ වීම, කෲර, අමානුෂික හා අවමන් සහගත සැලකිලිවලට හා දඩුවම් වලට යටත් කිරීම හා වරදින් නිදහස් කිරීම පිළිබඳ ඓතිහාසික පෙළ ගැස්මක් තිබෙන බව පැහැදිලි ව පෙනී යයි. මේ නිසා ශ්‍රී ලංකාවට නිර්වාච්‍ය දේශපාලන විසඳුමක් ගෙන ඒමට නම් වින්දිතයින්ට යුක්තිය, සත්‍යාවේක්ෂණය හා හානිපුරණයෙන් ඉටු කළ යුතු බව අපගේ පිළි ගැනීමයි. මේ කර්තව්‍යය සම්බන්ධයෙන් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ශක්‍යතාවයකින් යුත් යාන්ත්‍රණයක් නොවේ.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ සැසිවාර පිළිබඳව ජනමාධ්‍යයන් හි පළ වූ වාර්තා ඉතා සියුම්ව නිරීක්ෂණය කිරීමේ දී එක්සත් ජාතීන් ගේ විද්වත් කමිටුව විසින් මෙම කොමිෂන් සභාව පිළිබඳ කළ නිගමනය ඉහත කී කාරණා සමග මැනවින් ගැලපේ.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව පිහිට වනු ලබන්නේ 2002 සටන් විරාම ගිවිසුමේ සිට 2009 මැයි මස යුද්ධ අවසානය අතීතය විමර්ශනය කිරීම පිළිබඳ රජයේ ඉහළම ප්‍රතිපත්තිය වශයෙනි. මෙම කොමිෂන් සභාව ශ්‍රී ලංකාවේ ගැටුම පිළිබඳ ජාතික සංවාදයක් මුල පිරීමට ඉතාමත් සුදුසු අවස්ථාවක් නිර්මාණය කළේය.¹² එබඳු සංවාදයක අවශ්‍යතාවය විශේෂයෙන් ම වින්දිතයින් විසින් විවිධ සැසිවාර වලදී පෙන්වා දුන්නේය.

කෙසේ වෙතත් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව සවාධිනත්වය හා අපක්ෂපාතිභාවය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් ට අනුකූල නොවීය. ඊට හේතුව මෙම කොමිෂන් සභාවේ සංයුතිය හා එහි සාමාජිකයින් අතරම මුල් බැස ගෙන තිබූ ගැටුමය. උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව මේ දක්වා ම (2011 සැප්තැම්බර්) එහි අධිකාරිය, එහි ක්‍රමවේදය හා දෛනික කටයුතු පවත්වා ගෙන

සෙබළුන් 12 අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී. කිසිදු හේතුවක් ඉදිරිපත් නොකොට, නීතිපතිවරයා පසුව රහස් පොලිසියට සැකකරුවන් නිදහස් කිරීමට නියෝග කළ අතර පරීක්ෂණ අතර මඟ විය. 2006 සැප්තැම්බර් මස හිටි අඩියේම, ත්‍රිමලේ පංච පුද්ගල ඝාතනය ඇතුළු බරපතල මානව හිමිකම් දහසයක් විමර්ශනය කිරීමට ජනාධිපතිවරයා විසින් ජනාධිපති කොමිෂන් සභාවක් පත් කළේය. මීය ගිය එක් ශිෂ්‍යයෙකු ගේ පියා වන චෛද්‍ය රඟිආර් මනෝහරන් හෙළිදරව් නොකළ ස්ථානයක සිට විඩියෝ කැමරාවක් මගින් මෙම කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දුන්නේය. එසේ කිරීමට හේතු වූයේ සිය පුතා ගේ ඝාතනය පිළිබඳ පරීක්ෂණ ඉදිරියට ගෙන යාමට ඉදිරිපත් වීම නිසා ඔහුට එල්ල වූ ජීවිත තර්ජන නිසාය. කොමිෂන් සභා වාර්තාව ජනාධිපතිවරයාට බාර දෙන නමුත් කිසි කලෙක ප්‍රසිද්ධ නොකළේය. (බලන්න, විසි වසරක මාසාව: ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා (Index: ASA 37/005/2009)

<https://www.amnesty.org/en/library/asset/ASA37/005/2009/en/c41db308-7612-4ca7-946d-03ad209aa900/asa370052009eng.pdf>

¹² බලන්න: ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල්- විසි වසරක මාසාව: ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා (Index: ASA 37/005/2009

ගිය ආකාරය අනුව ජාත්‍යන්තර මානවීය හා මානව හිමිකම් නීතිය බරපතල ලෙස උල්ලංඝනය කළ අවස්ථා පිළිබඳව විමර්ශනයක් කිරීමේ උවමනාවක් ප්‍රදර්ශනය කළේය. දශක ගණනාවක් තිස්සේ දිග් ගැස්සුන ජන වාර්ගික යුද්ධය ට තුඩු දුන් ගැමුරු හේතු විභාග කිරීමක් ද නොවීය. මේ වෙනුවට කොමිෂන් සභාව තමන් පත් කළ ආණ්ඩුවේ උවමනාව ඉටු කිරීම පිළිබඳව දැඩි අවධානයක් යොමු කර තිබුණි. මේ දක්වා උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ සිදු වූයේ කුමක් දැයි නිරාවරණය කර ගැනීම පිණිස අවංක උත්සාහයක් දරන බවක් නොපෙනේ. දෙපාර්ශවය විසින් ම බරපතල ලෙස උල්ලංඝනය කරන ලද මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විධිමත් අපක්ෂපාති විමර්ශනයක් සිදු නොකෙරිණ. වින්දිතයින් ට ඔවුන් ගේ අභිමානයට හා ගෞරවයට හේතු වන ආකාරයට සැලකීමක් නොවුවා පමණක් නොව වින්දිතයින් ආරක්ෂා කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළක් ද නොවීය.

සමස්ථයක් වශයෙන් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව දෝෂ සහිත, බල සහිත වගවීමේ යාන්ත්‍රණ පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් ට නොගැලපුන යාන්ත්‍රණයක් වූ අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාධිපතිවරයා හා මහලේකම් වරයා අතර වගවීමේ ක්‍රියාදාමයක් පිළිබඳ ඒකාබද්ධ ප්‍රකාශනයෙන් ඇති කර ගත් එකඟතාවයට ද පරස්පරය.¹³

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන්¹ සභාවේ දුර්වල අධිකාරිය:

උගත් පාඩම් පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව බල සහිත වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් හුවා දක්වන්නට වැයම් කරයි. එහෙත් මෙම කොමිෂන් සභාව පිහිටුවන ලද්දේ එබඳු අරමුණකින් නොවන බව ඉතාමත් පැහැදිලිය. මහින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයා ඉහත කී කොමිෂන්¹ සභාව ස්ථාපිත කළේ 2002 සටන් විරාම ගිවිසුමේ සිට 2009 මැයි 19 දින සිදු වූ ගැටුම් වලින් යම්කිසි තැනැත්තෙකුට අලාභයක් සිදු වී නම් ඔවුන්ට හානි පුරණය කිරීමේ ක්‍රමයක් සැකසීම පිණිස යැයි ප්‍රකාශ කරයි. එහෙත් අදාළ ගැසට් නිවේදනය හානි පුරණය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි නිශ්චිත ව සඳහන් නොකරයි. එපමණක් නොව දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින තත්වය අනුව දෙයාකාරයක කරුණු මෙහි දී වැදගත් වේ. පළමු වැන්න ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ වුවත් මානව අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයක් සම්බන්ධයෙන් වුවත් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය මගින් වන්දි ලබා ගැනීම ඉතාමත් දුෂ්කර කාර්යයක් වී තිබීමයි. දෙවැන්න අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ ගැනෙන අපරාධ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ නඩු විභාග ඉතාමත් විරල වීමයි. මෙබඳු වාතාවරණයක දී මෙම කොමිෂන් සභාව වන්දි ගෙවීම කරන්නේ කෙසේ ද යන්න අවිනිශ්චිතය.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ අරමුණ ‘වන්දි ගෙවීම’ යැයි සඳහන් කළත් , එයින් අදහස් කළේ වන්දි ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් නීතිමය වගකීමක් ඇති බවද එසේ නැත්නම් වෙන කිසිවක් ද යන්න පැහැදිලිව අර්ථ කථනය නොකිරීමෙන් ඇත්ත වශයෙන් ම ජනාධිපතිවරයා මෙහි දී අදහස් කළේ කුමක් දැයි අපැහැදිලිය.

ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් හා මානවීය නීති මූලධර්ම පිළිබඳ විස්තරයක්:

¹³ ජීද්වත් කමිටු වාර්තාව:විධායක සාරාංශය v පිටුව

යාවත්කාලීන කළ වරදින් නිදහස් කිරීම මර්දනය කරමින් මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම හා ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ මූලධර්ම සංග්‍රහයේ 8 වන මූලධර්මයට අනුව ' අධිකරණ බලධාරියා පිළිබඳ ගැටුම් ඇතිවීම වැළැක්වීම පිණිස කොමිෂන් සභා පත් කරන කල්හි එකී කොමිෂන් සභාවලට පවරන කාර්යයන් ඉතාමත් පැහැදිලිව නිර්වචනය කළ යුතු අතර කිසිම අවස්ථාවක දී සිවිල් පරිපාලන හෝ අපරාධ අධිකරණයන්ට ආදේශකයක් නොවිය යුතුය.' නමුත් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභා අධිකාරියේ මේ පිළිබඳ ව කිසිවක් සඳහන් නොවේ.

එම 8 වන වගන්තිය තවදුරටත් ' පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවක් විසින් යම්කිසි පරීක්ෂණයකදී එක්රැස් කරනු ලබන තොරතුරු පසුකාලීනව අධිකරණ පරිපාලනය පිණිස සුරැකිව තැබිය යුතුය' යනුවෙන් සඳහන් කරයි. දැනට මහජනයා අතට පත් වී ඇති තොරතුරු මගින් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව එබඳු ප්‍රයත්නයක් දරන බවක් නොකියවේ. ඇත්ත වශයෙන් ම ප්‍රදර්ශනය වූයේ මෙම කොමිෂන් සභාව රජයේ ආරක්ෂ හමුදා වලට එරෙහි චෝදනා සම්බන්ධ සාක්ෂිකරුවන්ට සවන් දීමට පවා මැලිකමක් දක්වන බවයි.¹⁴

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභා අධිකාරිය සකස් කිරීමේ දී මහජනතාව හා වින්දිතයින් සහභාගි කර නොගැනීම ඇත්ත වශයෙන් ම කණගාටුවට කරුණකි.¹⁵

මේ නිසා උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂමේ කොමසාරිස්වරුන්ට ම සිය කොමිෂන් සභාවේ විෂය පථය හා ක්‍රියාපටිපාටිය පිළිබඳව තීරණය කිරීම බාර විය. කොමිෂන් සභාවේ බහුතරයක් සාමාජිකයින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සේවයට අයත් වූ ඉහළ පෙළේ හිටපු රාජ්‍ය සේවකයින් වෙති. ඔවුන් ගෙන් වැඩි දෙනෙක් යම් යම් අවස්ථාවලදී වර්තමාන රජය ආරක්ෂා කිරීම පිණිස රජය වෙනුවෙන් පෙනී සිටිමින් රජයට එරෙහිව එල්ල වන යුද්ධ අපරාධ චෝදනා වලට පිළිතුරු සැපයූවෝ ද වෙති. මේ නිසා එබඳු තැනැත්තන් මෙබඳු කොමිෂන් සභාවකට පත් කළ විට ඉහත විස්තර කළ ආකාරයේ ආරක්ෂාකාරී පිළිවෙතක් අනුගමනය කිරීම පුදුමයට කාරණයක් නොවේ.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ සැසිවාර විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී කොමසාරිස්වරු සිය අධිකාරිය අන්තර් ජාතික මානව අයිතිවාසිකම් හා මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳ යුක්තිය ඉෂ්ට කිරීමක් වශයෙන් අර්ථ කථනය නොකිරීමට ප්‍රවේශම් වූහ. මීට පරස්පරව, ශ්‍රී ලංකාවේ ජනවාර්ගික ගැටුමට තුඩු දුන් නිධන්ගත හේතූන් පිළිබඳව මහජනයාගේ හා රාජ්‍ය නිලධාරීන් ගේ මත විමසීමත්, 2002 සටන් විරාම ගිවිසුම කඩාකප්පල් වීමට හේතු, හා ජනවාර්ගික ගැටුම ආශ්‍රීත

¹⁴ ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිට මංව වාසය කරන බොහෝ දෙනෙක් කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දීමට කැමැත්ත පළ නමුත් කොමිෂන් සභාව ඒ කිසි කෙනෙකුට සාක්ෂි දීම පිණිස ආරාධනය නොකළේය.

¹⁵ යාවත් කාලීන කරන ලද මූලධර්මයන් හි 6 වන මූලධර්මය: ' හැකි තාක් දුරට සත්‍යානුචේතණ කොමිෂන් සභාවක් පිහිටු වීමට තීරණ තීරණය කරන කල්හි එම කොමිෂන් සභාවේ අධිකාරිය හා සංයුතිය තීරණය කළ යුත්තේ වින්දිතයින් හා දිවි ගලවා ගත් තැනැත්තන් ඇතුළු පුළුල් ජනතා මත විමසීමකින් අනතුරුවය. විශේෂයෙන් ම සමානත්මතා මූලධර්මය පදනම් කොට ගෙන කාන්තා නියෝජනය සහතික කළ යුතුය. 6 වන මූලධර්මය: මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම හා ප්‍රවර්ධනය මගින් වරදින් නිදහස් කිරීම මැඩලීම United Nations, E/CN.4/2005/102/Add.1, 8 February 2005 <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G05/109/00/PDF/G0510900.pdf?OpenElement>

ගැටළු පිළිබඳව සාක්ෂි රැස්කිරීම, උදහරණයක් වශයෙන් නිවාස පිළිබඳව තොරතුරු විමසා බැලීම වඩාත් ප්‍රායෝගික යැයි කොමසාරිස් වරු කල්පනා කළ බව පෙනේ. කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට සාක්ෂිකරුවන් ඉතා විශාල සංඛ්‍යාවක් අතුරුදහන් වූ හා නඩු පැවරීමකින් තොරව රඳවා ගෙන සිටින සිය කාලත්‍රයන් හා ඥාතීන් පිළිබඳ පැමිණිලි කළ කල්හි කොමිෂන් සභාව වහාම එකී තැනැත්තන්ට අවශ්‍ය තොරතුරු හා මුණ ගැසීම් සඳහා විධිවිධාන සලස්වන ලදී. නමුත් මේ සියළුම පියවරයන් මානව හිමිකම් හා අන්තර් ජාතික මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කළ අපරාධකරුවන් හඳුනා ගැනීම හා ඔවුන්ට අධිචෝදනා ඉදිරිපත් කිරීමට වඩා මෙය හාත්පසින් ම වෙනස්ය.

සී. ආර්. ද. සිල්වා, සභාපතිවරයා වශයෙන් 2010 අගෝස්තු මස 11 වන දින, කොළඹ පැවති කොමිෂන් සභාවේ සමාරම්භක උත්සවයේ දී සිය අධිකාරිය හා අරමුණ පැහැදිලි කිරීමට උත්සාහ දරමින් මේසේ ප්‍රකාශ කළේය. ' අතිගරු ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කළ මෙම කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රධාන කාර්ය වන්නේ 2002 සටන් විරාම ගිවිසුම අසාර්ථක වීමට තුඩුදුන් නිදන් ගත හේතු හඳුනා ගැනීම හා එකී ගිවිසුම කඩාකප්පල් වීමට දායක වූ තැනැත්තන් හා කණ්ඩායම් හඳුනා ගැනීමත්ය.

දෙවනුව, අතීත අත්දැකීම් තුළින් මෙබඳු සිදුවීමක් යළි සිදු නොවීම පිණිස අපට උගත හැකි පාඩම් කවරේදැයි හඳුනා ගැනීම;

තෙවනුව, ඉතාමත් වැදගත් අරමුණ නම්, සියළු ජාතීන් අතර ජාතික එකාග්‍රතාවය හා සංහිදියාව සහතික කරනු පිණිස ශ්‍රී ලංකාව සාමකාමී හා සෞභාග්‍යමත් යුගයකට අවතීර්ණ කිරීමට අවශ්‍ය යෝජනාවලියක් සකස් කිරීම;

අපගේ සැසිවාර හා විමර්ශනයන් ජනතා කේන්ද්‍රීය වෙයි. එම ස්ථාවරයේ සිට අප මහජනතාවට කොමිෂන් සභාවේ අධිකාරිය අදාළ කාරණා සම්බන්ධයෙන් සහභාගි වන මෙන් ආරාධනය කරමු. මීට අමතරව මෙම කොමිෂන් සභාව යුද්ධයෙන් පීඩාවට පත් ප්‍රදේශයන් හි ද සැසිවාර පැවැත්වීමට තීරණය කොට ඇත. මෙම තීරණය ගන්නා ලද්දේ එකී ප්‍රදේශවල ජනතාවට සිය දුක් ගැනවිලි ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාවක් ලබා දීමත්, අතීතයේ දී මෙන් ම වර්තමානයේ දීත්, විශේෂයෙන් ම යුද්ධයෙන් පසු ඔවුන් මුහුණ දෙන ගැටළු හඳුනා ගැනීමටත්ය.¹⁶

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් උතුරු පළාතේ සිය ප්‍රථම සැසිය වවුනියාවේ පවත්වනු ලැබූ අවස්ථාවේ දී, සභාපතිවරයා සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් 'අතීතය අමතක' කරන මෙන් ඉල්ලා සිටිමින්, සිය කොමිෂන් සභාවට සිය දරුවන් ගේ අධ්‍යාපනය, වෛද්‍ය පහසුකම් හා නිවාස පහසුකම් පිළිබඳව කරුණු ඉදිරිපත් කරන මෙන් ඉල්ලා සිටියේය. සභාපතිවරයා තම දුක් ගැනවිලි අතර මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීම් පිළිබඳව කථා නොකිරීමට ප්‍රවේශම් විය. එහෙත් සාක්ෂිකරුවන් බොහෝ දෙනෙක් මෙම ඉල්ලීමට පිටුපා යමින් අතුරුදහන් වූ හා නඩු විභාගයකින් තොරව අත්අඩංගුවේ තබා ගෙන

¹⁶ කොමිෂන් සභා සභාපතිවරයා ගේ ආරම්භ දේශනය- (LLRC/PS/11-08-10/01), 1 පිටුව

සිවිත සිය කාලක්‍රයන් හා ශ්‍රේණි පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට මෙම සැසිවාර අවස්ථාවක් කර ගන්නා ලදී.¹⁷

මන්නාරම පදවියේ අගරද ගුරු රාජපා ජෝශප් හිමිපාණන් 2011 ජනවාරි මස කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ පෙනී සිටීමත් සිය ප්‍රදේශවාසීන් විසින් මුහුණ පෑ හා මුහුණ දෙන විවිධ මානව හිමිකම් ගැටළු සමග අතුරුදහන් වුවත්, අධිකරණ බාහ්‍ය ඝාතන වලට ගොදුරු වුවත් හා රැඳවියන් සිය ගණනක් ගේ නාම ලේඛනයක් ද ඉදිරිපත් කරන ලදී. අගරද ගුරු හිමිපාණන් මෙම වධහිංසා හා කෲර, අමානුෂික සහ අවමන් සහගත සැලකිල්ලට යටත්වුවත් පිළිබඳ මෙන් ම යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී සිදු වූ සත්‍ය සිදුවීම් පිළිබඳ ද වාර්තා කළේය. කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා සිය අතුරු වාර්තාව හා එහි නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරමින් අත් අඩංගුවේ රඳවා තබා ගැනීම, ඉඩම් හා භාෂාව පිළිබඳ ගැටළු පිළිබඳව දීර්ඝ වශයෙන් සාකච්ඡා කරනු ලැබුවත්, අගරද ගුරුතුමා විසින් මතු කරන ලද ආණ්ඩුවේ හමුදා විසින් සිදු කරන ලද මානව අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් කිසිවක් ගැන සඳහන් කිරීමට අසමත් වූයේය.

2011 ජනවාරි මස දීම මන්නාරමේ දීම සාක්ෂි දුන් තවත් සාක්ෂිකරුවෙක් කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ පෙනී සිටීමත් අධිකරණ බාහ්‍ය ඝාතන හා බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම් පිළිබඳව විමර්ශනය කරන මෙන් ඉල්ලා සිටියේය. ඔහු තවදුරටත් අත්තනෝමතිකව සිරභාරයට ගැනීම හා ජන වර්ග අතර ගොඩ නැගෙන අවිශ්වාසය පිළිබඳ ව ද කොමිෂන් සභාවේ අවධානය යොමු කරමින් කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ රජය විසින් කොපමණ දුරට පිළි ගනිවිදිය සැක පහළ කළේය. පුද්ගලයාට කාරණයක් නොවුවත් කොමසාරිස්වරු සිය අධිකාරිය ඉතාමත් ලඝු කොට සැලකූ නිසා ඊට ප්‍රතිචාර දැක් වූ කොමිෂමේ සභාපතිවරයා ' ඔබ ගේ දීර්ඝ දේශනය අපට උපකාර නොවෙයි. දැන ගැනීමට අවශ්‍ය දුක් ගැනවිලි හා ඊට විසඳුම් මොනවාද යන්නයි' යනුවෙන් කීමට පසුබට නොවීය.¹⁸

තවදුරටත්, ජනාධිපතිවරයා විසින් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව සම්බන්ධයෙන්, පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියෙහි විධිවිධානයන් අදාළ විය යුතු යයි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම මගින් සාක්ෂිකරුවන්ට විශේෂ ආවරණයක් ලබා දෙන ලදී. ඉහත කී 14 වන වගන්තියට අනුව මෙම කොමිෂන් සභාවට ලිඛිතව හෝ වාචිකව යම් කිසි තැනැත්තෙක් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සාක්ෂියක් සම්බන්ධයෙන් සිවිල් හෝ අපරාධ අධිකරණයකදී කිසිදු පියවරක් ගැනීම, අධි වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම කළ නොහැකිය. එසේම මෙම පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ තබන ලද යම් කිසි තොරතුරක් සම්බන්ධයෙන් සිවිල් හෝ අපරාධ අධිකරණයකදී අධි-වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම නොකළ හැකි විය.

මෙලෙස ජනාධිපතිවරයා විසින් කොමිෂන් සභා පිහිටුවීමේ පණතේ 14 වන වගන්තිය යටතට උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව පත් කිරීමෙන්, මෙම කොමිෂන් සභාවට ඉදිරිපත් කරන ලද සාක්ෂි සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් ක්‍රියා කිරීම වළක්වනු ලැබින. මේ නිසා උගත් පාඩම් හා සංහිදියා

¹⁷ කොමිෂන් සභා වාර්තා- දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය වවුනියාව 2010 අගෝස්තු 14 http://www.llrc.lk/images/stories/docs/August2010/District_Secys_Office-Vavuniya-14.08.2010.pdf

¹⁸ කොමිෂන් සභා වාර්තා- සාක්ෂි අංක 4- මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කය 2011 ජනවාරි 8 19 පිටුව

කොමිෂන් සභාවට ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් හා මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් කිසිදු අධිකරණ ක්‍රියා මාර්ගයක් ගත නොහැකි විය.

සියළුම රාජ්‍යයන් අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ ගැනෙන අපරාධ, අධිකරණ බාහ්‍ය ඝාතන හා අතුරුදහන් කිරීම් ද ඇතුළුව අපරාධ සම්බන්ධයෙන් වුදිකයින්ට අධි-වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම හා දඬුවම් පැමිණ වීමේ වගකීමකින් බැදී සිටිති. අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ ඉහත කී අපරාධ සඳහා පොදු සමාවක් දීම තහනම් වන අතර එමඟින් මානව අයිතිවාසිකම් වින්දිතයින්ට යුක්තිය, හානිපුරණය හා සත්‍යානුවේෂණ අයිතිය අහිමි කිරීමක් ලෙස පිලි ගැනේ.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ පිහිටුවීම හා ක්‍රියා පටිපාටිය සිදුවන්නේ දුබල වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් බිහි කිරීමේ වටපිටාවක් තුලය. මීට පෙර පත් කරන ලද මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පරීක්ෂා කිරීමට පත් කළ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා විසින් පරීක්ෂණයට ලක් කළ මානව අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් යුක්තිය ඉටු නොවූයේ දේශපාලන බලාධිකාරිය විසින් එවැන්නකට ඉඩ නොදුන් හෙයිනි. ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය කිසිම අවස්ථාවකදී විශේෂයකින් තොරව සම්පූර්ණ සමාවක් හෝ කොන්දේසි සහිත සමාවක් එසේ නැත්නම් එබඳු අන් ආකාරයක පියවරයන් මගින් වරදින් නිදෙස් කිරීම, සත්‍යානුවේෂණය වැලැක්වීම හා වින්දිතයින්ට පුර්ණ හානි පුර්ණයක් ලබා දීම අවහිර කිරීමට සම්පූර්ණයෙන් අනුමත නොකරයි.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව යෝජනා කරන ලද්දේත් බිහිවූයේත් වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් වශයෙන් අසාර්ථක වන පරිසරයකය.අතීතයේ දී පත් කරන ලද පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා කිසිවකට මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සම්බන්ධයෙන් යුක්තිය ඉටු කිරීම පිණිස කිසිවක් කළ නොහැකි වූයේ ඒ ඒ කාලයන් හි බලයේ සිටි පාලකයින් ඊට ඉඩ නොදුන් බැවිනි. හිටි අඩියේ පත් කරනු ලබන මෙබඳු පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා මගින් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සම්බන්ධ සිද්ධීන් නිරාවරණය කිරීම අපේක්ෂා කළත් දේශපාලන බලපෑම් හා සාක්ෂිකරුවන් ට නිසි රැකවරණයක් නොමැති කම නිසා එම ප්‍රයත්නයන් ද අසාර්ථක වූයේය.

පසුගිය විසිවසර තුළ බහුතරයක් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් කිසි කළෙකක් විමර්ශනය කිරීමක් හෝ අධිකරණ ක්‍රියා මාර්ගයකට යොමු කිරීමක් හෝ නොවීය. අධිකරණ නඩු විභාගයකට යොමු කළත් එබඳු නඩුකරයන් කිසි කළෙකක් අවසානයක් නොදැක්කෝය. සැකකරුවන් සාක්ෂි උභයතාවයන් නිසා නිදහස් කෙරින; තිබෙන සාක්ෂි නොකැඳවිණ; පවත්වා ගෙන ගිය නඩුකරයන් දිර්ඝ කාලයක් තිස්සේ පවත්වා ගෙන යනු ලැබිණ; සමහර විට ඇතැම් ප්‍රසිද්ධ මානව හිමිකම් නඩුකරණයන් හිදී පැමිණිලි පක්ෂය නඩු විභාගයෙන් ඉවත් විණ; ඇත්ත වශයෙන් ම මෙය සිදු වන්නේ විමර්ශනයන් හා නඩුකරයන් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා සම්පත් නොමැති කම නිසා නොවේ. එසේ නැත්නම් ආයතනික ධාරිතාව නොමැති කම නිසාවක් නොවේ. දේශපාලන අධිෂ්ඨානයක් නොමැති කම නිසාය. මෙම තත්වය පිළිබඳව 2009 ජුනි මාසයේ දී ප්‍රකාශයට පත් කළ ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා අසාර්ථක වීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී ‘(විසි වසරක මායාව හෙවත් ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන්’ සභා) නැමති ග්‍රන්ථයේ දී

‘ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා යුක්තිය පිළිබඳ යාන්ත්‍රණයක් වශයෙන් ක්‍රියාත්මක නොවේ. ජනාධිපති කොමිෂන්’සභා වනාහි එක්කෝ සිය දේශපාලන හතුරන්ට එරෙහිව පාවිච්චි කරනු ලබන, එසේත් නැත්නම් රජය විසින් සිදු කරන ලද බරපතල මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ ව හෙළිදරව් වන වෝදනාවන් හි සැර බාල කිරීම පිණිස යොදා ගනු ලබන මේවලමක් වශයෙනි.

අධිකරණ බලයක් රහිත මෙම ජනාධිපති කොමිෂන් සභාවලින් බලාපොරොත්තු විය හැකි උපරිමය නම් වින්දිතයින්ට සත්‍ය හෙළිදරව් කරන්නට අවස්ථාවක් උදා කර දීම පමණි. ප්‍රායෝගික වශයෙන් සමහර අවස්ථා වලදී වින්දිතයින් ගේ පවුල් වලට මූල්‍යමය වන්දියක් ලබා දීමට මෙම කොමිෂන් සභා සමත් වී ඇතත්, එම වන්දි මුදල් ද වන්දි ලාභී පවුල් වලට ලැබී ඇත්තේ අනවශ්‍ය ප්‍රමාදයකින් පසුවය.¹⁹

අධි වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීමට අසමත් වීම:

1989 සිට බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම් දහස් ගණනක් පිළිබඳව වාර්තා වූ අතර, ජනාධිපති කොමිෂන් සභා ගණනාවකින් එකී පැමිණිලි පිළිබඳව විභාග කරන ලදී. අනතුරුව දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ඇටර්නි ජනරාල් කාර්යාලය විසින් අධි-වෝදනා පත්‍ර සිය ගණනක් අධිකරණය වෙත ගොනු කරනු ද ලැබීය. එහෙත් රජයේ සංඛ්‍යා ලේඛන වලට අනුව 2007 වන විට බලහත්කාර රඳවා තබා ගැනීම හෝ අතුරුදහන් කිරීම් පිළිබඳ වැරදිකරුවන් වූයේ 30 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවකි. ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් වෙත වාර්තා වන අන්දමට 2007 පසු බලහත්කාර පැහැර ගැනීම් හා අතුරුදහන්වීම් පිළිබඳව කිසිදු ප්‍රගතියක් වාර්තා වී නැත.

තවද, වධ හිංසා පැමිණවීම, කෲර, අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකිල්ලකට යොමු කිරීම හෝ දඬුවම් දීම පිළිබඳ සම්මුති පණතට අනුව අධි-වෝදනා පත්‍ර තිස් දෙනෙකුට එරෙහිව අධිකරණය වෙත ගොනු කරන ලද නමුත් වැරදිකරුවන් වූයේ තිදෙනෙක් පමණි. අවසාන නඩු තීන්දුව ප්‍රකාශයට පත් වූයේ 2007 වන අතර 2008 ජුනි වන විට තිස් දෙනෙකු සියළු වෝදනා වලින් නිදහස් කරනු ලැබිණ.(වැඩි විස්තර සඳහා බලන්න:

ක්‍රිෂාලි පින්ටෝ- ජයවර්චධන: *Study on Prevalence, Determinants and Causes of Torture and forms of Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment [CIDTP] in Sri Lanka*, published by Rehabilitation and Resesearch Centre for Torture Victims [RCT] Denmark 2009)

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් අධ්‍යයනයන් ට අනුව සිවිල් වැසියන් ඝාතනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂක හමුදාවන්ට එරෙහිව නඩු පවරා ඇත්තේ අවස්ථා දෙකක දී පමණි. ඉන් පළමුවැන්න ජනමාධ්‍ය විසින් මහත් ප්‍රසිදියක් ලබා දුන් ක්‍රිෂානති කුමාරස්වාමි ඇතුළු අය ගේ පවුලේ සාමාජිකයින් හා යෙහෙළියක් ඝාතනය කිරීම පිළිබඳ නඩුවයි.

(ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් වහා ක්‍රියා කරන්න ප්‍රකාශන ASA 222/96 1996 සැප්තැම්බර් 20) දෙවැන්න පළමු නඩුව තරම් ප්‍රසිදියක් නොලැබූ යාපනයේ දවඩි කාන්තාවක් වූ විසි දෙනෙකුට වල්ලායුදන් පිල්ලෙයි රාජනී දුෂණය කොට ඝාතනය කිරීම සම්බන්ධ නඩු විභාගයයි. 2011 මාර්තු මාසයේ දී මෙම නඩු විභාගයේ තීන්දුව ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර විත්තිකරුවන් වූ සොල්දාදුවන් තිදෙනාට මරණීය දණ්ඩනය නියම කරන ලදී. මෙම තීන්දුවට එරෙහි ව ඔවුන් ඇපැලක් ගොනු කිරීමට නියමිතය.

දශක ගණනාවක් තිස්සේ වරදින් නිදෙස් කිරීම පවත්වා ගෙන යන අතර, අණ දෙන නිලධාරීන් දඬුවම් ලැබීමෙන් ද නිදහස් වී සිටිති. උදහරණයක් වශයෙන් 1988 දී ඝාතනය කළ නිතිඥ විජයදස ලියනාරච්චි ඝාතනයේ විත්තිකරුවන්ට කුමන්ත්‍රණය කිරීම හා බලහත්කාරයෙන් රඳවා තබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් 1991 දී ප්‍රකාශයට පත් කළ තීන්දුව මගින් ලබා දී තිබුනේ අත්හිටවූ සිර දඬුවම් පමණි. 1995 පත් කළ බටලන්ද කොමිෂන් සභාවේ දී යලිත් මෙම සිද්ධිය මතු වූ අතර බටලන්දෙහි පිහිටුවා තිබූ රහස්‍ය ස්ථානයක දී නිතිඥ විජයදස ලියනාරච්චිට කෲර ලෙස වධ හිංසා පමුණුවන ලද බව හෙළිදරව් වූ නමුත් බටලන්ද කොමිෂන් සභාව විසින් එම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු පියවරක් නොගත්තේය.

1989 හා 1990 දී ඇඹිලිපිටියේ දී පාසැල් සිසුන් විසි පස් දෙනෙකු ඝාතනය කිරීම සම්බන්ධ නඩුවේ ද කුමන්ත්‍රණය කිරීම, සාවද්‍ය මනුෂ්‍ය ඝාතනයක් සඳහා බලහත්කාරයෙන් පැහැර ගෙන යාම සහ රඳවා තබා ගැනීම යන වෝදනා සඳහා වසර 10 ක සිර දඬුවම් නියම කරන ලද අතර, අධියාවනයෙන් පසුව හමුදා සෙබළුන් සතර දෙනා සහ මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ මුල් ගුරුවරයාට තවදුරටත් දඬුවම් නියම කරන ලද නමුත් යුද්ධ හමුදාවේ උසස් නිලධාරියෙක් වූ බ්‍රිගේඩියර් ලියනගේ ට විරුද්ධ වෝදනා ඔප්පු කිරීමට තරම් සාක්ෂි නැති බව ප්‍රකාශ කරමින් ඔහු නිදහස් කරන ලදී.

¹⁹ ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල්- විසි වසරක මාසාව: ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා (Index: ASA 37/005/2009)

2011 පෙබරවාරි මස එක්සත් ජාතීන් ගේ විද්වත් මණ්ඩලය ඉදිරියේ දී හා ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් විසින් සංවිධානය කරන ලද ප්‍රසිද්ධ රැස්වීමක දී මෙන් ම 2011 ජුනි මස 3 වන දින එක්සත් ජාතීන් ගේ රැස්වීමක දීද, උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා විසින් පුද්ගලයින්ට හා කණ්ඩායම් වලට එරෙහිව තවදුරටත් විමර්ශනය කිරීමට සුදුසු පැමිණිලි හඳුනා ගනු ඇතැයි ද, එම සිද්ධීන් ඇටෝනි ජනරාල් වරයා වෙත යොමු කරනු ඇතැයි ද ප්‍රකාශ කළ අතර ඒ සමගම පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා සැසිවාරයන් හි දී තවදුරටත් විමර්ශනය කළ යුතු සිද්ධීන් කිසිවක් අනාවරණය නොවූ බවත් කියා සිටියේය. නමුත් සැසිවාර වාර්තා අධ්‍යයන කරන කළ මෙම ප්‍රකාශය අසත්‍ය වේ.

අන්තර් ජාතික නීතිය යටතේ පසුගිය යුද්ධයේ දී සිදු කරන ලද අපරාධ විමර්ශනය කිරීම හා අධිචෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස පිහිටුවා ඇති ආයතනයන් විසින් ප්‍රදර්ශනය කර ඇති මන්දෝස්සාහි බව හා උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ අධිකාරියට අපරාධ චෝදනා ඉදිරිපත් කිරීමේ බලයක් පවරා නොතිබීමෙන් පමණක් නොව මේ දක්වා සිදුකර ඇති විමර්ශනයන් හි දුර්වලත්වය ද නිසා මෙම පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ද සත්‍යානුවේෂණය, යුක්තිය හා හානිපුරණය වින්දිතයින් ට ලබා දීමට අසමත් යාන්ත්‍රණයක් බවට පත් වී තිබේ.

කොමිෂන් සභාවේ ස්වාධීනත්වය පිළිබඳ උගන්වවය:

රාජ්‍ය පක්ෂපාතීත්වය, උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ අන්‍ය ලක්ෂණයක් වූයේ හේතූන් කිහිපයක් නිසාය. එක් අතකින් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ වගවිම් සොයා බැලීමට නොහැකි තරමට එහි අධිකාරිය පටු වූයේය. විශේෂයෙන් ම රජයේ හමුදා විසින් සිදු කරන ලද මානව හිමිකම් උල්ලංඝණය වසන් කිරීමට ඉදිරිපත් වූ රාජ්‍ය නිලධාරීන් ම මෙම කොමිෂන් සභාවට පත් කිරීම මෙන් ද මෙම කොමිෂන් සභාවේ පිළි ගැනීමට කැලලක් ඇති කරනු ලැබින.

උදහරණයක් වශයෙන් කොමිෂන් සභාවේ සභාපති වරයා වූ සී. ආර්.සී. ද සිල්වා ඉතා වැදගත් මානව හිමිකම් නඩු දෙකක් වූ ක්‍රිමලයේ පංච පුද්ගල මිනීමැරීම් නඩුව හා මුතුර් හි සහන සේවකයින් 17 දෙනා ඝාතනය කිරීම පිළිබඳ නඩු විභාගයන් හි දී එම නඩුකරණයන් පවත්වා ගෙන යාමට නොහැකි වන ආකාරයට ඊට බාධා කිරීම කරනු ලැබූ තැනැත්තෙකි. මෙම සමූහ මිනීමැරීම් දෙක ඇතුළු මානව හිමිකම් උල්ලංඝණයන් 16 විභාග කිරීමට 2006 හිටි අඩියේ ජනාධිපති කොමිෂන් සභාවක් පත් කළ නමුත් එහි වාර්තාව කිසි කළකත් ප්‍රසිද්ධ කිරීමක් හෝ නඩු පැවරීමක් නොකළේය. කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයින් විසින් සී ආර් සී ද සිල්වා ගේ දෙබිඩ් උවමනාවන් විවේචනය කළ අතර එම හැසිරීම කොමිෂන් සභාවේ ස්වාධීනත්වයට හා පළදැයි බවට හානියක් යැයි ද ප්‍රකාශ කෙළේය.²⁰

²⁰ 2006 කොමිෂන් සභාව සම්බන්ධයෙන් නීතිපතිවරයා ගේ භූමිකාව සඳහා කියවන්න: ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් විසි වසරක මාසාව: ශ්‍රී ලංකාවේ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා (Index: ASA 37/005/2009)

එපමණක් නොව ඇත්ත වශයෙන් ම යුද්ධය පැවතුනේත්, වින්දිතයින් ට බවට පත් වූයේත් ප්‍රධාන වශයෙන්ම දවිඩ හා මුස්ලිම් ජනතාව වූවකි. මෙම අටපුද්ගල කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයින් බහුතරයක් (පස් දෙනෙක්) සිංහල පුරුෂයින් වන බවට වග බලා ගෙන තිබුණි. එමෙන් ම සාමාජිකයින් වැඩි දෙනෙක් ආණ්ඩුවේ ඉහළ තානාන්තර දූරු පුද්ගලයෝ ද වූහ. සභාපති සි ආර් සී ද සිල්වා හිටපු නීතිපති හා සෝලිසිටර් ජනරාල් වරයාය. ජනාධිපති නිතිඥ ආචාර්ය රෝහාන් පෙරේරා විදේශ කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ නීති උපදේශක වරයාය. මහාචාර්ය කරුනාරත්න හඟවත්ත අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ හිටපු සහකාර ලේකම් වරයාය. එවි එම් ජී එස් පලිහක්කාර එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ හිටපු නිත්‍ය නියෝජිතවරයා වන අතර මැක්ස්වෙල් පරණගම මහාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරයෙකි.

පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන් ගේ මූලධර්ම ප්‍රකාශනයේ 7 වන මූලධර්මයට අනුව ‘ පරීක්ෂණ කොමිෂන් ’ සභාවල සාමාජිකයින් පත් කිරීමේ දී මානව හිමිකම් අභිවිච්චකට ගොදුරු විය හැකි ජන කොටස් හා කාන්තාවන් නියෝජනය වන පරිදි පත් කළ යුතුය යනුවෙන් සඳහන් කරයි.

පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පිළිබඳ මූලධර්මයන් හි 7 (ඒ) වගන්තිය තවදුරටත් ‘යම්කිසි පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවීමේ දී එහි සාමාජිකයින් ගේ නිපුණත්වය හා අපක්ෂපාතිභාවය මිනුම් දණ්ඩක් වශයෙන් සැලකිය යුතු අතර විශේෂයෙන් ම මානව හිමිකම් පිළිබඳ මෙන් ම මානවීය නීතිය පිළිබඳ විශේෂඥයින් ද පත් කිරීමට සැලකිල්ලට ගත යුතුය.’යනුවෙන් සඳහන් කරයි.²¹

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයින් අතර එකම දවිඩ ජාතිකයා වූයේ මහා භාණ්ඩාගාරයේ හිටපු ලේකම් හා මුදල් කොමිෂමේ සාමාජික සී වන්මුගම්ය. එකම කාන්තාව වූයේ මනෝහාරි රාමනාදන් වූ අතර ඇය අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජ්‍ය නීති කෙටුම්පත් නිලධාරිනිය වූවාය. මෙම කොමිෂන් සභාවේ එකම මුස්ලිම් ජාතික නියෝජිතයා වූයේ වෘත්තීය නීතිඥවරයෙකු වූ තාහිර් මොහොමඩ් ජෆරිය. ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ හිටපු සාමාජිකයෙක් වූ ඔහු මෙම කන්ඩායමේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වයක් සහිත එකම තැනැත්තා වූයේය.

සැසිවාරයන් පැවැත්වීමට පෙර හා පසුව සාමාජිකයින් ගේ අදහස් දැක්වීම මගින් මෙම කොමිෂන් සභාව මධ්‍යස්ථ හා ස්වාධීන කොමිෂන් සභාව කී යන්න මිත්‍යාවක් බවට පත් කළේය. සිය සැසිවාරයන් හි දී ඔවුහු යුද්ධය සම්බන්ධයෙන් රජයේ ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාමාර්ග ආරක්ෂා කළ අතර එල්.ටී.ටී.ඊ සංවිධානයේ වධහිංසා පැමිණ වීම් පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කළ බව පෙනින.

²¹යාවත්කාලීන කරන ලද ‘වරදින් නිදෙස් කිරීම මැඩීම පිණිස මානව හිමිකම් ආරක්ෂාව හා ප්‍රවර්ධනය මගින් ක්‍රියාකිරීම’ පිළිබඳ ප්‍රකාශනය: United Nations, E/CN.4/2005/102/Add.1, 8 February 2005 <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G05/109/00/PDF/G0510900.pdf?OpenElement>

එම හේතුවෙන් රජයේ හමුදා විසින් මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳ වැදගත් ප්‍රශ්නය යටපත් කෙරිණ.²²

එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහ ලේකම්වරයා ගේ විද්වත් කමිටුව මේ හා සමාන ම විවේචනාත්මක අවධානයක් මෙම කොමිෂන් සභාව තුළ සී. ආර්. සී. ද සිල්වා ගේ භූමිකාව සම්බන්ධයෙන් යොමු කළේය. තවදුරටත් විද්වත් කමිටුව මේසේ ද ප්‍රකාශ කරන ලදී.

'අන්තර් ජාතික නීතියට අනුව මානවීය හා මානව හිමිකම් නීතිය පිළිබඳ උල්ලංඝනයන් විමර්ශනය පිණිස පිහිටුවන ඕනෑම ආයතනයක් අනිවාර්යෙන් ම ස්වාධීන, අපක්ෂපාතී හා ප්‍රවීණ කණ්ඩායමක් විය යුතුය. මෙහි දී විශේෂයෙන් ම ස්වාධීනත්වය යනුවෙන් කවර ආකාරයක හෝ පාලනයකින් තොර විම මෙන් ම මහජනයා එබඳු ආකාරයේ ස්වාධීනත්වයක් එකී පරීක්ෂණ ආයතනය සතු බවට සැහිමකට පත් විම ද අවශ්‍යය.'

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ගත් කළ, සාමාජිකයින් තිදෙනෙකුට කොමිෂන් සභාවේ අරමුණු හා ගැටෙන සිය පෞද්ගලික අධිමතාර්ථ නිසා තමන්ට ස්වාධීනව හා අපක්ෂපාතව කටයුතු කිරීමට තිබෙන ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් අහිමි කරගත් අතර මහජනයා තුළ ද ඔවුහු ස්වාධීන හා අපක්ෂපාත යැයි පිළි ගැනීමක් ඇති නොවීය. ඉතා පැහැදිලිවම මේ චෝදනාවට ලක් වන එක් තැනැත්තෙක් එහි සභාපතිවරයාය. අනෙක් තැනැත්තා එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ නිත්‍ය ශ්‍රී ලාංකික නියෝජනයා යුද්ධය පැවති අවස්ථාවේ රජය නියෝජනය කරමින් රජයේ මානුෂික මෙහෙයුම වෙනුවෙන් පෙනී සිටියේය. තෙවැන්නා විදේශ කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ ජාත්‍යන්තර නීති උපදේශකවරයා වශයෙන් කටයුතු කරමින් ම මෙම කොමිෂන් සභාවේ ද සේවය කළේය.

ඔවුන් ගේ අනෙක් සුදුසුකම් කවරෙක් වුවත්, මෙබඳු ප්‍රතිවිරුද්ධ අභිලාෂයන් සහිත තැනැත්තන් ජාත්‍යන්තර නීතිය විසින් ස්වාධීන හා අපක්ෂපාතී ලෙස විමර්ශනය කළ යුතු යැයි පිළි ගැනෙන විෂයක් සම්බන්ධ කොමිෂන් සභාවක ට පත් කිරීම නොසුදුසුය. කවර ආකාරයකින් බැලුවත් ජනාධිපතිවරයා විසින් ම රජයේ ඉහළම තනතුරුවලට පත් කළ මෙබඳු තැනැත්තන් ගෙන් රජයේ ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ විශේෂයෙන් ම මානව හා මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳ ස්වාධීන හා අපක්ෂපාත තක්සේරුවක් අපේක්ෂා කළ නොහැක.²³

මීරිගුවක් වූ වගවීම:

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් වශයෙන් අසාර්ථක වන්නේ එම කොමිෂන් සභාව පිහිටුවීම සංකල්ප ගත කිරීමේ දීම දක්නට ලැබුණ උග්‍රතාවය නිසාය. 'අතීතයේ සිදු වූ සියල්ල ඉතිහාසයට බාර දෙන්න' යන්න රජයේ ස්ථාවරය බව කිහිප අවස්ථාවක දීම බැන්

²² නිදර්ශනයක් පිණිස පහත දැක්වන වෛද්‍ය වර්ධරාජා මහතා ගේ සාක්ෂිය බලන්න http://www.llrc.lk/images/stories/LLRC_30.11_-_Dr._T.Vartharajah.pdf

²³ නිදර්ශනයක් වශයෙන් බලන්න: සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා විසින් පවත්වන ලද මහාචාර්ය ජේ ඊ ජයසූරිය ගුණානුසම්මරණ දේශනය:පශ්චාත් යුද්ධ පසුබිම තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ප්‍රතිපත්තිය: මෑයෙන් වෘත්තිකයෙක් වශයෙන් කථා කරමින් කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයෙක් වූ සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා 'ආරක්ෂක හමුදා විසින් සිවිල් භානි හා වෙනත් අතිරේක භානි සිදුවීම වැළැක්වීම පිණිස මානවීය ආරක්ෂණ පියවරයන් ගත් බව' කියා සිටියේය. තවද, අපේ හමුදා හටයින් හා දේශපාලන නායකත්වය සැපයූ ජනාධිපතිවරයා ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වාධීපත්‍යයට හා ඒකාග්‍රතාවයට තිබූ තර්ජන වලින් මේ රට මුදවා ගෙන නිර්භීත හමුදා හටයින් විසින් යලි ස්ථාපිත කරන ලද' බවත් කියා සිටියේය. ඔහු තවදුරටත් ශ්‍රී ලංකාවේ නිවාරණ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික උපාය මාර්ග නිසා එක්සත් ජාතීන් ගේ ආරක්ෂක මණ්ඩලය තුළ කිසිම කඳවුරකට නොබැඳී සිටිමින් 2009 ඵලේ ටී ටී ඊ විරෝධී ක්‍රියාන්විතයට විදේශ රටක මැදිහත් වීම වළක්වා ගැනීමට අපට පුළුවන් වූ බවට උදන් ඇතීය. විද්වත් කමිටු වාර්තාව 85 පිටුව

කිං මුන් ගේ විද්වත් කමිටුවට ප්‍රකාශ කොට තිබේ. ඒ අනුව උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව කිසිම අවස්ථාවක රජයේ හමුදාවන් හි පෞද්ගලික වගවීම් පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකරන ලද අතර ඒ වෙනුවට පුරවැසියන් ආරක්ෂා කිරීමේ දේශපාලන වගකීම් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ඇත.²⁴

2011 පෙබරවාරි මස එක්සත් ජාතීන් ගේ විද්වත් මණ්ඩලය ඉදිරියේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිපතිවරයා උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව විසින් පුද්ගලයින්ට හා කණ්ඩායම් වලට එරෙහිව තවදුරටත් විමර්ශනය කිරීමට සුදුසු පැමිණිලි හඳුනා ගනු ඇතැයි ද, එම සිද්ධීන් නීතිපති වරයා වෙත යොමු කරනු ඇතැයි ද ප්‍රකාශ කළ අතර ඒ සමගම පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා සැසිවාරයන් හි දී තවදුරටත් විමර්ශනය කළ යුතු සිද්ධීන් කිසිවක් අනාවරණය නොවූ බවත් කියා සිටියේය.²⁵ නමුත් සැසිවාර වාර්තා අධ්‍යයන කරන කළ මෙම ප්‍රකාශය අසත්‍ය වේ. උදහරණයක් වශයෙන්:

- **සාක්ෂි අංක 6-** නැගෙනහිර පළාතේ වෙල්ලන්කන්ඩි හි එරාචුර් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ කාර්යාලයේ පැවැති සැසිවාරයේ දී කාන්තාවක් සාක්ෂි දෙමින් මේසේ කියා සිටියාය. 'තම සැමියා 2009 මැයි මස 23 දින යුද්ධ හමුදාව විසින් අත් අඩංගුවට ගෙන මොරකටාන යුද්ධ හමුදා කඳවුරේ රඳවා තබනු ලැබුවේය. ඔහු නිදහස් කර ගැනීම පිණිස 2010 ඔක්තෝබර් 11 වන දින ඇය සිය නිවස උකස් කොට රුපියල් 150,000 ක් ලබා ගෙන මොරකටාන යුද්ධ හමුදා කඳවුර හා සම්බන්ධකම් පැවැත්වූ තැනැත්තෙකුට සිය සැමියා නිදහස් කර ගැනීම පිණිස එම මුදල ලබා දෙන ලදී. මෙම සාක්ෂිකාරිය මුදල් ලබා ගත් අතර මැදියා (දූතට ජීවතුන් අතර නැත) ගේ සහ එකී කප්පම් රැගෙන සිය සැමියා නිදහස් කිරීමට පොරොන්දු අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් දෙදෙනා ගේ නම් ද සිය සාක්ෂියේ දී සඳහන් කළේය.²⁶
- **සාක්ෂි අංක 8-** මඩකලපු දිස්ත්‍රික්කයෙන් පැමිණි තවත් සාක්ෂිකාරියක් මඩාපල්ලම් හි පිහිටුවා තිබූ එස් ටී එෆ් කඳවුරෙහි නිලධාරියෙක් විසින් 2009 පෙබරවාරි 19 දින කුඹුරක වැඩ කරමින් සිටිය දී සිය සැමියා බලහත්කාරයෙන් පැහැර ගෙන ගොස් ඝාතනය කළ බව තමාට ප්‍රකාශ කළ බවට සාක්ෂියක් ඉදිරිපත් කළේය.²⁷

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ මෙබඳු තොරතුරු අනාවරණය වුවත් එම කොමිෂන් සභාව තවදුරටත් මීට සමාන තොරතුරු එක්රැස් කිරීමට හෝ විශේෂයෙන් ම රජයේ පාර්ශවයෙන් සිදු කරන ලද මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ රජයේ වගවීම ස්ථාපිත කිරීමට අසමත් වූයේය.

²⁴ විද්වත් කමිටු වාර්තාව ඡේද 279-80, 78 පිටුව

²⁵ විද්වත් කමිටු වාර්තාව ඡේද 281, 78 පිටුව

²⁶ සාක්ෂි අංක 6: සැසි වාර්තා:2010 ඔක්තෝබර් 10 ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය ඒරාචුර් වෙන්කල්ලඩි.

²⁷ සාක්ෂි අංක 8: සැසි වාර්තා:2010 ඔක්තෝබර් 9 දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය, මඩකලපුව.

2 උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා සැසිවාර:

වගවීම විමර්ශනයට තිබූ අවස්ථාවන් ගිලිහී ගිය සැටි

උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂමේ සැසිවාර ඉතා පුළුල් අර්ථයකින් ගත් කළ යුක්තිය හා වගවීම පිණිස අවශ්‍ය සාක්ෂි අනාවරණය කර ගැනීමට තිබූ කදිම ඉඩප්‍රස්ථාවක් ගිලිහී යාමක් බවට පත් වීම කණස්සල්ලට කාරණයකි.

සාක්ෂිකරුවන්ට හා ඔවුන් ගේ සාක්ෂිවලට කොමසාරිස්වරුන් විසින් දක්වන ලද කෙටි ප්‍රතිචාර හා අනවධානය මගින් සාක්ෂිකරුවන් මන්දෝත්සාහී කරවන ලද්දේය. රජයේ නිලධාරීන් ගෙන් ජාතික ආරක්ෂක හමුදා විසින් සිදු කරන ලද අපරාධ චෝදනා සම්බන්ධයෙන් කිසිදු අභියෝගාත්මක ප්‍රශ්න විචාරයක් සිදු නොවීය. යුධ කලාපයෙන් පැමිණි සාක්ෂිකරුවන් විමසීමේ දී යුද්ධයට සම්බන්ධවී සිටි දෙපාර්ශවය විසින් ම සිදු කරන ලද වධ හිංසා, බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම් වැනි කාරණා සම්බන්ධයෙන් අපරාධකරුවන් හඳුනා ගැනීමට කොමසාරිස්වරු කිසිදු උනන්දුවක් නොදැක් වූහ. තවද කොමසාරිස්වරු සාක්ෂිකරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද චෝදනා විමර්ශනයන් කිරීමට අසමත් වුවා පමණක් නොව තම පවුල් වල සාමාජිකයින් අතුරුදහන් වීම වැනි මානසික පීඩනයට ලක් වූ සාක්ෂිකරුවන් සමග ගනුදෙනු කිරීමේ දී ඔවුන් කෙරෙහි ඉතාමත් අනවධානයෙන් හැසිරෙන බව ද ප්‍රදර්ශනය කළේය. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ සැසිවාරයන් හි දී ඉදිරිපත් කළ සාක්ෂි සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාව විසින් සාක්ෂිකරුවන් ඉතාමත් ලඝුවෙන් කළ බව පෙනී න.

සාක්ෂිකරුවන් විසින් අනාවරණය කළ බරපතළ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ නිසි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට අසමත් වීම:

කොළඹින් පිට ප්‍රථම සැසිවාරය පවත්වන ලද්දේ 2010 අගෝස්තු 14 හා 15 යන දින වල වවුනියාවේ දීය. එතැන් පටන් සෑම සැසිවාරයක දීම එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානය හා රජයේ හමුදා විසින් සිදු කරන ලද බරපතළ මානව හිමිකම් හා මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳ සාක්ෂි ඉදිරිපත් කරන ලදී. එහෙත් 2010 සැප්තැම්බර් 13 දින ඉදිරිපත් කරන ලද උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාවේ අතුරු වාර්තාව විසින් මෙම චෝදනා සම්බන්ධයෙන් කිසිදු සඳහනක් ඇතුළත් නොවුවා පමණක් නොව වගවීම පිළිබඳ කාරණය ඉදිරියට ගෙන ඒමක් ද දක්නට නොවීය. මේ සියල්ල පසෙක ලා කොමිෂන් සභාව විසින් සාක්ෂිකරුවන් විසින් මුල් සැසිවාර වලදී පෙන්වා දෙන ලද දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ නොවිසඳ තිබූ ගැටළු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.

පහත දක්වනු ලබන්නේ උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂිකරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරනු සාක්ෂි සටහන් ආශ්‍රයෙන් එම කොමිෂන් සභාවේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විශ්ලේෂණයකි.²⁸

සාක්ෂිකරුවන් විසින් වාර්තා කරන ලද මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සමහරක්:

බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම් ඇතුළු පුද්ගලයන් ආගිය අතක් නොමැති විම; අත් අඩංගුවේ තබා ගැනීම හා යුද්ධයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඇති වූ ආර්ථික අපහසුතා උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණි සාක්ෂිකරුවන් වැඩි දෙනෙකු ගේ සාක්ෂිවල පදනම විය. බොහෝ සාක්ෂිකරුවන් ට එක් පැමිණිල්ලකට වඩා තිබුණි. මෙම කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණි සාක්ෂිකරුවන් විවිධ ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් හා රජයේ හමුදා විසින් සිදු කරන ලද මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සම්බන්ධයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කළත් ආරම්භයේ සිටම කොමිෂන් සභා සාමාජිකයෝ වැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලද්දේ ආර්ථික අපහසුතාවයන් පිළිබඳව සාක්ෂි දීම පිණිස ඔවුන් පෙළඹවීමටය. අවසනාවකට මෙන් කොමිෂන් සභාව මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් වැඩිදුරටත් ප්‍රශ්න කිරීමට උනන්දුවක් නොදැක්වීම නිසා බරපතල අපරාධ ගණයේ ලා සැලකිය හැකි මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව වැඩිදුර විමර්ශනයකට අත්තිවාරමක් දමා ගැනීමට අපොහොසත් වූහ.

සාක්ෂිකරුවන් බොහෝ දෙනෙක් අත් අඩංගුවට ගැනීම්, පවුල් සාමාජිකයන් පැහැර ගෙන යාම් හා බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම් සහ මනුෂ්‍ය ඝාතන සම්බන්ධයෙන් රජයේ හමුදා විශේෂයෙන් යුද්ධ හමුදාව හා පොලිසිය (විශේෂයෙන් ම විශේෂ කාර්ය බලකාය) මෙන් ම ආයුධ සන්නද්ධ දේශපාලන කණ්ඩායම් (කරුණා කන්ඩායම²⁹ හා ඊ පී ඩී ප්‍ර³⁰ මේ අතර කැපී පෙනුණි) වෙත චෝදනා කළේය.

- යාපනයේ අරියාලේ සිට පැමිණි සාක්ෂි දුන් කාන්තාවක් 2007 ජනවාරි මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා නිලධාරීන් විසින් සිය පුතා අත්අඩංගුවට ගත් බවත් පසුව ඔහු අතුරුදහන් වූ බවත් කියා සිටියේය. මෙම සිද්ධියට සිය ලේලිය හා ඇය ගේ දරුවන් තිදෙනා සාක්ෂි දරති ඇය තවදුරටත් කීවූය. 2009 ජූනි මාසයේ දී ගම්මුත්

²⁸ කොමිෂන් සභා වෙබ් අඩවියේ දක්වා තිබෙන පුද්ගල හා ස්ථාන නාමයන් ලිවීමේ දී ලියන රටාව මෙන් ම අක්ෂර ව්‍යාකෘති දෝෂ බහුලව දක්නට ලැබේ. මේ තත්වය අවම කර ගැනීම පිණිස පුද්ගල නාම හා සාක්ෂි සටහන් අවම උපමානයක් යටතට ගෙන එන ලදී. ස්ථාන නාමයන් ගේ කිසිදු වෙනසක් සිදු නොකළෙමු.

²⁹ හිටපු එල් ටී ඊ ඊ නායකයෙක් හා ටී එම් වි පී පක්ෂයේ ආරම්භකයා ද වන නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය විනයාගමුර්ති මුරලිදරන් හෙවත් කරුණා අම්මාන් ආණ්ඩුවේ ප්‍රබල ආධාරකරුවෙකි.

³⁰ ඊලාම් ජනතා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය වනාහි ආණ්ඩුව සමග සන්ධාන ගත වී ඇති දව්‍ය දේශපාලන පක්ෂයකි.

කිහිපදෙනෙක් ම සිය පුතා ඕරාළ යුද්ධ හමුදා කඳවුරේ සිටිනවා දුටු බව ඇයට කියා ඇත.³¹

- මඩුහි දි සාක්ෂි දුන් තවත් කාන්තාවක් සිය නිවසේ සිටි සැමියා 2008 දී පාන්දර 1 ට පමණ තමන් අවුරුදු දහයක් පමණ හොඳින් දන්නා රහස් පොලීසියට ඔත්තු සපයන තැනැත්තෙකු පැමිණ පැහැර ගෙන ගිය බව කියා සිටියාය.³²
- වෙල්ලනායි හි සිට පැමිණ සාක්ෂි දුන් තවත් සාක්ෂිකාරියක් සිය පවුලේ සාමාජිකයින් නාවික හමුදා විසින් පවත්වා ගෙන ගිය මුර පොලකදී අතුරුදහන් වූ බවත් මීට නාවික හමුදාව වගකිව යුතු බවත් කියා සිටියාය.³³ මන්නාරමේ දී සාක්ෂි දුන් තවත් කාන්තාවක් සිය 23 හැවිරිදි පුතා අතුරුදහන් වීම සම්බන්ධයෙන් නාවික හමුදාවට චෝදනා කළේය.
- මඩකලපුවේ ඒරාවුර් හි සාක්ෂි දුන් තවත් සාක්ෂිකාරියක් එල් ටී ඊ ඊ සාමාජිකයෙක් වූ සිය පුතා කිරාන් හි පිහිටි ටීඑම් පී කාර්යාලයට³⁴ අනුයුක්ත පිරිසක් විසින් පැහැර ගෙන ගිය බව කියා සිටියාය.³⁵
- මඩකලපුවේ ඒරාවුර් හි සාක්ෂි දුන් තවත් සාක්ෂිකාරියක් විදේශ රැකියාවකට යාමට සූදනමින් සිටි සිය දියණිය ඇතුළු පවුලේ සාමාජිකයින් පස් දෙනෙක් පැහැර ටීඑම්පී පක්ෂයේ සාමාජිකයින් විසින් 2007 දී පැහැර ගෙන ගිය බවත් , මේ පිළිබඳව ඒරාවුර් පොලීසියට පැමිණිලි කළ බවත් ඒ නිසා ටීඑම්පී සාමාජිකයින් සිය නිවස පුපුරවා හරින බවට තර්ජනය කළ බවත් කියා සිටියාය.³⁶
සාක්ෂිකරුවන් විසින් එල් ටී ඊ ඊ ය ද සිය පවුලේ සාමාජිකයින් බලහත්කාරයෙන් බඳවා ගත් අතර ඔවුහු පසුව එක්කෝ ආගිය අතක් නොමැති අය බවට හෝ බලධාරීන් ගේ අත්අඩංගුවට පත්වීම සිදුවිය.
  - මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවියෙක් සාක්ෂි දෙමින් සිය පවුල පොක්කානි වල අවතැන්ව සිටිය දී එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් සිය දියණිය පැහැර ගත් බවත් වෙඩි වැදී අසාධ්‍යව රෝහල් ගත ව සිටි ඇය පසුව යුද්ධ හමුදාව භාරයේ සිටිනු දුටු අය සිටින බවත් කියා සිටියේය.³⁷

³¹ සාක්ෂි අංක 2, යාපනය දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය 2010 නොවැම්බර් 11

³² සාක්ෂි අංක 7, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය මඩු 2011 ජනවාරි 9

³³ සාක්ෂි අංක 2 හා 3, වෙල්ලානෙයි 2010 නොවැම්බර් 14

³⁴ විනයාගර්මුර්ති මුරලිදරන් විසින් පිහිටුවන ලද දව්ඩ ජනතා විමුක්ති කොටි හෙවත් ටී වි එම් පී පක්ෂය එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානයෙන් කැඩී වෙන් වූ කණ්ඩායමක් වන අතර වර්තමාන නායකත්වය නැගෙනහිර පළාත් සභා මහාමාත්‍ය හිටපු එල් ටී ඊ ඊ සාමාජිකයෙක් වන එස් වන්දකාන්තන් විසින් දරයි.

³⁵ සාක්ෂි අංක 16: ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය: ඒරාවුර් පත්තුව වෙන්කල්ලඩි 2010 ඔක්තෝබර් 10

³⁶ සාක්ෂි අංක 19-ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය:ඒරාවුර් පත්තුව වෙන්කල්ලඩි 2010 ඔක්තෝබර් 10

³⁷ සාක්ෂි අංක 02-දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය: මුලතිව් 2010 සැප්තැම්බර් 20- LLRC/PS/20-09-10/01

- මඩකලපුවේ සාක්ෂි දුන් තවත් සාක්ෂිකාරියක් සිය පුතා 2006 වසස අවුරුදු 14 දී එල් ටී ටී ඊ ය විසින් පැහැර ගත් බවත් ඔවුන් සිය පුතා අවසාන වරට 2008 දී කිලිනොච්චි හිදී දුටු බවත් කියා සිටියේය.³⁸
- කිලිනොච්චියේ දී සාක්ෂි දුන් තවත් කාන්තාවක් සිය පුතා 2008 ජූලි මස 4වන දින එල් ටී ටී ඊ ය විසින් බලහත්කාරයෙන් බඳවා ගත් බවත් පසුව හමුදා භාරයට පත් වූ ඔහු වැලිකන්ද යුද්ධ හමුදා කඳවුරේ රඳවා සිටින බවත් කීවාය.³⁹
කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණි මායිම් ගම්මාන වල වාසය කළ වැසියන් යුද්ධය නිසා තමන් විසින් අත්විඳින ලද දුක් ගැහට කියා සිටියේය.
- බුත්තල දී සාක්ෂි දුන් එක් සාක්ෂිකරුවෙක් 2009 පෙබරවාරි 21 දින මූලියද්ද ගම්මානයේ සිදු වූ කාල බෝම්බ ප්‍රහාරයකින් විපතට පත් වුවත් ට උපකාර කිරීමට ගොස් තමා බිම් බෝම්බයකට ගොදුරු වූ බවත් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයකින් තමාට කෘතීම පාදයක් ලබා දුන් නමුත් රජය කිසිම උපකාරයක් නොකළ බව කියා සිටියේය.⁴⁰
- සියඔලාන්ඩුවේ සාක්ෂිකරුවෙක් 1995 නොවැම්බර් මස එල් ටී ටී ඊ විසින් සිදු කරන ලද සමූහ ඝාතනයක් නිසා සිය පවුලේ සාමාජිකයින් මිය ගිය ආකාරය කියා සිටියේය.⁴¹
- යාපනයේ කයිට්ස් දිවයිනේ පැවති සාක්ෂි විභාගයේ දී කාන්තාවන් තිදෙනෙක් 2010 නොවැම්බර් මස 14 දින ෂෙල් වෙඩි ප්‍රහාර නිසා සිය සැමියන් මිය ගිය බව කියා සිටියාය.⁴²
- ගුරුනගර් හි සාක්ෂි දුන් සාක්ෂිකරුවෙක් 1990 දී එල් ටී ටී ඊ ය විසින් තමන් යාපනය නගරයෙන් පිටමං කළ ආකාරය විස්තර කළේය.⁴³
- මුලතිව් හා පදිංචි සාක්ෂිකාරියක් තමන් 1990 දී තන්තිරුවටු වෙත පැමිණ පැය විසිහතරක් ඇතුළත තමන් පිටමං කළ ආකාරය කියා සිටියාය.⁴⁴

සැක කටයුතු මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සම්බන්ධයෙන් සැක කටයුතු අපරාධකරුවන් සම්බන්ධ වැදගත් සාක්ෂි සැපයූ සාක්ෂිකරුවන් ගේ ආරක්ෂාව හා ආත්ම ගරුත්වය කෙරෙහි කොමසාරිස්වරුන් විසින් දක්වන ලද නොසැලකිලිමත්භාවය මතභේදයකට තුඩු දෙන්නකි.

³⁸ සාක්ෂි අංක 12-දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය: මඩකලපුව 2010 ඔක්තෝබර් 9

³⁹ සාක්ෂි අංක 13-දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය: කිලිනොච්චිය 2010 සැප්තැම්බර් 10

⁴⁰ සාක්ෂි අංක 05-ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය: බුත්තල 2011 මාර්තු 26

⁴¹ භූමිමාලිකා වාර්තා-ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය: සියඔලාන්ඩුව 2011 මාර්තු 26

⁴² සාක්ෂි අංක 5, 6 හා 7- ශාන්ත අන්තෝනි දේවස්ථානය 2010 නොවැම්බර් 14

⁴³ සාක්ෂි අංක 1-ගුරු නගර සංස්තෘතික ශාලාව 2010 නොවැම්බර් 10

⁴⁴ සාක්ෂි අංක 10-දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය: මුලතිව් 2010 සැප්තැම්බර් 20 , LLRC/PS/20-09-10/01

ඇතැම් අවස්ථාවලදී මෙම සාක්ෂිකරුවන් ගේ නම්ගම් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම එම සාක්ෂිකරුවන් පළිගැනීමට හා මහජන විවේචනයට ගොදුරු වීමට ඉඩ හරින ලදී. පැහැදිලිව ම මෙබඳු අවස්ථා වැළැක්වීම පිණිස ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් සම්මතය වන්නේ නිසි ක්‍රියා මාර්ගයකින් තොර ව මෙබඳු සාක්ෂිකරුවන් ගේ නම් ගම් හෙළිදරව් නොකිරීමයි.

මේ සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන අනෙක් කාරණය නම් කොමිෂන් සභාව කිසිම අවස්ථාවක සාක්ෂිකරුවන් විසින් නම් කරන ලද සැකකරුවන් ගේ නම්ගම් හෙළිදරව් නොකිරීමයි.⁴⁵

මනුෂ්‍ය ඝාතන:

මනුෂ්‍ය ඝාතන, උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල නීතිය හා සාමය බිඳ වැටීම නිසා පැතිරී ගිය ව්‍යසනය සංකේතවත් කරයි. යාපනයේ බොහෝ කාලයක් නීතිය හා සාමය බිඳ වැටී තිබූ අතර එකල ආරක්ෂක හමුදා සහ ආරක්ෂ හමුදාවන් සමග අත්වැල් බැඳ ගත් ආයුධ සන්නධ දේශපාලන කණ්ඩායම් විසින් ව්‍යාපාරිකයින් හා නිවැසියන් විවිධ හේතූන් මත බලහත්කාරයෙන් රැගෙන ගොස් සාවද්‍ය ලෙස ඝාතනය කරන ලද බවට සාක්ෂිකරුවන් විසින් වෝදනා ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඇතැම් සාක්ෂිකරුවන් විසින් මිනීමැරුම් පිළිබඳ සාක්ෂි සපයන ලදී. මහා මාර්ග පසෙක එසේත් නැත්නම් ලඳු කැලෑවල හමු වූ මළ කඳන් පිළිබඳ ප්‍රවෘත්ති වසර ගණනාවක් තිස්සේ ම දැවීම් ජන මාධ්‍යයන් හි ප්‍රධාන මාතෘකාවක් වී තිබුණේ මෙම පසුබිම තුළය.

සාක්ෂි අංක 8- වෙල්ලනි 2010 නොවැම්බර් 8:⁴⁶

සාක්ෂිකාරිය: 2006 අගෝස්තු 19 දින මගේ සැමියා හා ඔහු ගේ සහෝදරයන් තිදෙනා රාත්‍රී මුහුදු යාමට සුදනම් වෙමින් සිටියා. එම අවස්ථාවේ මගේ සැමියා ගේ නම වන මැක්සි යනුවෙන් හඬ ගසමින් වසා තිබූ ඉදිරිපස දෙර කඩා ගෙන යමිකිසි ආයුධ සන්නධ පිරිසක් ගෙට ඇතුළු වුනා. සිවිල් ඇඳුමෙන් සිටි ඔවුහු ඊ පී ඩී පී පක්ෂයට හා යුද්ධ හමුදාවට අයත් අය බවට මම හඳුනා ගත්තා. ඔවුන් කුවක්කු බටය මගේ නළලට තබා කෑ මුර නොගසන ලෙසට තර්ජනය කරමින් කාමරයකට දමා වැසුවා.

රාමනාදන් මහත්මිය: (පරිවර්තක ට) ඇගේ සැමියා ගේ නම කුමක්ද?⁴⁷

සාක්ෂිකාරිය: නිවසින් පිටත සිටි මගේ මගේ වැඩිමහල් සොහොයුරිය ගෙන් බෙල්ලෙන් අල්ලා ගෙට තල්ලු කරමින් සියළු දෙනාටම ගෙට යන මෙන් නියෝග කළා. මේ අතර ඔවුන් මගේ සැමියාත් සොහොයුරන් දෙදෙනාත් ප්‍රශ්න කිරීමට අවශ්‍ය බව කියමින් රැගෙන ගියා.

⁴⁵ උදහරණයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිපතිවරයා විද්වත් කමිටු සාමජිකයින් සමග උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභා විසින් කිසිම අපරාධකරුවෙක් හඳුනා ගත්තේ නැති බව සඳහන් කළේය. විද්වත් කමිටු වාර්තාව 281 පිටුව හා 78 පිටුව

⁴⁶ වෙල්ලනි සැසිවාරය- 2010 නොවැම්බර් 14

⁴⁷ කොමිෂන් සභා සැසිවාර වාර්තා බොහොමයක භාෂා පරිවර්ථක වෙත යොමු කරන ලද ප්‍රශ්න කවරේද සාක්ෂිකාරිය හෝ සාක්ෂිකාරු වෙත යොමු කරන ලද ප්‍රශ්න කවරේද යන්න පැහැදිලිව වෙන් කොට දක්වා නැත.

සභාපතිවරයා: (පරිවර්තක ට) තම සැමියා සහ අනෙක් අය සිටින ස්ථානයක් දැන්ම දැයි අසන්න.

සාක්ෂිකාරිය: නැහ

සභාපති: කවුරු හරි ඔවුන් දුටුවාද?

සාක්ෂිකාරිය: නැහ

සභාපතිවරයා: ලේකම්කාර්යාලයට සියළු තොරතුරු ලබා දෙන්න.

සාක්ෂි අංක 7: වාචාකච්චේරි සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය 2010 නොවැම්බර් 13:⁴⁸

සාක්ෂිකාරිය: 2008 දෙසැම්බර් 12 වන දින සිට මගේ සැමියා අතුරුදහන් ව ඇත.

සභාපතිවරයා: ඔබේ සැමියා අත් අඩංගුවට ගත්තේ කවද ද?

සාක්ෂිකාරිය: මම දැන්ම නැහ. එක දවසක් මහ රැ පිරිසක් ඇවිත් වැටුණු ගෙන තමිනි තමිනි කියා කථා කළා. මගේ සැමියා ඔවුන් කවුදැයි බැලීමට එළියට ගියා. මිනිත්තු කිහිපයකට සද්දයක් නැති නිසා අපිත් එළියට ගියා බලන්න. එතකොට මම දැක්කා යුද්ධ හමුදා ඇඳුමෙන් සැරසුන දහයක් පහලොවක් විතර පිරිසක් මගේ සැමියා ව ඇද ගෙන යනවා. මුරුගන් කෝවිල ළඟ යුද්ධ හමුදා කඳවුරක් පිහිටුවා තිබුන අතර සැමියා රැගත් ජීප් රථය ඒ දෙසට යනවා මා දැක්කා.

සභාපතිවරයා: මේ පිරිස කවුදැයි සාක්ෂිකාරිය දන්නවාද?

සාක්ෂිකාරිය: කිසිම තොරතුරක් නැහ.

සභාපතිවරයා: යම්කිසි කෙනෙක් ඔබේ සැමියා ඊට පස්සේ දුටුවා ද?

සාක්ෂිකාරිය: නැහ.

සභාපතිවරයා: ඔබේ සියළු තොරතුරු .....

සාක්ෂිකාරිය: සියළු තොරතුරු දැනටමත් දී තිබෙනවා මම ආවේ මේ කාරණය ඔබතුමා ඉදිරියේ කියන්න.

සභාපතිවරයා: හොඳයි අපි ඒ ගැන සොයා බලන්න.

සාක්ෂි අංක 9: සාමදාන විනිශ්චයකරුවෙකු වූ සාක්ෂිකරු යාපනය අරියාලේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ වාසය කරයි. 2006 දී සිය ගමේ හි රාජකාරියෙහි නිරත වී සිටි ග්‍රාම නිලධාරියා ඇතුළු දස දෙනෙකුට වැඩි පිරිසක් විවිධ අන්දමින් ඝාතනය කරන ලද්දේය. ඔහු මෙම වැන්දඹු පවුල් වලට වන්දි මුදලක් ගෙවීමට යෝජනා කළේය.⁴⁹

මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කයෙහි යුද්ධයෙහි අවසාන කාලපරිච්ඡේදයේ දී සිදු වූ සාවද්‍ය මනුෂ්‍ය ඝාතන 166 ක ලැයිස්තුවක් මන්නාරමේ අගරදගුරු අති උතුම් ආචාර්ය රායප්පා ජෝශප්, වික්ටර් සුසෙයි පියතුමා, ජේවියර් කෘෂ් පියතුමා, ඇතුළු නියෝජිත පිරිස විසින් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවට ඉදිරිපත් කළේය. එහි දී අගරදගුරුතුමා සාක්ෂි දෙමින් මේසේ ද කීවේය.

⁴⁸ වාචාකච්චේරි සංස්කෘතික ශාලාව: 2010 නොවැම්බර් 13 2010 LLRC/FV/13-11-10/02

⁴⁹ සාක්ෂි අංක 9: ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය: අරියාලේ, යාපනය 2010 නොවැම්බර් 11

' මෙය සම්පූර්ණ නිවරදි සංඛ්‍යා ලේඛන නොවේ. යුද්ධය නිසා පසුගිය අවුරුදු 30 තුළත් විශේෂයෙන් ම 2007 සිට 2009 යුද්ධයේ අවසාන කාලපරිච්ඡේදය තුළත් මිනිසුන් දහස් ගණනක් ජීවිතක්ෂයට පත් වූ බව වාර්තා වි ඇත. මෙයින් ඉතා විශාල සංඛ්‍යාවක් මන්තාරම් දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද වෙයි. උද්භරණයක් ලෙසට අපගේ දියෝකිසයට අයත් තුන්තුකායි හි ලේලාන් කුලම් හි අවතැන් වුවත් හට සහන සැලසීමේ යෙදී සිටි පරිකාරන්ජන් පියතුමා 2007 සැප්තැම්බර් 26 දින ඝාතනය කළේය. මීට අමතරව, 1984 දෙසැම්බර් මස 4 වන දින මන්තාරම-මැදවදවිවි මහා මාර්ගයේ 11 වන සැතැපුම් කණුව අසල සිදු කරන ලද සමූහ මනුෂ්‍ය ඝාතනය ඇතුළු මනුෂ්‍ය ඝාතනයන් අතිවිශාල සංඛ්‍යාවක් සිතාමතාම යුද්ධ හමුදාව විසින් සිදු ඒවාය. ඇසින් දුටු සාක්ෂිකරුවන් ගේ සාක්ෂිවලට අනුව 2009 මැයි මාසයට පෙර පස් මාසය තුළ මිනිසුන් දහස් ගණනක් ඝාතනය වූ අතර ඉන් යම්කිසි සංඛ්‍යාවක් මන්තාරම් දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද වෙයි.⁵⁰

වවුනියාවේ වෙට්ටිකුලම් හි සිට පැමිණි සාක්ෂිකරුවෙක් තම පුතා එල් ටී ටී ඊ ය විසින් හෝ එල් ටී ටී ඊ නමින් පෙනී සිටි කණ්ඩායමක් විසින් ඝාතනය කළ බවට සාක්ෂි දුන්නේය.

සාක්ෂි අංක 5: වෙට්ටිකුලම් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය 2010 අගෝස්තු 14:

සාක්ෂිකරු: මම මෙහි පැමිණියේ වෙට්ටිකුලම් හි කාන්තිනගර් හි සිටයි. මම මෙහි පැමිණියේ මගේ පවුල පිළිබඳව කථා කිරීමට නමුත් මෙම සැසිවාරය දෙස මම බලා සිටියේ ලොකු සතුටකින්. මගේ පුතා නිවසින් පැහැර ගෙන ගොස් කිලෝ මීටරයක් පමණ නුදුරු තැනක දී වෙඩි තබා ඝාතනය කළා.

මනෝරී රාමනාදන් මහත්මිය: කවුද ඒ ඝාතනය කළේ?

සාක්ෂිකරු: ඔවුන් තමන් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයෙන් කීවත් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයේ නම පාවිච්චි කරමින් වෙන කණ්ඩායමකටත් මේ දේ කළ හැකියි. මගේ පුතා ඊ පී ඩී පී දේශපාලන පක්ෂයේ ප්‍රකාශන අලෙවි කරමින් සිටි අවස්ථාවේ දී ඔහු පැහැර ගෙන ගොස් ඝාතනය කළා. මට ඔහු ගේ මළ කඳ ආසන්නයට යාමට ඉඩක් නොලැබුනේ ඝාතකයින් ඒ වන විටත් සිද්ධිය වූ ස්ථානයේ රැඳී සිටි නිසයි. මම ආයෙන් එම ස්ථානයට ගියේ මාස 8 කට පසුවයි. මම වෙට්ටිකුලම් හා වවුනියා පොලිස් නිලධාරීන් සමඟ එම ස්ථානයට යන විට දක්නට ලැබුනේ හිස් කබලක් පමණයි. මාතෘ ශරීරයේ එම කොටස් වැඩිදුර පරීක්ෂණ පිණිස කොළඹ ට යවනු ලැබුවා. නමුත් අද දක්වා ම ඒ ගැන කිසිදු හෝඬුවාවක් නැත. රහස් පොලිසිය විටින් විට ඇවිත් ප්‍රශ්න කරන අතර තුර මරණ සහතිකය තිබේ දැයි අහනවා. එහෙම නැත්නම් මට මේ වෙඩි තැබීම කළ පුද්ගලයින් හඳුනා ගැනීමට හැකි දැයි අහනවා. මට ඒක කියන්න බැහ. මොකද මම දන්නේ නැති නිසා. නමුත් ගමේ මිනිස්සු දන්නවා. නමුත් ඒ අයත් ඉදිරියට ඇවිත් කියන්න බයයි. ඊට හේතුව ලේසියෙන් තේරුම් ගන්න

⁵⁰ අතිරික්ත ආචාර්ය රාජපා පෝශප් අගරදගුරුතුමා විසින් දෙන ලද සාක්ෂිය දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය 2011 ජනවාරි 8

පුළුවන්. මම මේ කොමිෂන්⁵¹ සභාවෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ මගේ පුතා ගේ මරණ සහතිකය ලබා දෙන්න කියලයි. (සාක්ෂිකරු ඉවත් වෙයි)

ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව හා එල් ටී ඊ සංවිධානය විසින් බෝම්බ හෙළීම:

යුද්ධයේ අවසාන මාස කිහිපය තුළ රෝහල් ඇතුළු සිවිල් ජනතාව රැදී සිටි ස්ථානවලට බෝම්බ හෙළීම මානව අයිතිවාසිකම් හා යුද්ධය පිළිබඳ නීතිමය විධිවිධාන වලට අනුව ඉතාමත් බරපතල වරදක් ලෙස සලකනු ලැබේ.

දරුස්මාන් වාර්තාවට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වගවීම සම්බන්ධයෙන් පිළිගත හැකි සාක්ෂි තිබේ. '2008 සැප්තැම්බර් මස සිට 2009 මැයි මාසය තෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ යුද්ධ හමුදාව විසින් බෝම්බ ප්‍රහාරයන් යොදා ගනිමින් වන්නිය ආක්‍රමණය කළ අතර එමඟින් දහස් සංඛ්‍යාවක් ජීවිතක්ෂයට පත් වූහ. වන්නියේ සිවිල් වැසියන් මුදා ගැනීම පිණිස දියත් කළේ යැයි ප්‍රකාශිත මෙම මානුෂික මෙහෙයුම වන්නියේ දවඩ වැසියන් ඉලක්ක කර ගත් දකුණේ සිංහළ බෞද්ධයින් ගේ මෙහෙයුමක මුහුණුවර ගත්තකි. 330,000 ආසන්න පිරිසක් ආරක්ෂිත කලාපය නමින් ක්‍රමයෙන් සංකෝචනය වන භූගෝලීය ප්‍රදේශයෙහි කොටු වී සිටි අතර එක් අතකින් රජයේ හමුදා විසින් එල්ල කළ බෝම්බ ප්‍රහාර වලට ගොදුරු වූ අතර එතැනින් පලා යාමට ඉඩ නොදී එල් ටී ඊ ය විසින් ඔවුහු ප්‍රාණ ඇපකරුවන් වශයෙන් තබා ගන්නා ලදී. මෙම තත්වය වාර්තා කිරීම පිණිස මාධ්‍යයන් දරන ලද උත්සාහයන් විවිධ උපක්‍රම මගින් වැළැක්වීමට රජය සමත් විය.

යුද්ධ මුක්ත කලාපය නමින් හඳුන්වන ලද කලාප තුනක සිවිල් වැසියන් කොටු වී සිටි අතර මෙම කලාපයන්ට බර අවි යොදා පහර නොදීමට තමන් ගේ තිබූ එකඟත්වය ද උල්ලංඝනය කරමින් රජය විසින් මෙම කලාපයන්ට පහර දුන් බව වාර්තාවේ. මෙම බෝම්බ ප්‍රහාරයන් මගින් එක්සත් ජාතීන් ගේ ආධාර බෙදා හැරීමේ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයටද, තුවාල කරුවන් හා අනාථයන් රැගෙන යාමට පැමිණි අන්තර් ජාතික රතු කුරුස සංගමයේ නැව්වලට ද හානි සිදු කළේය. මෙම ප්‍රහාරයන් සිදු කරන ලද්දේ එමඟින් වන හානිය පිළිබඳ මෙන් ම එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය හා රතුකුරුස සංවිධානයන් ගේ අනතුරු හැඟිවීම් මැදය. යුද්ධයේ අවසාන කාලපරිච්චේදයේ දී සිවිල් ජනතාවට වැඩි පුර හානි ගෙන දෙන ලද්දේ රජයේ හමුදා විසින් එල්ල කරන ලද බෝම්බ ප්‍රහාරයන් ගෙනි.

ආණ්ඩුව විසින් ක්‍රමානුකූලව සටන් පෙරමුණේ තිබූ රෝහල් වලට ප්‍රහාර එල්ල කළේය. රජය විසින් මෙම රෝහල් පිහිටා තිබෙන ස්ථාන හොඳින් ම දැන සිටි නමුත් ඒ බව නොසලකා වන්නියේ පිහිටුවා තිබූ සියළු රෝහල් වලට යුද්ධ හමුදාව විසින් මෝටාර් හා ආටිලරි ප්‍රහාර එල්ල කෙරින.⁵¹

දැනට ප්‍රසිද්ධ කර ඇති තොරතුරු විශ්ලේෂණය කරන විට ඉහත කී වෝදනා විභාග කිරීම වෙනුවට කොමසාරිස්වරුන් වැඩිපුර කාලයක් ගත කළේ රජයේ යුද්ධ හමුදා ආරක්ෂා කිරීම පිණිස පෙනී යයි. කොමසාරිස්වරුන් විසින් රජයේ සාක්ෂිකරුවන් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රදර්ශනය

⁵¹ විද්වත් කමිටු වාර්තාව විධායක සාරාංශය 2 පිටුව

කරන ලද මෙම වෙනස් කම් නිසා ආණ්ඩුවේ හමුදා විසින් සිදු කරන ලද අපරාධ සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි දුන් සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් ගැඹුරු හරස් ප්‍රශ්න ඇසීම නොකෙරුණු අතර හෝ එම චෝදනා එල්ල වී ඊ සංවිධානය මත පැටවීමේ උත්සාහයක යෙදුන බව පෙනී යයි.

එජා විද්වත් වාර්තාවට අනුව වින්දිතයින් සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස්වරුන් ගේ සැලකිල්ල කයෝර මෙන් ම අවමන් සහගත විය. සිදු වූ මානව හිමිකම් හා මානවීය නීතිය උල්ලංඝනය පිළිබඳ පැමිණිලි සලකන ලද්දේ උපහාසාත්මක ලෙසය. ඇතැම් විට වින්දිතයින් සිය චෝදනා ආරක්ෂක හමුදා සාමාජිකයින්ට එරෙහිව එල්ල කළ විට කොමසාරිස්වරුන් හැසිරී තිබුණේ එබඳු චෝදනා අසත්‍ය විය හැකි බවකි, සාක්ෂිකරු පරස්පර විරෝධී කරුණු ඉදිරිපත් කරන බවත් හැඟවෙන පරිදිය.⁵² උදහරණයක් වශයෙන් 2010 සැප්තැම්බර් 10 වන දින මුලතිව් හි දී පවත්වන ලද සැසිවාරයේ දී සාක්ෂිකරුවෙකු නාවික හමුදා විසින් එක්තරා අවස්ථාවක දී බෝට්ටුවක ගමන් කරමින් සිටි සිවිල් වැසියන් කණ්ඩායමකට වෙඩි තැබූ අවස්ථාවේ ඉන් අට දෙනෙකු මිය ගිය බව ප්‍රකාශ කළ විට කොමසාරිස්වරුන් දක්වන ලද ප්‍රතිචාරය දක්විය හැකිය.⁵³

පහත දැක්වෙන්නේ තවත් එබඳු නිදර්ශනයකි.**සාක්ෂි අංක 3: මුලතිව් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය 2010 සැප්තැම්බර් 20:**⁵⁴

සාක්ෂිකරු: 2009 මැයි 16 වන දින මම මගේ පවුලේ අයත් සමග බටපල්ලේ සිට මුල්ලවාක්කල් හරහා හමුදා පාලන ප්‍රදේශයට ගමන් කරමින් සිටියා. මාත් සමග මගේ වැඩිමහල් දියණිය, ඇය ගේ දරුවන් දෙදෙනා සහ බෑනා සිටියා. අපි හමුදා පාලන ප්‍රදේශය ඇතුළේ දීත් බෝම්බ ප්‍රහාර වලට ගොදුරු වුනා. අන්තිමේ දී එක් තැනක දී වැඩිමහල් දුවට තුවාල වී ඇය එතනම මිය ගියා. තවත් ඉදිරියට යන විට ආයෙන් කාලතුවක්කු ප්‍රහාරයකට ගොදුරු වුනා. ඒ වේලාවේ මගේ වැඩි මහල් මිනිබිරියට තුවාල වුනා. එතනට ආපු රජයේ හමුදාව මගේ තුවාල වූ දියණිය රැගෙන ගියා.

ප්‍රශ්නය: මෙම පහර දීම් කළේ කවුද?

සාක්ෂිකරු: දෙපැත්තෙන් ම කලා.

ප්‍රශ්නය: දැන් ඔබගේ මිනිබිරියන් කෝ?

සාක්ෂිකරු: අපි ඉදිරියට ගමන් කරන වෙලාවේ බෑනාත් මග හැරුනා. පිටි පස්සෙන් ආපු අය කිව්වා බෑනා තුවාල වෙලා මැරුනා කියලා. හමුදාව බාරයට ගත්ත දුවට මොකක් වුනාද කියලා දන්නේ නැහ. මට දැන් අවශ්‍ය මේ ළමයා ඉන්නේ කොහෙද කියලා දැන ගන්න.

(සාක්ෂි නිම විය)

⁵² විද්වත් කමිටු වාර්තාව 91 පිටුව

⁵³ ඉහත වාර්තාව හා සාක්ෂි අංක 1 දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය මුලතිව් 2010 සැප්තැම්බර් 20 , LLRC/PS/20-09-10/01

⁵⁴ සාක්ෂි අංක 3 දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය 2010 සැප්තැම්බර් 20 2010, LLRC/PS/20-09-10/01

සාක්ෂි අංක 4: වාචාකවචේරි සංස්කෘතික ශාලාව 2010 නොවැම්බර් 13:⁵⁵

සාක්ෂිකරු: මගේ සැමියා හා පුතා පුතුකුඩුඉරිප්පු වල දී ජෛල ප්‍රහාරයකින් මිය ගියා.

සභාපති: ඒ කවදද?

සාක්ෂිකරු: 2009 ජනවාරි 22. දෑත් මට ඉතිරි වෙලා ඉන්නේ දුවලා දෙන්නා පමණයි. එයින් එක් දුවෙකුටත් ළමයි දෙන්නෙක් ඉන්නවා. මේ අයට ජීවත් වෙන්න විධියක් නැහ. මොකක් හරි ආධාරයක් අවශ්‍යයි.

සභාපති: ඇයට අවශ්‍ය මූල්‍ය ආධාරයක්. (වන්දියක්) ඔව් අපිට ඒ ගැන සලකා බලන්න පුළුවන්. ඇයට කියන්න අදාළ පෝර්ම පුරවලා ලේකම් කාර්යාලයට දෙන්න කියලා.

බොහෝ සාක්ෂිකරුවන් ජෛල ප්‍රහාරයන් ගෙන් බේරීම පිණිස තැනින් තැනට පලා ගිය ආකාරය විස්තර කළ අතර එම විස්තර බොහෝ අවස්ථාවල ඉතාමත් සංක්ෂිප්ත විය.⁵⁶

පුනාගරි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය: සාක්ෂි අංක 4:

'ජෛල වෙඩි ගහන කොට අපි තැනින් තැනට පලා ගියා. එක තැනක ඉඳලා අළුත් තැනකට ගියාම අපි ජෛල වෙඩි වලින් බේරෙන්න එතන බංකරයක් හද ගන්නවා. එතැනට ජෛල වෙඩි ගහන කොට එතනින් නූත් පැනලා යනවා. එහෙම නැතිව ජෛල වෙඩි වලින් බේරෙන්න විධියක් තැබුනේ නැහ.'

මෙම පලා යාමේ දී සාක්ෂිකරු සිය 17 හැවිරිදි පුතා මිය ගිය බව ප්‍රකාශ කළේය.

පහත දැක්වෙන සාක්ෂිකරු තම පුතා එල් ටී ඊ සංවිධානය විසින් පැහැර ගත් බවත් යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී තමා පොක්කානි වල සහන සේවා ලබා ගැනීමට පෙළ ගැසී සිටියදී ජෛල වෙඩි වලින් වැසියන් මිය ගිය ආකාරය දැනු බව යාපනය නිරවෙල්ලි සැසිවාරයේ දී කියා සිටියේය.

යාපනය නිරවෙල්ලි: සාක්ෂි අංක 9:

' මගේ ජීවිතයේ කවදාවත් අමතක නොව සිද්ධියක් මට ඔබ සැමට කීමට අවශ්‍යයි. අපි පුක්කානී කියන ප්‍රදේශයේ කිරි පිටි ලබා ගැනීම පිණිස පෝලිම් ගැසී සිටින විට ජෛල වෙඩි නිසා ඉතා විශාල පිරිසක් මිය ගිය හැටි මම ඇස් දෙකින් ම දැක්කා. තවත් අවස්ථාවක එල් ටී ඊ සංවිධානය විසින් කෑම අලෙවි කරන ස්ථානයක රැඳී සිටිය දී එතනටත් ජෛල වෙඩි ප්‍රහාර එල්ල වුනා. එතනත් 30-40 විතර මිය ගියා. අපි ඇත්ත වශයෙන් ම ආර්ථික වශයෙන් හොඳට හිටිය පොහොසත් අය. අපිට ලැන්ඩ් මාස්ටරයක්, ජේනරේටරයක් ඇතුළු හැම දෙයක් ම තිබුනා. අද අපිට ඒ සියල්ලම අහිමියි. අපි දැක්ක දේවල් කිසිදුක අමතක කරන්න බැහ. ඒවා අපේ හිතේ රැඳී තිබෙනවා.

තොල්ක: සාක්ෂිකරු කැමති ද කැමරාවක් ඉදිරියේ සාක්ෂි දෙන්න.

⁵⁵ සැසිවාරය වාචාකවචේරි සංස්කෘතික ශාලාව 2010 නොවැම්බර් 13 , LLRC/FV/13-11-10/02

⁵⁶ සාක්ෂි අංක 4 ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය පුනාගරි 2010 සැප්තැම්බර් 19

සාක්ෂිකරු ගේ පිළිතුර වූයේ: සිද්ධ වූ දේවල් සම්පූර්ණ ඇත්ත. ඔක්කෝමල්ලා මේවා දැක්කා. හංගගන්න දෙයක් නැහ.

පුනාගරී හි සැසි වාරයේ දී එක් සාක්ෂිකරුවෙකුට සවිස්තරාත්මක සාක්ෂියක් දීමට විරල අවස්ථාවක් උදවුයේය.

පුනාගරී ප්‍රජා ශාලාව- සාක්ෂි අංක 5 : 2010 සැප්තැම්බර් 19 දින:⁵⁷

ආණ්ඩුව සිය මානුෂික මෙහෙයුම ආරම්භ කළාට පස්සේ අපි මුක්කානම් හි සිට කිලිනොච්චි පැත්තට ගමන් කළා. මන්නාරම් ප්‍රදේශයේ සිට අවතැන් වුවන් ද ජයාපුරම් වලට පැමිණ පසුව එතැනින් කිලිනොච්චියට පැමිණියා. අපි කිලිනොච්චි වල සිටියදී කාලතුවක්කු, ඡෙල් වෙඩි හා ගුවන් ප්‍රහාර වලට දිගින් දිගටම ගොදුරු වූනා. මේ නිසා අවතැන් වූ අපි සරණාගතයින් ලෙසට පුලියන්පොකුණ, වානේරි හා වට්ටකච්චි කියන ප්‍රදේශ වලට ගමන් කළා. මේ අවස්ථාව වන විට එල් ටී ටී ඊ පාක්ෂිකයින්ට දකුණට හා ඉන්දියාවට ආරක්ෂිතව පලා යන්නට අවස්ථාව ලැබුනා. එල් ටී ටී ඊ පාක්ෂිකයින් නොවූ තැනැත්තන් හා එල් ටී ටී ඊ නිසා සිය දරුවන් අහිමි වූ පවුල් වල සාමාජිකයින්ට මෙම ප්‍රදේශයෙන් පිටතට යාමට ඉඩ දුන්නේ නැහ. එල් ටී ටී ඊ ය මේ අවස්ථාවේත් සෑම පවුලකින් ම දරුවෙක් ඔවුන් ගේ දේශපාලන ව්‍යාපාරයට පරිත්‍යාග කරන මෙන් දැනුම් දී තිබුනා. මෙම දරුවන් බඳවා ගෙන මාසයක පුහුණුවක් වත් නොදී සටන් පෙරමුණට යැව්වා. මේ අතර එල් ටී ටී ඊ ය මේ ප්‍රදේශයේ සිටි සියළුම වැඩ කළ හැකි පිරිමින් ගෙන් බංකර් සෑදීම ඇතුළු වෙනත් කාර්යයන් සඳහා සිය ශ්‍රමය දෙන මෙන් නියෝග කළා. මේ අවස්ථාව වන විට මිනිසුන් දැඩි ලෙස කළකිරී සිටි අතර විශාල මානසික කම්පනයකින් පෙළුනා. සමහර මිනිසුන් එල් ටී ටී ඊ පාලනයෙන් මිදී රජයේ පාලන ප්‍රදේශයන් ට පලා ගිය අතර එහිදී ඔවුන්ට රජයේ හමුදා විසින් පහර දී තිබුනා.

මේ අවස්ථාව වන විට මිනිසුන්ට එල් ටී ටී ඊ පාලන ප්‍රදේශයේ ඉන්නවාද එසේත් නැත්නම් රජයේ පාලන ප්‍රදේශවල ඉන්නවා ද කියන දෙගිඩියාව ඇති වූනා. ඒ අතර රජයේ හමුදාවන් කොයි යම් අවස්ථාවක මෙහි ළඟා වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තුවක් ද මිනිසුන් තුළ තිබුනා. හැබැයි ඒ වන විට රජයේ හමුදා විසින් පහර දීම නිසා බොහෝ දෙනෙක් මිය ගිය අතර තවත් සමහරක ගේ අතපය කැඩී ගියා. බෝම්බ ප්‍රහාර දිගින් දිගට ම සිද්ධ වෙන්න ගත්තා ම විශ්වමඩු හා ධර්මපුරම් හි රැදී සිටි සරණාගතයින් එතැනින් ඉවත් වන්නට තීරණය කළා. ආණ්ඩුව මේ අතර තේවිපුරම්, සුවන්දරම්පුරම් හා විශ්වමඩු හි ආරක්ෂක කලාපයක් ප්‍රකාශයට පත් කළා. මන්නාරම, මුලතිව් හා කිලිනොච්චි හි රැදී සිටි මිනිසුන් මෙම ආරක්ෂක කලාපයට ඇතුළු වූනා. එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයින් මෙම පිරිස් සමග ආරක්ෂක කලාපයට ඇතුළු වී යුද්ධ හමුදාවට පහර දීමට පටන් ගත්තා. නමුත් ආණ්ඩුවේ හමුදා මෙම ආරක්ෂක කලාපයේ රැදී සිටින බහුතරයක් සිවිල් වැසියන් ය යන කාරණය නොසලකා ඡෙල් වෙඩි ප්‍රහාර එල්ල කළා.

⁵⁷ සැසිවාරය පුනාකරි පොදු ශාලාව 201 සැප්තැම්බර් 19

රජය විසින් අළුත් ආරක්ෂක කලාපයක් පුද්ගලයන් හා වට්ටවෙල් ආවරණය වන පරිදි පිහිටුවනු ලැබුවා. මගේ අදහස නම් රජය ගත් මෙම පියවරින් සිදු වූයේ එල් ටී ඊ යටතේ තවදුරටත් මිනිසුන් පලිහක් ලෙස පාවිච්චි කරමින් රජයට පහර දෙන්නට ඉඩ කඩ සලසා දීමක් පමණයි.

ආචාර්ය රොහාන් පෙරේරා : ඔබට විස්තර කරන්න පුළුවන් ද රජය විසින් එල් ටී ඊ යටතේ මහජනතාව මිනිස් පලිහක් ලෙස පාවිච්චි කරන්නට ඉඩ සලසා දුන්නා යන්නෙන් අදහස් කළේ කුමක් ද කියා?

සාක්ෂිකරු: රජය විසින් තේවිපුරම්, විශ්වමඩු හා සුරන්දිපුරම් කියන ආරක්ෂක කලාප පිහිටුවා අපේ මිනිසුන්ට එතැනට යන්න කිව්වා එතන ආරක්ෂාව හොඳයි කියලා. එහෙම නැතිව අපට ඉඩ දුන්නා නම් අපිට ම රජයේ ආරක්ෂක කලාපයට යන්න කියලා මේ තරම් දුක් විදින්නේ නැතුව අපට යන්න තිබුණා.

ආචාර්ය රොහාන් පෙරේරා: ඒ කියන්නේ ඒ ප්‍රදේශයේ ඉන්න සිවිල් වැසියන් ට?

සාක්ෂිකරු: මිනිස්සු ආරක්ෂක කලාපයට ගියේ ආණ්ඩුව මිනිස්සුන් ට එහි යන්න කියපු නිසා. එහි ප්‍රතිඵලය වූනේ එල් ටී ඊ ය විසින් එම ප්‍රදේශය වට කිරීමයි. මට හිතෙන්නේ ඇත්තටම ආණ්ඩුව ආරක්ෂක කලාප පිහිටුවීමෙන් කළේ එල් ටී ඊ යට අවස්ථාවක් දුන්නා තමන් ගේ ආයුධ සමග පලා ගොස් ආරක්ෂක ස්ථානයකට යන්න. ගුවන් ප්‍රහාර නිසා මගේ තක්සේරුවේ හැටියට දිනකට 350-650 සිවිල් වැසියන් තුවාල ලැබුවා. තවත් 200 විතර මිය ගියා. මිනිස්සු කැළෑ මැඳින් වවුනියාවට පලා යන්න උත්සාහ කළ විට එල් ටී ඊ ය මග රැක සිටි වෙඩි තිබ්බා නැත්නම් පොල්පිති වලින් තඩ් බෑවා. රජයේ හමුදා වලට මේ සෝෂාව ඇහෙන විට ඔවුන් කළේ පලා යන සිවිල් වැසියන් ගේ හඩ වල් ඔස්සේ ගුවන් ප්‍රහාර එල්ල කිරීමයි. මේ අවස්ථාව වන විට මම හා මගේ පවුලේ උදවිය ආපසු සුරන්දිපුරම් වලින් පිට වි පුද්ගලයන් ප්‍රදේශයට යන්න තීරණය කලා.

මොහොමඩ් ජේෆ් මහතා: ඔබට නිශ්චිත වම දින වකවානු කිව හැකිද?

සාක්ෂිකරු: 2009 ජනවාරි 19 වන දිනින් පසුව. එදින හි රාත්‍රි අපි සුරන්දිපුරම් එල් ටී ඊ ය ග්‍රහණයෙන් මිදී පලා යන්නට තැත් කරන විට ඔවුන් අපිට අණ කලා රජයේ ආරක්ෂක කලාපයට යන ලෙසට. පසුද දහවල් වන විට අපි අවිච්චිතවම කියන ප්‍රදේශයට ළඟා වූනා. අපිට දක්නට ලැබුණා රජයේ හමුදා විසින් අපි සිටි ප්‍රදේශයට ගුවන් පහර එල්ල කලා. ඒ ප්‍රහාර ආවේ රජයේ පාලන ප්‍රදේශය පැත්තෙන්. මේ බෝම්බ ප්‍රහාර නිසා එදා කාන්තාවන් 17 දෙනෙක් හා ළමයින් 6 දෙනෙක් මිය ගියා. එදා රාත්‍රි අපි කොහොම හරි අම්බලන්කොකොනායි පහු කර ගෙන ඉරන්පාලෙයි කරා පැමිණියා. ඒ ආපු ගමනේ දී අපි සන්තක සියළු දේවල් අපට අහිමි වූනා. ඒක කොයි තරම් දුෂ්කර ගමනක් කිව්වොත් කිලෝමීටරයක් යන්න පැය තුනක් ගත වූනා. එදින අපි තාර ෂීට් වලින් අටවා ගත්තු ආවරණයක් යට රාත්‍රිය ගත කලා. උදේ නැගිටලා බලන කොට හතර වටේ ම මළ මිනිස්සුන්ම හාගෙට වළ දමා තිබුණා.

ආචාර්ය රොහාන් පෙරේරා මහතා: ඔබ කියනවා මිනිවල වල් පිරිලා තිබුණා කියලා. ඒවා කවුරු කරන්න ඇති කියලා ද ඔබ හිතන්නේ ?

සාක්ෂිකරු: මේ හුඟක් වළ වල් හැරෙන්න ඇත්තේ බෝම්බ ප්‍රහාර නිසා. බෝම්බ ප්‍රහාර වලින් මිනිසුන් මිය ගියා ම මේ වළ වල් වලට දමලා නිකං පස් ටිකක් උඩින් දමලා ජවත් වෙලා ඉන්න අයට යන්න වුනා. මේ කියන ප්‍රදේශය එල් ටී ඊ ඊ පාලන ප්‍රදේශයක්. නමුත් මම කියන්න දන්නේ නැහ මේ මරණ සිද්ධ වුනේ එල් ටී ඊ ඊ ප්‍රහාර නිසා ද නැත්නම් රජයේ පහර දීම් නිසා ද කියලා කියන්න දන්නේ නැහ.

සභාපති: ඔය කියන ප්‍රදේශය එල් ටී ඊ ඊ පාලන ප්‍රදේශයක් නම් යුද්ධ හමුදාව ඇවිත් මේ මරණ සිද්ධ කළේ කොහොමද?

සාක්ෂිකරු:

ඒවා යුද්ධ හමුදාව විසින් කෙලින් ම පහර දීලා සිද්ධ වුන මරණ නොවෙයි. කාලතුවක්කු හෝ ගුවන් බෝම්බ ප්‍රහාර නිසා සිද්ධ වුන මරණ. මේ තත්වය යටතේ තමයි මිනිස්සු එල් ටී ඊ ඊ පාලන ප්‍රදේශයක් වූ අම්බලන්කෝන හා පුදුමතලාන් දක්වා පැමිණියේ. ටික දවසක් එහි සාමකාමී බවක් තිබුනා. මේ ප්‍රදේශයේ 12,000 පමණ රැදි සිටියා. මේ අතර ආණ්ඩුව මේ ප්‍රදේශයන් ආරක්ෂක කලාපයක් ලෙසට නම් කලා. නමුත් ඒ ප්‍රදේශයේ කිසිම ගොවිතැනක් තිබුනේ නැහ. සමහර අවස්ථාවලදී එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් ආහාර පාන සපයනු ලැබුවත් ඒවා පාවිච්චියට ගන්න බැරි තරමට තරක් වෙලා තිබුනේ. මිනිස්සු ඇත්තටම හිටියේ සාගින්නේ. බීමට ජලය තිබුනේත් නැහ. අදින්න ඇදුම් තිබුනේ නැහ. එකම ඇඳුම ඇද ගෙන දවස් ගණනක් ඉන්න වුනා.නැව් වලින් සපයනු ලැබූ ආහාර පාන එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් රැගෙන ගියා. ඉරනපාලෙයි කියන ප්‍රදේශයේ එල් ටී ඊ ඊ ය සතු පොල් වතු තිබුනා. කන්න දෙයක් නැති නිසා සමහර අය ඒ වතු වලට ගිහින් පොල් කඩා ගෙන ආවා. පස්සේ ඒ පොල් පාවිච්චි කළ අය ගෙන් එල් ටී ඊ ඊ ය පොල් වලට රුපියල් 500-1000 අතර මුදලක් අය කලා. පොල් කඩන්න ගිය අය එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් බලහත්කාරයෙන් රැගෙන ගියා. අප වින්ද දුක් ගැහට වචනයෙන් කියන්න බැහ.

ටික දවසකින් යුද්ධ හමුදාව මේ ආරක්ෂක කලාපය ආසන්නයට ළඟා වුන අතර එල් ටී ඊ ඊ හට පිරිස් හා යුද්ධ හමුදාව අතර පරතරය අඩු වෙන්න පටන් ගත්තා. එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් ගොඩ නගපු ඇන්ටනා කුළුණු මේ ප්‍රදේශයේ තිබුනා. හමුදාව මේ ඇන්ටනා කුළුණු වලට ප්‍රහාර එල්ල කරන්න පටන් ගත්තා. එල් ටී ඊ ඊ යත් ප්‍රතිප්‍රහාර එල්ල කලා. මේ නිසා දවසකට 300 ත් 400 ත් අතර පිරිසක් දිනපතා තුවාල ලැබුවා. හමුදාව විසින් පොකුරු බෝම්බ ද හෙළනු ලැබුවා. මේ නිසා මිනිසුන් ට බංකර් වලට රිංගන්න වුනා. 2009 අප්‍රියෙල් 18වන දින මේ වගේ ප්‍රහාරයකින් මගේ දුවත් තුවාල ලැබුවා. එක් වෙඩි උණ්ඩයක් ඇය ගේ මුහුනට වැදුන අතර ඒ නිසා එයාගේ කටේ ඔක්කෝම දත් ගැලවී ගියා. අද ඒ ළමයා ඉගෙන ගන්නවා.

ආචාර්ය රෝහාන් පෙරේරා මහතා: හමුදාව ඔබගේ දුවට වෙඩි තබනවා ඔබ දුටුවාද?

සාක්ෂිකරු: ඔව් මම දැක්කා.

ආචාර්ය රෝහාන් පෙරේරා: දෙපැත්තම වෙඩි තියා ගන්නවා. යුද්ධ හමුදාව සිතා මතා ම ඔබ ගේ දුවට වෙඩි තබන්නට නැතුව ඇති. දෙපැත්ත ම වෙඩි තියා ගන්න කොට එහෙම වෙන්න පුළුවන්.

සාක්ෂිකරු: ඔව්. දෙපැත්තම වෙඩි තියා ගන්නා තමයි. ඒත් එල් ටී ටී ඊ ය මේ ආරක්ෂක ලාපය ඇතුළේ ඉඳලා වෙඩි තියලා පැනලා යනවා. නමුත් එල් ටී ටී ඊ යෙන් පළි ගැනීමට හමුදාව සිවිල් ජනතාවට වෙඩි තියනවා. මේ නිසා හානිය වෙන්වෙන්නේ ජනතාවටමයි. එක දවසක් එල් ටී ටී ඊ ය විසින් ගැබ්බි මව්වරුන්ට හා ත්‍රිපෝෂ දෙනවා කියලා කාන්තාවෝ හා ළමයි සාමාන්‍යයෙන් ඒවා බෙදා දෙන ස්ථානයේ රැස් වී සිටියා. මේ අවස්ථාවේ එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයෝ 'වෝකි ටෝකිස්' පාවිච්චි කලා. ඒ ගුවන් විදුලි සංඥා අනුව ක්‍රියා කළ හමුදාව මෙම ස්ථානයට ගුවනින් පහර දුන්නා. මේ පහර දීම නිසා 40-45 විතර කාන්තාවෝ සහ ළමයි තුවාල ලැබුවා. ඒ වගේ ම ටැම්ල් රිහැබ්ලිටේෂන් ඕගනයිශේෂන් කියන සංවිධානය විසින් ළමයින්ට කැඳ බෙදා දෙන මධ්‍යස්ථානයක් තිබුණා මේ ප්‍රදේශයේ. ළමයි රැස් වෙලා ඉන්න වේලාවක එතනටත් හමුදාව ප්‍රහාර එල්ල කලා.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත: ඔබ මේ සියල්ල දන්නේ කොහොමද ? ඔබ මේ සෑම තැනකම හිටියා ද?

සාක්ෂිකරු: මේ කියන සිද්ධීන් වෙන කොට මම එම ප්‍රදේශයේ සිටියා.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත මහතා : කොයි කාලේ ද?

සාක්ෂිකරු: 2009 අප්‍රියෙල් මාසයේ. මගේ දුවට වෙඩි වැදුනට පස්සේ මම එයාව පුදුමතලාත් රෝහලට ඇතුළු කලා. එම රෝහල් එල් ටී ටී ඊ පාලනය යටතේ තිබුණ රෝහලක්. එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයින් හා ඔවුන් ගේ පවුල් වල අයට එහි විශේෂ සැලකිලි තිබුණා. බරපතල ලෙඩ්ඩු ත්‍රිකුණාමලයට නැවෙන්න ගෙන ගියා. එතකොට එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයින්ට හා ඔවුන් ගේ පවුල් වල අයට ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබුණා. මමවත් මගේ පවුලේ අයවත් එල් ටී ටී ඊ යට සම්බන්ධ නැති නිසා දුවව ත්‍රිකුණාමලයට ගෙන යන්න රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය උනන්දු වුනේ නැහ. මම අත් දෙක ඔස්සලා වැන්ද කොහොම හරි මගේ දුව නැවෙන්න ත්‍රිකුණාමලයට යවන්න කියලා. අන්තිමේ දී දුව නැවෙන්න ත්‍රිකුණාමලයට යැව්වා. එයා එතනින් කන්තලේටත් පසුව වවුනියාවටත් මාරු කලා.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත : ඔබගේ දුවට වෙඩි වැදුනේ කවදද?

සාක්ෂිකරු: 2009 අප්‍රියෙල් 15 වන ද. එල් ටී ටී ඊ සංවිධානය මට මගේ දුව ඒ සංවිධානයට බඳවන්න ඉතා විශාල බලපෑමක් කලා.

පරාක්‍රම පරණගම මහතා: ඔබ පළා යද්දී වැඩියෙන් ම ජීවිතය ආවේ එල් ටී ටී ඊ යෙන් ද එහෙම නැත්නම් රජයේ හමුදා වලින් ද?

සාක්ෂිකරු: අපිට හුඟක් කරදර තිබුනේ එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයෙන්. යුද්ධ හමුදාවෙහුත් කරදර නොතිබුණා නොවේ. 2009 අප්‍රියෙල් 24 වන දින යුද්ධ හමුදාව පුදුමතලාත් ප්‍රදේශයට ඇතුළු වුණා.

ආචාර්ය රොහාන් පෙරේරා: මට සිද්ධ වුන දෙය හරියටම පැහැදිලිව දැන ගන්න අවශ්‍යයි. දැන් ඔබේ දියණිය තුවාල වෙලා. එතකොට එයා එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයින්ට හා ඔවුන් ගේ පවුලේ උදව්‍යට පමණයි රෝහලේ ප්‍රමුඛත්වය දෙන්නේ. එතකොට ඔබට දුවට ප්‍රතිකාර ගන්න වෛද්‍යවරයාට වදින්නක් වෙනවා. කොයි අවස්ථාවේ ද එල් ටී ටී ඊ සංවිධානය ඔබේ දියණිය බඳවා ගැනීමට වැයම් කළේ?

සාක්ෂිකරු: ඒ 2009 අප්‍රියෙල් 15^෦ 20 ක් අතර. ඔවුන් ගේ උත්සාහය මට වළක්වා ගන්න පුළුවන් වුනා. එහෙත් හුඟක් අයට එසේ කරන්න බැරි වුන නිසා ඒ ගොල්ලන්ට තමන් ගේ දරුවන් අහිමි වුනා.

ආචාර්ය රොහාන් පෙරේරා: කලින් ඔබ කීවවා ඔබ ඔවුන්ට බැගෑපත් වුනා කියලා.

සාක්ෂිකරු: මම බැගෑපත් වුනේ එම රෝහල එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයින් හා ඔවුන් ගේ පවුල් වල අයට ප්‍රමුඛත්වය දුන් රෝහලක් නිසා. ඒ නිසා මම අත් දෙක එකතු කොට දෙස්තරට වැන්ද. අන්තිමේ දී ඔවුන් දුව ව නැවෙන්න ක්‍රිකුණාමලයට පිටත් කලා.

අප්‍රියෙල් 23 හෝ 24 වනදා උදෑසන වන විට යුද්ධ හමුදාව පුදුමතලාන් හා අම්බලන්කෝනායි වලට ඇතුළු වුනා. යුද්ධ හමුදා වෙඩි තිබ්බත් අවසානයේ දී අපිව බංකර් වලින් එළියට අරගෙන ආරක්ෂිත ස්ථානයකට රැගෙන ගියා. 25වනදා අපිව තවත් පවුල් ගණනාවක් සමග වෙට්සිකුලම් වලට රැගෙන ගියා.

මේ ඔක්කෝම මගේ අත් දැකිමි. මට මතක හැටියට කීවිවේ.

ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව විසින් දැනුවත් ම පුදුකුඩුඉරිප්පු රෝහලට 2009 පෙබරවාරි මස ඡෙල් වෙඩි ප්‍රහාර එල්ල කළ බවට චෝදනා එල්ල වේ.⁵⁸ මෙම සිද්ධිය ඇසින් දුටු සාක්ෂිකරුවෙක් වූ චෛද්‍ය ටී. වර්ධරාජා මහතාය. ඔහු එම අවස්ථාවේ දී පුදුකුඩුඉරිප්පු රෝහලේ සේවයේ යෙදී සිටි රජයේ චෛද්‍යවරයා වූ අතර යුද්ධය නිම වූ විගසම ඔහු රජයේ ආරක්ෂක හමුදා විසින් අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී. උගත් පාඩම් සංහිදියා කොමිෂන්⁵⁹ සභාව ඉදිරියේ ඔහු සාක්ෂි දුන් අවස්ථාවේ දී ඔහු ගෙන් නොකඩවාම ප්‍රශ්න කරන ලද්දේ එල් ටී ටී ඊ හමුදා රෝහල් පරිශ්‍රය හා ඒ අවට ආයුධ සන්නද්ධව ස්ථාන ගත වී සිටි ආකාරය ගැන මිස රජයේ හමුදා විසින් එම රෝහලට බෝම්බ හෙළීම පිළිබඳ චෝදනාව ගැන නොවේ.⁵⁹ (චෛද්‍ය වර්ධරාජා අත් අඩංගුවේ සිටියදී රජය විසින් සංවිධානය කරන ලද මාධ්‍ය සාකච්ඡාවකට පෙනී සිටීමින් කලින් කරන ලද ප්‍රකාශයන් ට හාත්පසින් ම ප්‍රතිවිරෝධී ප්‍රකාශයන් සිදු කරන ලද්දේය.)⁶⁰

චෛද්‍ය වර්ධරාජා හා කොමසාරිස්වරුන් කොළඹ පැවති සැසියේ දී සිදු වූ සාකච්ඡාවෙන් උපුටා ගත් කොටස් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

චන්දිරපාල් චන්ඩුගම් මහතා: චෛද්‍ය වර්ධරාජා ඔබ පුදුකුඩුඉරිප්පු රෝහලින් පිට ව ගියේ කවදා ද?

චෛද්‍ය වර්ධරාජා: පෙබරවාරි 3 නැත්නම් 4 උදේ.

චන්දිරපාල් චන්ඩුගම් මහතා: එම අවස්ථාවේ දී රෝහලට ඡෙල් වෙඩි ප්‍රහාර එල්ල වෙමින් තිබුනා ද?

⁵⁸ බලන්න ' පී ටී කේ රෝහලට ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාව විසින් බෝම්බ හෙළීම' විද්වත් කමිටු වාර්තා 25-26 පිටු

⁵⁹ චෛද්‍ය ටී වර්ධරාජා මහතා ගේ සාක්ෂිය: 2010 නොවැම්බර් 30 , [http://www.llrc.lk/images/stories/LLRC_30.11 - Dr. T.Vartharajah.pdf](http://www.llrc.lk/images/stories/LLRC_30.11_-_Dr._T.Vartharajah.pdf)

⁶⁰ ඇමිනිස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය: චෛද්‍යවරු සතර දෙනෙක් නිදහස්: තවත් එක් අයෙක් අනතුරේ: (UA: 129/09 Index: ASA 37/020/2009) <http://www.amnesty.org/en/library/asset/ASA37/020/2009/en/829e6aef-4a2a-4862-97dd-c8a40405b3bd/asa370202009eng.html>

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: අවසර පත්‍රයක් ලබා ගන්නට බැරි අය එක්කෝ හිමිදිරි පාන්දරම එසේත් නැත්නම් ආණ්ඩුවේ පාලන ප්‍රදේශ ආසන්නයේ හමුදා හටයින් ගැවසෙන ස්ථාන අසලින් රජයේ පාලන ප්‍රදේශයන් ට ඇතුළු වුනා. මේක දිනපතා සිද්ධ වෙච්ච දෙයක්.

සභාපති: ඒ කියන්නේ එල් ටී ටී ඊ ය දුටුවොත් යම්කිසිවෙක් අවසර නැතිව පලා යනවා ඔවුන්ට වෙච්ච කියනවා.

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: ඔව්.

පරාක්‍රම පරණගම මහතා: එල් ටී ටී ඊ සිවිල් වැසියන්ට නිදහසේ රජයේ පාලන ප්‍රදේශයන් ට යාමට ඉඩ දුන්නා නම් කුවාල ලැබුවන් ගේ සංඛ්‍යාව මීට වඩා අඩු වීමට ඉඩ තිබුනා.

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: ඒක ඉතාමත් ප්‍රත්‍යක්ෂ දෙයක්. කවුරුත් දන්නවා.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත: ඔබ කීවා පුද්ගලිකව පුරුදු රෝහල තාප්පයක් අසල රැඳී සිටිය දී ඒ අවට ෂෙල් වෙච්ච පත්තු වෙන ශබ්දය ඇසුනා කියා. මම අහන්නේ ....

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: ඒ ශබ්දය අති විශාලයි. මම හිතුවේ ෂෙල් වෙච්ච මගේ ඔළුවට වැටෙනවා කියලා.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත: : මම අහන ප්‍රශ්නය ඒක නෙවෙයි. රෝහල පරිශ්‍රය ආසන්නයේ එල් ටී ටී ඊ ය විසින් කාලතුවක්කු අටවා තිබුනා ද?

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: යුද්ධය ඉතාමත් දරුණු විධියට ගියා. ඒ නිසා අපි කවුරුත් රෝහලින් පිටතට ගියේ නැහ.

සභාපති: නමුත් ඔබ කීවා එල් ටී ටී ඊ බර ආයුධ රෝහල අවට අටවා තිබුනා කියලා.

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: මට කාලතුවක්කු වල ප්‍රමාණය හෝ වර්ග ගැන දැනුමක් නැහ. නමුත් ඒවායින් පිට වූ ශබ්දය අනුව එම කාලතුවක්කු රෝහල පරිශ්‍රය ආසන්නයේ දී පාවිච්චි කළ බව පැහැදිලියි.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත: ප්‍රශ්නය ඒක නෙවෙයි. මම හිතන්නේ ප්‍රශ්නය වැරදියට තේරුම් ගත්තා. මම අහන්නේ එල් ටී ටී ඊ කාලතුවක්කු රෝහල පරිශ්‍රය ආශ්‍රිතව ස්ථාන ගත කර තිබුනා ද කියලයි ?

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: ඒවා රෝහල පරිශ්‍රය ආසන්නයේ ස්ථාන ගත ව තිබුනා ද කියලා මට කියන්න බැහ. නමුත් ශබ්දය අනුව රෝහල පරිශ්‍රය ආසන්නයේ පිහිටා තිබූ බව කියන්න පුළුවන්.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත: ඔබ මෙම රෝහලේ සේවය කළ නිසා ඔබට කියන්න පුළුවන් කම තිබෙන්නට ඕනෑ එල් ටී ටී ඊ කාලතුවක්කු රෝහල ආශ්‍රයේ පිහිටා තිබුනා ද නැද්ද කියලා ?

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: මම එලියට ගියා නම් ෂෙල් වෙච්ච ප්‍රහාර වලින් මැරෙනවා. මේ නිසා එලියට යාම අවදානම් බව අපි දන්නවා. අපි කාටවත් අපේ ජීවිත අවදානමකට ලක් කරන්නට අවශ්‍ය නෑ.

චන්දිරපාල් චන්ඩ්‍රගම් මහතා: තව එක ප්‍රශ්නයක්. ඔබ රෝහල ඉවත් කර ගන්නා විට ඔබ රෝගීන් ද රැගෙන ගියා. ඇත්ත වශයෙන් ම ඔබ රෝහල හිස් කලා. ඒ නිසා කිසිම කෙනෙකුට කුවාල වෙන්න ඉඩක් නැහ. කාට හරි කුවාල වුනා ද?

වෛද්‍ය වර්ධරාජා: අපි රෝහල් පරිශ්‍රයෙන් පලා යන විට සියළු ම රෝගීන් ද රැගෙන යාමට වග බලා ගත්තා. ඒ වන විට රෝහල තුළ බස් රථයක් ගිලන් රථයක් හා ලොරියක් තිබුණා. අපි මේ වාහන පාවිච්චි කර රෝගීන් වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන ගියා.

බලහත්කාර පැහැර ගෙන යාම හා අතුරුදහන් කිරීම:

යුද්ධය නිසා ආගිය අතක් නොමැති තැනැත්තන් හා බලහත්කාරයෙන් රැගෙන ගොස් අතුරුදහන් වූවන් පිළිබඳ පැමිණිලි බොහෝමයක් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවට ලැබී තිබිණ. සාක්ෂිකරුවන් බොහෝමයක් සිය ප්‍රකාශ වලදී මේ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිවිධ හමුදාවේ විශේෂයෙන් ම යුද්ධ හමුදාවේ හා විශේෂ කාර්ය බලකායේ ද , කරුණා, ඊ පී ඩී පී හා එල් ටී ටී ඊ වැනි ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් සාමාජිකයින් ද වුදිතයින් වශයෙන් නම් කරන ලදී. දැනට ප්‍රසිද්ධ කොට ඇති තොරතුරු වලට අනුව කොමසාරිස්වරුන් මෙම වුදිතයින් හඳුනා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් විස්තර ලබා ගැනීමට කිසිදු උනන්දුවක් නොදක්වූ අතර ආගිය අතක් නොමැති තැනැත්තන් නැවත සොයා ගැනීම පිණිස විමර්ශනයන් ආරම්භ කිරීමට උනන්දු නොවීය. බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම මූලික මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයක් වන අතර තවමත් පසුගිය දශක තුන තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ මට්ටමක පැවති බලහත්කාරයෙන් කළ අතුරුදහන් වීම් සම්බන්ධයෙන් කිසිදු අපරාධකරුවෙක් හඳුනා ගෙන දඬුවම් කිරීම ඉලක්ක කර ගත් විමර්ශනයක් සිදු නොවීය. තවද බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ අපරාධ නීතිය යටතේ වරදක් නොවන අතර උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව මෙබඳු ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් වගවීම ස්ථාපිත කිරීමට කිසිදු උත්සාහයක් නොගත්තේය.

උදහරණයක් වශයෙන්, එක් සාක්ෂිකාරියක් සිය පුතා ඇතුළු තරුණයන් පස් දෙනෙක් බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම පිළිබඳව සිය සාක්ෂියේ දී සඳහන් කළත් කොමසාරිස්වරුන් තවදුරටත් ප්‍රශ්න විචාරීම් මගින් අතුරුදහන් වූවන් පිළිබඳව සොයා බැලීමටවත් වගකිව යුතු ආරක්ෂක අංශ නිලධාරීන් හඳුනා ගැනීමටවත් උනන්දුවක් නොදක්වීය.

මඩු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය: 2011 ජනවාරි 9 සාක්ෂි අංක 21 ⁶¹

සාක්ෂිකාරිය: මගේ පුතා ඇතුළු තරුණයින් පස් දෙනෙක් වන්නාකුලියන්කුලම් හි පිහිටි වැවේ ධීවර රැකියාව කරමින් සිටියා. මේ වැව අසල ගුවන් හමුදාවේ හා යුද්ධ හමුදාවේ කඳවුරු පිහිටුවා තිබුණා. 2007 මැයි 17 වනදා ධීවර රැකියාව පිණිස මේ කන්ඩායම වන්නාකුලියන්කුලම් වැවට පිටත් ව ගියා. වැව ආසන්නයේදී යුද්ධ හමුදාව විසින් අත් අඩංගුවට ගත් මේ පිරිසට ඔවුන් ගේ කම්ස ගලවා අත් ඔසවා ගෙන සිටින ලෙස නියෝග කොට ඔවුන් කඳවුර තුළට ගෙන යනු වැව ආසන්නයේ ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදී සිටි වැඩිහිටියන් දෙදෙනකු දැක තිබුණා. සවස් භාගයේ මේ පණිවුඩය අපට ලැබුණත් අපි කඳවුරට යන්න විධියක් තිබුණේ නැහ අන්ධකාර විමට ආසන්න වූ නිසා. අපි හමුදා කඳවුරට ගොස් මේ ගැන පැමිණිලි කළා. අතුරුදහන්වීම පිළිබඳව කිසිත් නොදන්නා බව කී ඔවුන් කැලැව

⁶¹ සාක්ෂි අංක 21: ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය මඩු 2011 ජනවාරි 9

තුළ මේ තරුණයන් සොයන්නට සාහස දෙන බව කියා අපව ආපසු පිටත් කලා. ගමේ මිනිස්සු ඔක්කෝම ඒ කියන්නේ සිය ගණනක් අවට කැලෑව පීරා බැලුවත් ඔවුන් හමු වුනේ නැහ. හමුදාව සාහස දෙනවා කිව්වට සාහස දුන්නේත් නැහ.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත: මේ සිද්ධිය වුනේ කවද ද?

සාක්ෂිකාරිය: 2007 මැයි 17 වනද. අපි අන්තර් ජාතික රතු කුරුස සංවිධානය ඇතුළු සියළුම බලධාරීන්ට මේ ගැන දැනුම් දුන්නා. අද දක්වා මේ තරුණයන් පිළිබඳව කිසිම තොරතුරක් නැහ.

සභාපති: අපි උත්සාහ කරල බලන්නම් යම් කිසි කඳවුරක මේ අය ඉන්නවා ද කියලා බලන්න.

සාක්ෂිකාරිය: ස්තූතියි

තවත් එක් අවස්ථාවක දී මවක් එල් ටී ටී ඊ ය විසින් සිය පුතා පැහැර ගෙන ගිය බව කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ ප්‍රකාශ කළ විට කොමසාරිස් වරුන් ගේ ප්‍රතිචාරය වූයේ එල් ටී ටී ඊ ය විසින් කරනු ලැබූ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් රජයට වගකීමක් නොමැති බවයි.

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: (පරිවර්ථක මගින්) කරුණාකර සිය දරුවා රැගෙන ගොස් තිබෙන්නේ එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයෙන් නිසා රජයට වගකීමක් ගැනීමට අසීරු බව මැයට කියන්න. ඇයගේ ශෝචනීය කථා පුවතට අපිත් කණගාටු වන බවත්, සභාපතිවරයා ආරක්ෂක බලධාරීන් මගින් මේ දරුවා යම්කිසි ස්ථානයක සිටින්නේ දැයි සොයා බලන බවත් කියන්න.⁶²

බාර වූ එල් ටී ටී ඊ නායකයින් බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම පිළිබඳ චෝදනාව:

කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දෙන ලද ඇතැම් සාක්ෂිකරුවන් යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී මූලතිව් හි දී රජයට භාර වූ එල් ටී ටී ඊ නායකයින් බස් රථ වලට නංවා ගත් බව තමන් ඇසින් දුටු බව කියා සිටි අතර ඉන් පසු ඔවුන් අතුරුදහන් වී ඇතැයි කියා සිටියෝය. 2010 නොවැම්බර් මස අරියාලේ හි දී සාක්ෂි දුන් කාන්තාවක් 2009 මැයි 18 වන දින (මූලතිව් හිදී) තම සැමියා ඇතුළු පනස් දෙනෙකුට ආසන්න පිරිසක් රජයට බාර වූ පසු බස් රථ වලට නංවා ගත් බව කියා සිටියාය.⁶³ තවත් කාන්තාවක් තමන් එබඳු බස් රථ දහසයක් ගණන් කළ බව කියා සිටියාය. මේසේ බස් රථ වලට නංවා ගත් පිරිස අතර, ඉලම්පත්ති (පුදුකුඩුඉරියප්පු හි දේශපාලන නායක), රුබන්, බාබු හා වෙලාවන්, එල් ටී ටී ඊ කවියෙක් වූ පුතුචාහි රතිමන්තුරෙයි, අධ්‍යාපන අංශය භාර ව සිටි බේබි සුබ්‍රමනියම් හා කලක් එල් ටී ටී ඊ අන්තර් ජාතික අංශය භාර ව සිටි තයිලගර් යන අන්වර්ථ නාමයන් ගෙන් හඳුන්වන ලද එල් ටී ටී ඊ නායකයින් සිටි බව තවත් සාක්ෂිකාරියක් කියා සිටියාය.

⁶² සාක්ෂි අංක 8: ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය: නැදුන්කර්නි අගෝස්තු 11 2010

⁶³ සාක්ෂි අංක 1: අරියාලේ 2010 නොවැම්බර් 11

බන්දුවාලෙයිහි දී සාක්ෂි දුන් එක් සාක්ෂිකාරියක් 2009 මැයි 18 වන දින රජයට බාර වූ පසු අතුරුදහන් වූ තැනැත්තන් අතර තම පුතා පමණක් නොව පුජකවරයෙක් හා ඔහු සමග භාර වූ තරුණියන් කිහිප දෙනෙක් හා අත දරුවෙක් ද සිටි බවකියා සිටියේය. කොමසාරිස්වරුන් විසින් මෙම සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් රජයට භාර වූ එල් ටී ඊ නායකයින් අත් අඩංගුවට පත් පසු අතුරුදහන් විම පිළිබඳ සිද්ධීන් ට වගකිව යුතු යුද්ධ හමුදා නිලධාරීන් හඳුනා ගැනීමට අවශ්‍ය ආකාරයේ ප්‍රශ්න කිරීම් දක්නට නොලැබින.

කන්දවාලි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය: සාක්ෂි අංක 3:⁶⁴

සාක්ෂිකාරිය: 2009 මැයි 17 වන දා අපි රැදී සිටියේ මුලතිව් හි වඩුවායිකල් ප්‍රදේශයේ. 18 වනදා උදෑසන 10.00 ට පමණ යුද්ධ හමුදාව ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍ර මගින් නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානය සමග සම්බන්ධකම් තිබූ සියළු දෙනාටම තමන් වෙත භාර වෙන ලෙස දැනුම් දුන්නා. පුජ්‍ය ප්‍රැන්සිස් හා පුජ්‍ය රෙජනෝල්ඩ් යන දෙදෙනා වඩුවායිකල් හි සිටි මගේ ළමයි හතර දෙනාත් ඇතුළුව එල් ටී ඊ ඊ සම්බන්ධකම් තිබූ තැනැත්තන් සමග ගොස් රජයට භාර වූන හැටි මම ඇස් දෙකින් දැක්කා.

සභාපති: ප්‍රැන්සිස් පියතුමා දැන් කෝ?

සාක්ෂිකාරිය: මමත් එයාව හොයනවා කොහේ ඉන්නවාද දන්නේ නැහ.

සභාපති: රෙජනෝල්ඩ් පියතුමා කෝ?

සාක්ෂිකාරිය: මම එයාවත් හොයනවා. ඔවුන් කොහේ දැයි මා දන්නේ නැහ.

සභාපති: ඔබේ දරුවන් ඉන්නේ කොහේ ද කියා ඔබට යම් අදහසක් තිබෙනවාද?

සාක්ෂිකාරිය: මමත් හොයනවා. එහෙත් තව ම ආරංචියක් නැහ. මම හුදකලා වෙලා ඉන්නේ. මම හැම තැනම හොයනවා ඒත් තවම දරුවන් හමු වුනේ නැහ. මම හිතනවා ඔබෙන් මට සතුටුදයක පිළිතුරක් ලැබේයැයි කියා. අඩුම තරමින් අනාගත පරපුරවත් සාමයෙන් ජීවත් විය යුතුයි. මම මුදල්වත්, ඉඩම් හෝ දේපළ ඉල්ලන්නේ නැහ. මගේ එකම වස්තුව වුනේ දරුවන්. ඒ අය මට ලබා දෙන්න. වැඩිමහල් දරුවා, එයා එල් ටී ඊ ඊ සාමාජිකයෙක් නිසා වරදක් කර තිබෙනවා නම් හොයලා බලලා දඩුවම් දෙන්න. ඒත් අනික් පොඩි ළමයින් එල් ටී ඊ ඊ සාමාජිකයින් නොවෙයි. ඇයි ඒ කුඩා ළමයින් පියතුමා සමග යුද්ධ හමුදා විසින් අත් අඩංගුවට ගත්තේ.

සභාපති: ඔවුන් ගේ වයස කීයද?

සාක්ෂිකාරිය: බැනාට 32 යි. දුවට 29යි. ළමයි ඉපදුනේ 2006 දී.

සභාපති: ඒ අයත් භාර දුන්නාද?

සාක්ෂිකාරිය: මුළු පවුලම අත් අඩංගුවට ගත්තා. ප්‍රැන්සිස් පියතුමා බැනායි දුවයි ළමයි දෙන්නායි අර ගෙන ගියා. මම පියතුමාට ආයාචනය කලා ළමයිව තියලා යන්න කියලා.

⁶⁴ සැසිවාරය: කන්දවාලි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය 2010 සැප්තැම්බර් 19

නමුත් පියතුමා කිවවා මුළු පවුලම භාර වෙන්න ඕනෑ කියලා ළමයින් ගේ අත් දෙකෙන් අල්ලා ගෙන ගිහින් පියතුමා එක්කම යුද්ධ හමුදාවට භාර වුනා.

සභාපති: ප්‍රැන්සිස් පියතුමා ගේ පල්ලිය තියෙන්නේ කොහෙද?

සාක්ෂිකාරිය: මම එයාව දන්නේ නැහ. මම එයාව දැක්කේ භාර වෙන්න යන වෙලාවේ.

සභාපති: ඔබේ බෑනා සහ ප්‍රැන්සිස් පියතුමා අතර තිබුන සම්බන්ධය මොකක්ද?

සාක්ෂිකාරිය: මගේ බෑනා එල් ටී ඊ ඊ ඊ සාමාජිකයෙක්. ඔවුන් බස් රථ දහසයකින් ගෙන ගියා. ඔවුන් මුලතිව් හා පිහිටි වඩුවාල් හි සිට ප්‍රධාන පාරට ගෙන ගියා. බෑනා එල් ටී ඊ ඊ බස් එකේ හිටියා. නමුත් දුව හා ළමයි ඒ බස් එකේ හිටියේ නැහ. ඔවුන් ප්‍රැන්සිස් පියතුමා සමග ගියා. පස්සේ 'හොස්ටල්' එකේ හිටපු කාන්තාවක් මට කිවවා ප්‍රැන්සිස් පියතුමාව රෝහලට ගෙන ගියා කියලා. මම ප්‍රැන්සිස් පියතුමා පළමු වරට දැක්කේ මගේ පවුල යුද්ධ හමුදාවට භාර දෙන්න ආපු වෙලාවේ. වවුනියාවේ තියෙනවා පොයිකුලම් දේවාලය කියලා දේවාලයක්. එතන මොන්ටිසෝරියක් තියෙනවා. ඒකේ ගුරුතුමිය මට කිවවා එයා දැක්කා කියලා ප්‍රැන්සිස් පියතුමා යුද්ධ හමුදාව විසින් රෝහලට ගෙන යනවා. ඒ ගුරුතුමිය මට කිවවා එයාට ප්‍රැන්සිස් පියතුමාට කථා කරන්න ඕනෑ වුනත් යුද්ධ හමුදාව හිටිය නිසා බයට කථා කළේ නැහ කියලා.

සභාපති: හොඳයි අපි ඒ ගැන හොයලා බලන්නම්.

අත්තනෝමතිකව රඳවා තබා ගැනීම්:

එල් ටී ඊ ඊ ඊ සාමාජිකයින්, එසේත් නැත්නම් සාමාජිකයින් යැයි සැක කළ තැනැත්තන් හෝ කිසියම් සම්බන්ධයක් එල් ටී ඊ ඊ ඊ ය සමග තිබුනේ යැයි සැක කොට අත්අඩංගුවට ගත් තැනැත්තන් පිළිබඳව උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවට සිය ගණනක් පැමිණිලි ඔවුන් ගේ කාලක්‍රමයන් හා ඥාතීන් විසින් ඉදිරිපත් කොට ඔවුන් කඩිනමින් නිදහස් කරන මෙන් ඉල්ලා තිබුනි. බොහෝ පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාව වැඩි විස්තර ලිඛිත ව ඉල්ලා සිටි අතර එම පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් බලධාරීන් සමග සොයා බලන බවට ප්‍රතිඥාවක් දෙන ලදී. පසු අවස්ථාවන් හි දී විශේෂයෙන්ම කොමිෂන් සභාව සිය අතුරු වාර්තාව නිකුත් කළාට පසුව කොමිෂන් සභාවේ පිලිතුර වූයේ ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 'විශේෂ යාන්ත්‍රණයක්' පිහිටු වීමට නියමිත බවත් එමගින් අත්තනෝමතිකව රඳවා සිටින්නන් කඩිනමින් නිදහස් කිරීමට කටයුතු කරන බවත්ය.

යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී එල් ටී ඊ ඊ ඊ ය සමග සම්බන්ධකම් තිබුනේ යැයි සැක කරන ලද තැනැත්තන් 11,000 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් අත්තනෝමතිකව රඳවා ගන්නා ලදී. ඉන් බොහෝ දෙනෙක් යුද්ධ හමුදාවට භාර වූ තැනැත්තන්ය. තවත් බොහෝ දෙනෙක් සරණාගත කඳවුරු වලදී අත් අඩංගුවට ගැනින. මෙයින් බහුතර පිරිසක් රජය විසින් 'පුනරුත්ථාපන කඳවුරු' නමින් හඳුන්වන කඩිනමින් නිර්මාණය කරන ලද රැදවුම් කඳවුරු තුළ මහේස්ත්‍රාත් වරයෙකුට ඉදිරිපත් නොකොට රඳවා සිටිති. රැදවියන් ට එරෙහිව චෝදනා ගොනු කොට නොමැති අතර නීතිඥ සහාය ලබා ගැනීමට ද පහසුකම් සලසා නැහ. තවද, 1,900 කට ආසන්න පිරිසක් ක්‍රිස්ත විමර්ශන ඒකකය විසින් බුස්සේ මෙන් ම කොළඹ ක්‍රිස්ත විමර්ශන ඒකකයේ රඳවා ගෙන සිටින අතර ඔවුන් සම්බන්ධයෙන් ද විමර්ශන කටයුතු තවමත්

අවසාන කොට නොමැත. මෙයින් ඇතැම් රැදවියන් අවුරුදු ගණනාවක් කිසිදු වෝදනාවක් ඉදිරිපත් නොකොට රඳවා ගෙන සිටින රැදවියන්ය. ක්‍රමක් ක්‍රමයෙන් රැදවියන් ගේ කාලනයන් ට හා ශෝකීන්ට සමහර රැදවියන් මුණ ගැසීමට අවසර ලැබී ඇතත් බොහෝ රැදවියන්, රැදවුම් මධ්‍යස්ථානයෙන් රැදවුම් මධ්‍යස්ථානයට විටින් විට මාරු කිරීම නිසා ඔවුන් ගේ කාලනයන් ට හා ශෝකීන් ට මෙම රැදවියන් රඳවා සිටින ස්ථානය දැන ගැනීමට අසීරු විම නිසා මුණ ගැසීම ද අසීරු කටයුත්තක් වී ඇත.

3. උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාවේ රාජ්‍ය පාක්ෂිකභාවය පිළිබඳ සාධක:

ආණ්ඩුවේ සාක්ෂිකරුවන් විභාග කිරීමේ දී ආණ්ඩුවේ කටයුතු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මකව විමර්ශනය කිරීමට අසමත් වීම

සිවිල් වැසියන් කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දීමේ දී ඔවුන් ට නිශේධාත්මක ලෙස සලකනු ලැබුවත් ආණ්ඩුවේ නිලධාරීන් සාක්ෂි දීමේ දී ඔවුන්ට ඉතාමත් හරසරින් සැලකූ බවට සාධක එමට හමුවේ. කොමිෂන් සභා සාමාජිකයෝ කොන්දේසි විරහිතව ම ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ඇතුළු රජයේ සාක්ෂිකරුවන් ට රජය විසින් නිරන්තරයෙන් ම ‘ශුන්‍ය හානි ’ පිළිවෙතක් අනුගමනය කළ බව හා අවසාන ත්‍රිවිධ හමුදා ක්‍රියාන්විතය වනාහි මානුෂික මෙහෙයුමකි යන්න පුන පුනා කීමට මුනිවත රැකීම බව පෙනී යයි.⁶⁵ කොමිෂන් සභාව වෙත ඒ වන විටත් රජයේ හමුදා විසින් යුද්ධ කිරීම පිළිබඳ ජනිතා සම්මුතිය හා අනෙකුත් නීති බරපතල ලෙස උල්ලංඝනය කළ බවට සාක්ෂි තිබියදී රජයේ සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් ඒ පිළිබඳව සවිස්තරාත්මකව විමසීමට උත්සුක නොවූහ.

ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ විසින් දෙන ලද සාක්ෂියේ උද්ධෘත කිහිපයක්:

ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා: ජනාධිපතිවරයා කියා සිටියේ මෙම මෙහෙයුම වනාහි යුද්ධමය ක්‍රියාන්විතයක් නොව උතුරේ ජනතාව මුදවා ගැනීමේ මානුෂික මෙහෙයුමක් නිසා මෙම ක්‍රියාන්විතය මානුෂික මෙහෙයුමක් ලෙසට හඳුන්වන්නට උපදෙස් දුන්නා. ඔබ දන්නා පරිදි වර්ෂ ගණනාවක්ම යුද්ධ හමුදාවේ භාවිතය මෙය නොවූ නිසා කිසි යම් කෙනෙක් මෙය සුළු කොට තකන්නට පුළුවන්. එහෙත් ඉහළ සිට පහළට ජනාධිපතිවරයා විසින් දුන් මෙම පණිවුඩය අනුව ක්‍රියා කළ යුතු වූ අතර සියළු දෙනාම විසින් ම මෙම ක්‍රියාන්විතය මානුෂික මෙහෙයුමක් ලෙස සලකා ක්‍රියා කිරීම අපේක්ෂා කළා. ඒ නිසා මෙම ක්‍රියාන්විතය මානුෂික මෙහෙයුමක් ලෙස අපි නම් කළා. මේ අතර තවත් වැදගත් පියවරක් අපි ගත්තා.

⁶⁵ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා විසින් දෙන ලද සාක්ෂිය: 2010 අගෝස්තු 17 කොළඹ සැසිවාරය <http://www.llrc.lk/images/stories/docs/August2010/Gotabaya%20Rajapakshe.pdf>

තවදුරටත් බලන්න: ගුවන් හමුදාපති ඩබ්.ආර්.එම්.ජේ.ගුණතිලක 2010 සැප්තැම්බර් 8 <http://www.llrc.lk/images/stories/docs/Roshan%20Gunatillake%20-%20Air%20Force%20Commander.pdf>

ජනාධිපතිවරයා හා ආරක්ෂක මණ්ඩලය විසින් තීරණය කළා ‘ශුන්‍ය හානි’ ප්‍රතිපත්තිය තදින් ම ක්‍රියාත්මක කළ යුතුයි කියා. මේ අනුව සියළුම ක්‍රියාත්මක නියෝග ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදාවට, නාවික හමුදාවට හා ගුවන් හමුදාවට නිකුත් කිරීමේ දී එම නියෝගයන් හි ශීර්ෂයට මෙම සංකල්පය ඇතුළත් කළා. මේ අනුව ඉහළ සිට පහළට ක්‍රීඩා හමුදාවේ සියළු දෙනාම මෙම සංකල්පය අනුව යමින් ක්‍රියාත්මකයේ දී සිවිල් වැසියන් ට අවම හානියක් වීමේ පදනමේ සිට ක්‍රියා කළා.⁶⁶

කොමසාරිස්වරුන් රජයේ නිලධාරීන් ගෙන් යුද්ධය පැවති අවස්ථාවේ දී ඒ සම්බන්ධයෙන් මහජනයා වෙත නිකුත් කරන ලද තොරතුරු වල නිරවද්‍යභාවය පිළිබඳව කවර අවස්ථාවක දී ප්‍රශ්න නොකළේය. මෙලෙස මහජනයා වෙත නිකුත් කරන ලද තොරතුරු අතර ඉතාමත් මතභේදයට තුඩු දුන් ප්‍රවෘත්තිය වූයේ වන්නියේ කොටු වි සිටි සිවිල් වැසියන් ගේ සංඛ්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රවෘත්තියයි. 2009 ආරම්භයේ දී රජයේ නිල ස්ථාවරය වූයේ වන්නියේ කොටු වි සිටින සිවිල් වැසියන් ගේ සංඛ්‍යාව 100,000 බවයි. පසුව රජය විසින් ම එම සංඛ්‍යාව 300,000 වන බව පිළි ගනිමින් සිවිල් වැසියන් සිටින ප්‍රදේශයන්හි දී ක්‍රීඩා හමුදාව බර ආයුධ පාවිච්චි නොකරන බව කියා සිටියේය.⁶⁷

කොමසාරිස්වරුන් රජයේ නිලධාරීන් ගෙන් මෙන් ම වගකිව යුතු දේශපාලනඥයින් ගෙන් ද යුද්ධය අවසාන අදියරේ දී සිදු වූ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක ප්‍රශ්න කිරීමක් නොකළහ. කොමසාරිස්වරුන් අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද, අමාත්‍ය වි මුරලිදරන් හා නැගෙනහිර පලාත් මහාමාත්‍ය එස් වන්දසේකරන් ගේ සාක්ෂි විභාගයේ දී මෙය මැනවින් කැපී පෙනුණි. මෙම තිදෙනාම දව්ඩ ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් හි නායකයින් වන අතර ප්‍රධාන ධාරාවේ දේශපාලනයට ඇතුළත් වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ද නොමඳව භුක්ති විදින්නෝය. මොවුන් ගේ අනුගාමිකයෝ බරපතළ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් කිරීම පිළිබඳ නිරන්තරයෙන් ම චෝදනා වලට ඉලක්ක වූවෝය. මෙම දේශපාලනඥයින් තිදෙනාම කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණි අවස්ථාවන් හි ඉතා දීර්ඝ වශයෙන් ඉඩම් හා නැවත පදිංචි කිරීම ආර්ථික සංවර්ධනය ජාතික ඒකාග්‍රතාවය වැනි ගැටළු පිළිබඳව සාකච්ඡා කළත් අතුරුදහන් වීම් කප්පම් ගැනීම් වැනි ඔවුන් සිය බලය පවත්වා ගෙන යන ප්‍රදේශයන් හි සිදු කරන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව ප්‍රශ්න කිරීමට ගන්නා ලද්දේ ඉතාමත් සුළු කාලයක් පමණි.

අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද:

ඩග්ලස් දේවානන්ද ඊලාම් ජනතා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ නිර්මාතෘ හා නායකයා වන අතර වර්තමාන ආණ්ඩුවේ සම්ප්‍රදයික කර්මාන්ත හා කුඩා කර්මාන්ත විෂය භාර කැබිනට්

⁶⁶ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා විසින් දෙන ලද සාක්ෂිය: කොළඹ සැසිවාරය 2010 අගෝස්තු 10 <http://www.ilrc.lk/images/stories/docs/August2010/Gotabaya%20Rajapakshe.pdf>

⁶⁷ ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය: ශ්‍රී ලංකාව: රජය යුද්ධයේ පරිමාව පිළිබඳ අසත්‍ය තොරතුරු පවසයි. (Index: ASA 37/012/2009) <http://www.amnesty.org/en/library/asset/ASA37/012/2009/en/0a7a7b9b-93b8-4dc1-bb2b-3e1955c7e567/asa370122009en.html>

අමාත්‍යවරයෙක් වෙයි. ඊ පී ඩී පී පක්ෂය 1990 ගණන් වල දී එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයෙන් කැඩී වෙන් වූ අතර එතැන් පටන් ආණ්ඩු සමග කටයුතු කරන යාපනය තුළ බලයක් ඇති පක්ෂයකි. මානව හිමිකම් නිරීක්ෂකයින් ගේ වාර්තාවන් ට අනුව ඊ පී ඩී පී පක්ෂය මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇති පක්ෂයකි. උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණි සාක්ෂිකරුවන් විසින් ඊ පී ඩී පී පක්ෂය විසින් යුද්ධය අවසාන අදියරේ රජයේ අනුග්‍රහය ලබන ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායමක් ලෙසට සිදු කරන ලද පැහැර ගෙන යාම් හා සාවද්‍ය මිනිස් ඝාතන ඇතුළු මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව සාක්ෂි ඉදිරිපත් කරන ලදී.

2010 සැප්තැම්බර් 03 දින පැවති සැසිවාරයේ දී කොමසාරිස්වරයෙක් වූ සිරිපාල පළිහක්කාර මහතා අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද සමග දීර්ඝ සංවාදයකින් පසුව මේසේ ඇසීය. ' එල් ටී ටී ඊ ය තුරන් කොට හමාරය. නමුත් මෙම කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණි යාපනයේ වැසියෝ තවමත් එල් ටී ටී ඊ ය විසින් කරන ලද පැහැර ගෙන යාම් හා කප්පම් ගැනීම් ඇතුළු කෲර අවමන් සහගත වධහිංසා වලට සමාන ක්‍රියා තවදුරටත් නොකඩවාම සිදුවන බවත් එය කවරෙක් විසින් කරන්නේ දැයි නොදන්නා බවත් මෙම කොමිෂන් සභාවට පැමිණිලි කර සිටියේය. ඔබට මේ තත්වය වැළැක්වීම පිණිස ඉදිරිපත් කළ හැකි යෝජනා කිසිවක් තිබේද?'⁶⁸

අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද ආරම්භයේ දී මේ පිළිබඳ වගකීම එල් ටී ටී ඊ කොටස් තවම ශේෂවී සිටින බව ප්‍රකාශ කරමින් ඔවුන් මත වගකීම පැටවීමට උත්සාහ දරමින් ඔවුන් සම්බන්ධයෙන් දැඩි පියවරක් ගන්නා මෙන් කොමිෂන් ' සභාවෙන් ඉල්ලා සිටියේය. කොමසාරිස් පරණගම මහතා නැවත වරක් උත්සහයක් දරමින් ආණ්ඩුව සමග අත්වැල් බැඳ ගෙන සිටින දේශපාලන පක්ෂවලට මෙම චෝදනාව එල්ල වන බව ප්‍රකාශ කළත් ඊ පී ඩී පී පක්ෂයේ නම වූදිනයෙක් වශයෙන් සෘජුවම සඳහන් කිරීමට පසුබට විය.

පරක්‍රම පරණගම: අපි (යාපනයේ දී) සිවිල් වැසියන් මුණ ගැසුන විට ඔවුන් ආණ්ඩුව හා සම්බන්ධ ද්‍රව්‍ය දේශපාලන පක්ෂ හා එම පක්ෂවල අනුගාමිකයින් විසින් බලය අයුතු ලෙස භාවිතා කරමින් වී ගොවීන් ගෙන් කප්පම් ගන්නා බව අප සමග කියා සිටියා. ⁶⁹

අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද ආණ්ඩු පාක්ෂික දේශපාලන පක්ෂ අනුගාමිකයෝ ආයුධ සන්නද්ධව සිවිල් වැසියන්ට වධහිංසා පමුණුවන බව පිළිගත් අතර දැන් තත්වය පාලනය වී ඇතැයි කියා සිටියේය.

අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද: ඔව්. ඔබ හරි. දැන් තත්වය සම්පූර්ණයෙන් ම පාලනය කරලයි තිබෙන්නේ. සමහර ප්‍රශ්න තවමත් ඉතිරි වෙලා තිබෙනවා. ඒවා ගැන මම ප්‍රසිද්ධියේ කථා කරන්නේ නැහ. ඕනෑම සමාජයක හොඳ හා නරක මිනිස්සු ඉන්නවා. විශේෂයෙන් ම පශ්චාත් යුද්ධ කාලීන සමාජයක මෙය සුලබ දෙයක්. ඉස්සර වැටක මායිමකට ආරවුලක් ඇති දුර දිග ගියොත් අර ගන්නේ මන්නා පිහිය. දැන් අර ගන්නේ ටී 56 ක් එහෙම නැන්නම් අත් බෝම්බයක් හරි බිම් බෝම්බයක්. ද්‍රව්‍ය ප්‍රජාව තුළ සිද්ධ වූ අවාසනාවන්ත සිද්ධීන් එක්ක

⁶⁸ අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද විසින් දෙන ලද සාක්ෂිය: කොළඹ සැසිවාරය 2010 සැප්තැම්බර් 03

⁶⁹ ඉහත සාක්ෂිය

අවසානයේ ඇති වූ සංස්කෘතිය තමයි මේක. සංහිදියාව යටතේ ඔබට මේ ගැනත් හිතන්න වෙයි.⁷⁰

මේ අවස්ථාවේ දී සභාපතිවරයා විසින් අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද සමග සැසිවාරය අවසාන කළේය.

නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වි මුරලිදරන්:⁷¹

වි මුරලිදරන් (කරුණා හෝ කරුණා අම්මාන්) ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ වර්තමාන උප-සභාපතිවරයා මෙන් ම නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳ විෂය භාර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා ද වෙයි. නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය මුරලිදරන් ගේ දේශපාලනය ආරම්භ වන්නේ එල් ටී ඊ සංවිධානයේ දී නැගෙනහිර පළාත භාර නායකයා වශයෙනි. පසුව එල් ටී ඊ සංවිධානයෙන් කැඩී වෙන් වන ඔහු ටී එම් වි පී හෙවත් තමිල් මක්කල් විදුලායි පුලුක්කල් පක්ෂය පිහිටුවා ගත් අතර පසුව හෙතෙම ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ සාමාජිකත්වය ගනිමින් ටී එම් වි පී පක්ෂයෙන් ඉවත් වී ප්‍රධාන දේශපාලන ධාරාවට එක් විය. එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානය යටතේ නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය මුරලිදරන් හට 1990 නැගෙනහිර පළාතේ පොලිස් නිලධාරීන් ඝාතනය කිරීම හා මුස්ලිම් සිවිල් වැසියන් ඝාතනය ඇතුළු බරපතල මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව චෝදනා ලැබුවෙකි.

නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය මුරලිදරන් සමග කොමිෂන් සභා සැසිවාරයේ දී වර්තමාන ටී එම් වි පී පක්ෂය විසින් සිදු කරනු ලබන කප්පම් ගැනීම් ඇතුළු වධ හිංසා පිළිබඳව සාකච්ඡා කරනු ලැබූ අතර වැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලද්දේ තවදුරටත් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සිදු වීම වැළැක්වීම හා වන්දි ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් මිස යුක්තිය, සත්‍යාවේක්ෂණය හා පූර්ණ භානිපූර්ණය පිළිබඳ ව දක්වන ලද්දේ ඉතාමත් අඩු අවධානයකි.

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමනි, ඔබේ සහභාගිත්වයට ඉතාමත් ස්තූතියි. අපි මඩකලපුවේ සංචාරය කළ අවස්ථාවේ දී බොහෝ සිවිල් වැසියන් එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානය තුරන් වුවත් තවමත් එල් ටී ඊ ඊ විසින් පවත්වා ගෙන ගිය කප්පම් ගැනීම් ආදිය පමණක් නොව නාදූනන කණ්ඩායම් විසින් පුද්ගලයින් පැහැර ගෙන යාම් ආදිය නිතර සිදුවන බවට පැමිණිලි කළා. සමහර අවස්ථාවලදී ටී එම් වි පී පක්ෂයේ නම පවා සඳහන් කළා. සිවිල් වැසියන් දැඩි පීඩනයකින් ඉන්න බව ජේතවා. ඔබ අමාත්‍ය වරයා වශයෙන් මේ තත්වය වළක්වා ගැනීමට යෝජනා කරන විසඳුම් මොනවාද?

නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය මුරලිදරන්: මම හිතන්නේ පසුගිය අවුරුදු දෙක තුළ මඩකලපුවේ බරපතල සිද්ධීන් කිසිවක් වාර්තා වූනේ නැහ. ඉතාමත් සාමකාමියි. එල් ටී ඊ ඊ පාලනය පැවති කාලයේ බොහෝ සිද්ධීන් සිද්ධ වූනේ එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් සිවිල් වැසියන් බලහත්කාරයෙන් සිය සංවිධානයට බඳවා ගත්තා, පැහැර ගෙන ගිය නිසා. අන්තිමේ දී සටන් පෙරමුණේ මිය ගියේ කවුද කියලා කියන්න බැරි තරමට සංවිධානය ව්‍යාකූල වෙලයි තිබුනේ. විශේෂයෙන් ම

⁷⁰ ඉහත සාකච්ඡා

⁷¹ නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය විනයාගමුර්ති මුරලිදරන් විසින් දෙන ලද සාකච්ඡා කොළඹ සැසි වාරය 2010 දෙසැම්බර් 2010

තොප්පිගල සටනේ දී එල් ටී ඊ ඊ සාමාජිකයින් ඉතා විශාල පිරිසක් මිය ගියා. පසුව මම පත්තර වල දැක්කා ටී එම් වි පී සංවිධානයටත් දොස් පවරලා තිබුනා ඇතැම් සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන්. මම තවදුරටත් ටී එම් වි පී සාමාජිකයෙක් නොවෙයි. මම දැන් ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පාක්ෂිකයෙක්. මම රජයටත් සම්බන්ධ වුනා. දැන් ටී එම් වි පී පක්ෂ නායකයා නැගෙනහිර පළාතේ ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා. මේ දවස් වල නීතිය හා සාමය පිහිටුවා තිබෙන නිසා මම හිතන්නේ නෑ ඔවුන් මේ වගේ වැඩ කරනවා කියලා. දැන් ගිනි අවි සිවිල් වැසියන් අතේ නෑ. කිසිවෙක් ගිනි අවි රැගෙන ඒ මේ අත යන්නේ නෑ. පොලිසිය විසින් සියළුම ගිනි අවි එකතු කලා. ඇත්තටම පොලිසිය උතුරු හා නැගෙනහිර සාමය හා නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉතා හොඳ මෙහෙවරක් කරනවා. ඒත් සමහර පුද්ගලයන් කලබල ඇති කිරීම පිණිස යම් යම් සිද්ධීන් ඇති කරනවා. ඊයේත් මම දැක්කා පුවත් පතක පළ වෙලා තිබුනා කොළඹ රන් ආහරණ වෙළඳ සැලක් කොල්ල කන්න ආපු හය දෙනෙක් පොලිසිය අතින් මැරුම් කාලා තිබුනා. තවදුරටත් එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානය හෝ වෙනත් සංවිධානයක් නැති නිසා තවදුරටත් ඉස්සර වෙච්ච සිද්ධීන් යලිත් ඇති වෙයි කියලා කියන්න බැහැ.⁷²

ඉන් අනතුරුව කොමසාරිස්වරුන් විසින් මාතෘකාව වෙනස් කරමින් විවිධ ප්‍රශ්න ඇසීමට කාලය ගත්තේය. ' එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානය විසින් 1990 නැගෙනහිර ඝාතනය කරන ලද මුස්ලිම් ජාතිකයින් සඳහා වන්දි ගෙවීම සුදුසු ද?' (සාක්ෂිකරු ඔව්) තමා එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානයට බලහත්කාරයෙන් බඳවා ගත්තෙක් ද? (සාක්ෂිකරු නැහ) කවර ආකාරයක දේශපාලන විසඳුමක් සුදුසු ද? (සාක්ෂිකරු බහුතර ජන කොටස එකඟ වන) විවිධ ජන කොටස් අතර සංහිඳියාව ඇති කිරීම පිණිස ඔබ යෝජනා කරන නිර්දේශ මොනවාද? (සාක්ෂිකරු දව්ඩ දේශපාලනඥයින් එක්ව කටයුතු කරමින් ජනාධිපතිවරයාට සහයෝගය දිය යුතුයි.)ආණ්ඩුව උතුරු හා නැගෙනහිර පළාතේ ජනගහණ ව්‍යාප්තිය වෙනස් කිරීම පිණිස සිංහලකරණයක් ක්‍රියාත්මක කර තිබේ ද? (සාක්ෂිකරු නැහ)

කොමිෂන් සභාවේ සාමාජික සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා යලිත් වරක් මුල් ප්‍රශ්නය සාක්ෂිකරුට ඉදිරිපත් කළ නමුත් එම ප්‍රශ්න කිරීම ඉදිරියට ගෙන යාමට අපොහොසත් වූ බව පෙනේ.

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමනි, ඔබ ගේ පිළිතුරු වලට ඉතාමත් ස්තූතියි. නමුත් ඔබ මගේ ප්‍රශ්නයේ අවසාන කොටසට තවමත් පිළිතුරු දුන්නේ නැහ. අපි මඩකලපුවට ගිය අවස්ථාවේ දී සිවිල් වැසියන් ගෙන් තවමත් කප්පම් ගැනීම් හා බලහත්කාරයෙන් බඳවා ගැනීම් නාදුනන කණ්ඩායම් විසින් සිදු කරන බවට පැමිණිලි ලැබුනා. මේ තත්වය වැළැක්වීම පිණිස අපට කළ හැක්කේ කුමක්ද?. ඔබ යෝජනා කරන්නේ කුමක් ද? මෙය සංහිඳියාවට එරෙහිව යන්නක්. මේවා සිවිල් වැසියන් අපට කියන ලද දේවල්. මේවාට කුමක් ද කළ හැක්කේ? ගත යුතු පියවරවල් මොනවාද?

නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය මුරලිදරන්: මම මෙම කොමිෂන් සභාවට ගරු කරනවා. මේ සම්බන්ධයෙන් කරුණු කිහිපයක් කියන්න කැමතියි. මම මඩකලපුවේ නියෝජ්‍ය පොලිස්

⁷² ඉහත

අධිකාරිවරයාට මේ පිළිබඳව දැනුම් දුන්නා මේ පිළිබඳව සොයා බලන ලෙසට. කප්පම් ගැනීම් සමහර පුද්ගලයින් කරනවා. සමහර විට අපේ නමක් පාවිච්චි කරනවා. දුර කථනයෙන් එබඳු තර්ජනයන් කරපු කිහිප දෙනෙකු ගේ දුර කථන අංක මම පොලිසියට ලබා දී පරීක්ෂණ පවත්වන්න කීවා. බලහත්කාරයෙන් බඳවා ගැනීම් සිදුවන්න විධියක් නැහ. දැන් එල් ටී ටී ඊ ය හෝ වෙනත් ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් නැති නිසා. එබඳු සිද්ධීන් දෙකක් තුනක් වාර්තා වූ බව මාත් පිලි ගන්නවා. මෙබඳු සිද්ධියක් වුනාම මටත් දැනුම් දෙන්න කියලයි තියෙන්නේ. එතකොට මමත් පොලිසියට දැනුම් දෙනවා මේ ගැන සොයා බලන්න කියලා. මේ අනුව ක්‍රියා කරපු පොලිසිය කිහිප දෙනෙක් ම අත් අඩංගුවට ගත්තා. මම හිතන්නේ තත්වය යහපත් අතට හැරෙමින් තියෙනවා. ඔබේ ප්‍රශ්නයට මගේ පිළිතුර නම් මෙය පොලිසියේ රාජකාරිය බවයි මගේ හැඟීම. සෑම ස්ථානයක ම පොලිස් ස්ථාන පිහිටුවා තිබෙන නිසා නීතිය හා සාමය රැක ගැනීම පොලිසියේ රාජකාරියක්.

මෙම අවස්ථාවේ දී කොමසාරිස්වරයා මාතෘකාව වෙනස් කළ අතර යලිත් කප්පම් ගැනීම් හා පැහැර ගැනීම් පිළිබඳ මාතෘකාවට නොපැමිණියේය.

1990 මඩකලපු පොලිස් නිලධාරීන් 600ක ගේ ඝාතනය පිළිබඳව මීට පෙර කොමිෂන් සභා සැසිවාරයකදී කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා හා නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය මුරලිදරන් අතර දිගු අදහස් හුවමාරුවක් ඇති විය. සභාපතිවරයා ගේ ප්‍රථම ප්‍රශ්නය වූයේ එම ඝාතනය සම්බන්ධයෙන් ලබා ගත හැකි සාක්ෂි මොනාවදැයි අදහසක් ඇත් ද යන්නයි. සාක්ෂිකරු 'එල් ටී ටී ඊ ය තමන්ට යටත් වූ පොලිස් නිලධාරීන් ග්‍රහණයට ගෙන ඝාතනය කිරීම සිදුවන අවස්ථාවේ තමා සිටියේ යාපනයේය. ඒ සිද්ධිය පිළිබඳව තමා ගේ කිසිදු වගකීමක් නොමැත. සිද්ධියේ සම්පූර්ණ වගකීම එල් ටී ටී ඊ අධිපති ප්‍රභාකරන් විසින් හා ඝාතනය ක්‍රියාත්මක කරන ලද බුද්ධි අංශයේ නායකයා වූ පොට්ටු අම්මාන් විසින් දැරිය යුතුය'. (මේ දෙදෙනාම දැන් මිය ගොසිනි) කියා සිටියේය.

'මෙම සිද්ධිය සිදු වූනේ 1989 ඉන්දීය සාම හමුදාව ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටව ගිය වහාම යැයි සිතමි. ප්‍රභා සියළු දෙනාටම ප්‍රහාර දියත් කරන මෙන් නියෝග කළේය. ඇත්ත වශයෙන් මෙම සිද්ධිය සිදු වූ අවස්ථාවේ මම සිටියේ මඩකලපුවේ නොව යාපනයේය. නමුත් මට මේ සිද්ධිය ආරංචි වුනා. ඔවුන් අත් අඩංගුවට ගෙන බුද්ධි අංශයේ නායක පොට්ටු ට භාර දී ඇති අතර ඊට පසු ඔවුන්ට කුමක් විදියි තමන් නොදන්නා බව කියා සිටියේය. මේක තමයි සත්‍ය කථාව. සියළුම කෲර සිද්ධීන් මෙහෙය වන ලද්දේ ප්‍රභා විසිනි. මම මිල්ටරි අංශය භාරව සිටි එක් නායකයෙක් පමණි. ඒ නිසා අපි පුර්ණ කාලීනව යුධ මෙහෙයුම් මෙහෙය පිණිස සටන් පෙරමුණේ සිටියෙමු. බෝම්බ පිපිරවීම්, සිවිල් වැසියන් ඝාතනය යනාදි සියල්ලක් ම සිදු කරන ලද්දේ ඔවුන් විසිනි. අවස්ථා කිහිපයකදීම මම ප්‍රභාකරන් නිවරදි කිරීමට උත්සාහ කළෙමි. සෑම සිද්ධියකටම පසු මම ඔහුට යලිත් මෙවැන්නක් නොකරන මෙන් ඉල්ලා සිටියෙමි. අපි මේ ව්‍යාපාරයට බැඳුනේ විමුක්තිකාමී අරගලකරුවන් වශයෙනි. මනුෂ්‍ය ඝාතන කිරීම අපිට නොහොබි. ඔහු නිසි පිළිතුරක් නොදුන් අතර ඝාතන නතර

කළේ ද නැත. නැවත නැවතත් ලංකා බැංකු මූලස්ථාන බෝම්බය, දළදා මාලිගා බෝම්බය යනාදී වශයෙන් දිගින් දිගටම ඔවුන් බෝම්බ පිපිරවීම් සිදු කළා. ⁷³

ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් යුද්ධය සම්බන්ධයෙන් මෙම සිද්ධියේ තිබෙන ඓතිහාසික වැදගත්කම හා කරුණා විසින් සඳහන් කරන ලද සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස්වරුන් සවිස්තරාත්මක ප්‍රශ්න විචාරිමක් නොකළෝය.

ඔහාමාත්‍ය එස්.චන්දකාන්ත:

සිවනේසාතුරෙයි චන්දකාන්තන් හෙවත් පිල්ලේයාන් නැගෙනහිර පළාතේ මහා ඇමතිවරයාය. ළමා සොල්දේවෙක් වශයෙන් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානයට බැඳුණ පිල්ලේයාන්, පසුව ටී එම් වි පී පක්ෂයේ නියෝජ්‍ය නායකයා බවට පත් වූ අතර කරුණා ගේ නික්ම යාමෙන් පසු එම පක්ෂයේ නායකයා වූයේය. එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයෙක් වශයෙන් මෙන්ම ටී එම් වි පී පක්ෂයේ නායකයා වශයෙන් ද සිවිල් වැසියන්ට සෘජුව ප්‍රහාර එල්ල කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඔහුට විරුද්ධව චෝදනා එල්ල වී තිබේ. මහ ඇමති පිල්ලේයාන් ගේ අනුගාමිකයින් විසින් පැහැර ගෙන යාම් හි ඝාතනය කිරීම් ඇතුළු නොකඩවාම කරනු ලබන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳව චෝදනා කොමිෂන් ⁷⁴ සභාවට ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙම සිද්ධීන් බොහොමයක් ටී එම් වි පී පක්ෂයෙන් කැඩී වෙන් වී ගිය කරුණා පාර්ශවයේ ආධාර කරුවන් ට එරෙහි ව කරුණු ලබන බව ද සඳහන් කරන ලදී. එස්. චන්දකාන්තන් සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් ⁷⁴ සභාව අනුගමනය කළ පිළිවෙත අනෙක් සාක්ෂිකරුවන් සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කළ පිළිවෙතට වඩා 'දියාරු' එකක් විය. මෙම සාක්ෂිකරු සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් ⁷⁴ සභාව වෙත අන් සියළු සාක්ෂිකරුවන් ට වඩා පැමිණිලි ලැබී තිබුනත් කොමිෂන් ⁷⁴ සභාව එකී චෝදනා සම්බන්ධයෙන් මෙම සාක්ෂිකරු ගෙන් සවිස්තරාත්මක ප්‍රශ්න කිරීමට නොගියේය.⁷⁴

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: ඔබට ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රශ්න දෙකක් තිබෙනවා. පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය තමයි අපි මඩකලපුවේ සංචාරය කළ අවස්ථාවේ දී සිවිල් වැසියන් බොහෝ දෙනෙක් එල් ටී ටී ඊ සංවිධානය තුරන් කළත් ඔවුන් ගේ වධහිංසා තවදුරටත් එලෙසම සිදුවන බවට පැමිණිලි කළා. කප්පම් ගැනීම, ළමයින් පැහැර ගැනීම් හා ජනතාවට අඩන්තේට්ටම් කිරීම තවදුරටත් එලෙසම සිද්ධවන බව සඳහන් කළා. මේ සම්බන්ධයෙන් ඔබගේ අදහස කුමක්ද? හා අපි කුමන පියවරක් ගත යුතු ද?.

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන්: ඇත්ත වශයෙන් ම යම් යම් සිද්ධීන් සිදු වූ බව වාර්තා වුනා. ඔබට සෘජුව ම කියන්න පුළුවන් නම් අසවල් සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් කියා මට වඩාත් නිශ්චිත පිළිතුරක් දෙන්න පුළුවන්. ඒ වගේ ම අනෙකුත් පළාත් වලත් අනෙකුත් ප්‍රදේශ වලත් මේ හා සමාන සිද්ධීන් සිදු වෙනවා. එම සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් නීතිය හා අධිකරණය හරහා නීසි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට අපි කටයුතු කරනවා.

⁷³ ඉහත

⁷⁴ නැගෙනහිර මහාමාත්‍ය සිවනේසන් චන්දකාන්තන් විසින් දෙන ලද සාක්ෂිය: කොළඹ සැසිවාරය 2010 ඔක්තෝබර් 20

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග මොනවාද?

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන්: ඔබට සිද්ධීන් පිළිබඳව නිශ්චිත ව සඳහන් කළ හැකි නම් මට යමක් නිශ්චිතව කිව හැකියි. පැහැර ගෙන යාම් එකක් හෝ දෙකක් නම් සිදු වුනා තමයි.

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: හොඳයි. මම හිතන්නේ මම නිශ්චිත ව ප්‍රශ්නය ඉදිරිපත් කළා කියලයි. මම හිතන්නේ මඩකලපු ජනතාව යම්කිසි දේශපාලන පක්ෂයක නම පවා සඳහන් කළා යැයි කියලයි.

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන්: මමත් ඒවා පුවත්පත් වල දැක්කා. ඒවා රටේ අනෙකුත් පළාත් වල සිදුවන සිද්ධීන් ට සමානයයි. මීට වඩා බොහෝ සිද්ධීන් 2002-2008 අතර කාලයේ දී සිදු වී තිබුනා. අපේ දේශපාලන පක්ෂයේ ව්‍යුහය ගත්තාම එකම පවුලේ අය ගෙන් සමහරක් එල් ටී ටී ඊ අනෙක් අය ටිඑම් ටී පී. ඉතින් මේ දෙගොල්ල අතර ඇත කොටා ගැනීමී ඇති වෙනවා. ඒ නිසා නීතිමය රාමුවක්, නීතිමය පද්ධතියක් අවශ්‍යයයි මේ වගේ ප්‍රශ්න විසදන්න.

කොමසාරිස්වරුන් මෙහිදීත් නිශ්චිත ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කිරීමට අසමත් වෙනවා පමණක් නොව අසන ලද ප්‍රශ්න වලට සපයන ලද 'දියාරු' පිළිතුරු හඹා ගොස් වින්දිතයින් වෙනුවෙන් යුක්තිය හා හානිපූර්ණය ඉටු කිරීමට අසමත් වූ බව මැනවින් පෙනී යයි. පසු අවස්ථාවක දී ඉඩම් ප්‍රශ්නය පිළිබඳව ඇති වූ සාකච්ඡා වලදී, සාක්ෂිකරුවන් මහාමාත්‍යවරයාට බියෙන් ඇතැම් කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට අකැමැති කොමසාරිස්වරුන් ට ඒත්තු ගිය බව පෙනින.

මනෝහාරී රාමනාදන් මහත්මිය: අපි මඩකලපුවේ සංචාරය කොට ආපසු පැමිණියේ ඉතාමත් කණගාටුවෙන්. මඩකලපුවේ බොහෝ දෙනෙක් කැමරාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දීමට ඉදිරිපත් වුනා. යුද්ධයෙන් ඔවුන් අවතැන් වූ නිසා තමන්ට තමන් ගේ ඉඩම් වල යළි පදිංචි වීමට හෝ විකිණීමට නෙහැකි තත්වයක් උදව් ඇති බව ප්‍රකාශ කළා. අපි ඇහුවවා ඇයි ඔබට බය ද කියලා?.

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන්: මට බොහෝ කණගාටුයි. එහේ තත්වය ඒක නම් මට ඔවුන් ගැන ඉතාමත් කණගාටුයි.

මනෝහාරී රාමනාදන් මහත්මිය: ඔවුන් ඔබට බයයි කියන එක සත්‍යයක් ද කට කථාවක්ද?

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන්: ඔවුන් බිය විය යුතු නැහ. තමන් ගේ අයිතිවාසිකම් ආපසු ලබා ගන්නට හෝ අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීමට ඔවුන් පසුබට වීමට හෝ බිය වීමට හේතුවක් නැහ. මෙබඳු ප්‍රශ්න ඇති වූ වහාම මම ඒ ස්ථානයට ගොස් එම ප්‍රශ්න විසඳීමට වැයම් කරනවා. ඔබට පුළුවන් නම් ඔබට මා ගැන සහතික විය හැකි නම් හා මා විශ්වාස කරනවා නම් එම පැමිණිලි මට කියන්න. මම ඒවා අධ්‍යනය කරලා විසදන්නම්.

මනෝහාරී රාමනාදන් මහත්මිය: ඔවුන් අපිට කීවා ඔබට බයයි කියලා.

පුද්ගලයකට මෙන් උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාව පිල්ලයාන් සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂිකරුවන් විසින් පළ කරන ලද හිතියට තුඩු දුන් හේතූන් වටහා ගැනීමට අසමත් වූවා පමණක් නොව හිටපු (සහ වර්තමාන) ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් නායකයෙකුට සහාය දැක්වූ බවක් හැඟී යයි.

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන් ගේ සාක්ෂි විභාගයේ දී කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා නැවත වරක් 1990 නැගෙනහිර පළාතේ පොලිස් නිලධාරීන් 600 දෙනා ගේ සාකච්ඡා සම්බන්ධ ප්‍රශ්නය සාකච්ඡා කරන්නට උත්සාහ කරමින් යටත් වූ පොලිස් නිලධාරීන් සාක්ෂිකරු යටතේ

සිටි සඳහන් කරමින් එම සමූහ ඝාතනයට තමා සම්බන්ධ බවට චෝදනා තිබෙන බව පෙන්වා දුන්නේය. නමුත් එම ඝාතනය සිදු වූ ආකාරය පැහැදිලි කර ගැනීමක් හෝ වගකිව යුතු පුද්ගලයින් හඳුනා ගැනීමකට උපකාර වන ආකාරයේ ප්‍රශ්න කිරීමකින් තොරව කොමිෂන්¹ සභාව උත්සාහ කළේ ප්‍රසිද්ධ සමාවක් ගැනීම පිළිබඳව සාක්ෂිකරු ගේ ස්ථාවරයයි.

ව්‍යාකූලත්වයක් ඇති කරමින් කොමිෂන් සභාව මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් වගකීම බාර ගැනීමට යොමු නොකොට මෙම සිද්ධියත් තිස් අවුරුදු යුද්ධයේ තවත් එක් බරපතළ සිදුවීමක් ලෙසට වාර්තා කිරීමකට සීමා කළේය.

මහාමාත්‍ය වන්දකාන්තන් මෙම ඝාතනය පිළිබඳ සම්බන්ධතාවය ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර තමාගේ වර්තමාන ඵ්‍රිර්වාදියා වන නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය මුරලිදරන් යෝජනා කළ ප්‍රසිද්ධියේ කණගාටුව පළ කිරීම වඩා සුදුසු යැයි යෝජනා කළේය.

සභාපති: වන්දකාන්තන් මැතිතුමනි. ඔබ දන්නවා 600 කට ආසන්න පොලිස් නිලධාරීන් සංඛ්‍යාවකට යටත් වන ලෙස දැනුම් දී ඔවුන් පෙළ ගස්වා වෙඩි තබා ඝාතනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඔබේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින් මැදිහත් වූ බව. දැන් ඔබ හිතන්නේ නැද්ද වාර්ගික සංහිදියාව ඇති කිරීම අරමුණු කොට ගෙන ඔබේ කණ්ඩායම විසින් එම රජයේ නිලධාරීන් ගේ පවුල් වල සාමාජිකයින් ගෙන් ප්‍රසිද්ධියේ කණගාටුව පළ කිරීමක් කළ යුතුයි කියා.

මහාමාත්‍ය වන්දකාන්තන්: ඔබ ඉතාමත් වැදගත් ප්‍රශ්නයක් මතු කළේ. ඒ කියන්නේ අපිට සමාවක් ඉල්ලන්න කියන්නේ එල් ටී ඊ ඊ සාමාජිකයින් හැටියටද ?

සභාපති: සමාව ඉල්ලීමක් නොවේ කණගාටුව පළ කිරීමක්.

මහාමාත්‍ය වන්දකාන්තන්: කලින් සාක්ෂි වලදීත් මම කියා සිටියා 1990 ජුනි 11 වන දින මම පාසැල් ශිෂ්‍යයෙක්. ඒ දවස් වල එල් ටී ඊ ඊ ය බොහෝ පළාත් අල්ලා ගෙනයි ගිටියේ. මම එල් ටී ඊ ඊ සංවිධානයට බැඳුනේ 1991 පෙබරවාරි 04 වන ද. මට මතකයි මිනිස්සු කීව්වා එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් වට කරන ලද පොලිස් නිලධාරීන් පසුව එල් ටී ඊ ඊ ය විසින් ගෙන ගොස් සති දෙක තුනකට පසු ඝාතනය කළා කියලා. ඔබ කියනවා නම් අපි ඒ අය ගේ පවුල් වලින් ප්‍රසිද්ධියේ සමාව ඉල්ලා සිටිය යුතුයි කියලා මම හිතන්නේ වඩාත් ම සුදුසු පුද්ගලයා එවකට නායකයාව සිටි කරුණා මහත්මයා.

පහත උපුටා දක්වන අදහස් හුවමාරුව ද සිත් කළමයි. මහාමාත්‍ය වන්දකාන්තන් ගෙන් ඔහු ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක හමුදා ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියාවන් හි නිරතවන බව දැනුවේ දැයි විමසූ කළ ඔහු ගේ පිළිතුර වූයේ තරුණයෙක් ලෙසට 1990 ගණන් වල එබඳු සිද්ධීන් තමාට දුටු බව කියා සිටියේය. නමුත් කොමසාරිස්වරුන් ගේ ප්‍රශ්න කිරීම් තුළින් ව්‍යංගයෙන් ධවනිත කරන ලද්දේ එබඳු සිද්ධීන් ‘යුද්ධයක කොටසක්’ බවයි. නැවත වරක් සාක්ෂිකරු ගෙන් තමා දුටු සිද්ධීන් සිදු වූයේ කොහෙද කවදද යන්න සහතික කර ගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රශ්න විචාරිමක් සිදු නොවීය. කොමසාරිස්වරුන් ගේ නිගමනය වූයේ වඩාත් ම සුදුසු ප්‍රතිචාරය වන්නේ ප්‍රසිද්ධ සමාවක් ඉල්ලා සිටීම බවයි.

පරාක්‍රම පරණගම: සභාපතිවරයා ඔබෙන් විමසූ ප්‍රශ්නය නිසා ඔබ සිතන්න පුළුවන් අපි සෑම විටම එල් ටී ඊ ඊ ය කළ වැරදි පමණක් අසනවාකියා. ඔබටත් සාධාරණයක් වන්නට ඔබට

කියන්න පුළුවන් ද අපේ ආරක්ෂක හමුදා යම්කිසි බරපතල අපරාධ කළ අවස්ථාවන් තිබෙනවාද කියා?.

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන් : මම 1990 එබදු සිද්ධියන් රාශියක් ඇසින් දුටුවා.

පරාක්‍රම පරණගම මහතා: සිද්ධීන් කියක් විතර?

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන්: මගේ අසල්වැසියෙක් වූ සීන්ත තමිබි නැමැත්තා ආරක්ෂක හමුදා විසින් ඝාතනය කළා. පාරවල් වල හැම තැනම බාගෙට පිළිස්සු මළ කඳන් විසිරී තිබුණා. වෙට්ටු පාටි හෙවත් කපා කොටා දමන කණ්ඩායම ලෙස හැඳින්වූ විශේෂ කණ්ඩායමක් අපේ ගමට ආවා. මම දැකලා තියෙනවා මිනිස්සුන්ව ඇද ගෙන ගිහින් එක්කෝ කපලා එහෙම නැත්නම් වෙඩි තියලා ගඟට විසී කරනවා. මගේ අසල්වැසියන් දෙදෙනෙක් තව රාසා කියලා කෙනෙක් මහ රෑ ආම් එකෙන් ඇවිත් අර ගෙන ගිහින් දණ ගස්සලා ආම් එකට වදින්න කියලා ඊට පස්සේ එතනම වෙඩි තියලා දූම්මා. මගේ වයස එතකොට අවුරුදු 16 යි මටත් ආම් එකෙන් ගහලා තියෙනවා.

පරාක්‍රම පරණගම මහතා: නමුත් ඒවා ඒ කාලයේ තිබුණ යුද්ධයේ කොටසක් නේද?.

මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන්: ඔව්.අනිවාර්යෙන් ම. මෙම සිද්ධීන් පිටුපස ඇති දේශපාලන පසුබිම දිහා අපි බලන්නට ඕනෑ සහ මෙබඳු සිද්ධීන්ට අනුබල හා ආශීර්වාද කළ සියළුම දේශපාලන නායකයින් ප්‍රසිද්ධියේ පොදු කණගාටුවක් ප්‍රකාශ කරන්න ඕනෑ.

සභාපති: මහාමාත්‍ය චන්දකාන්තන් මැතිතුමනි. මම හිතනවා රජයත් ප්‍රසිද්ධ කණගාටුවක් පළ කළ යුතුයි කියලා. මම මේ අවස්ථාවේ මෙහි පැමිණ අවංකවම තමන් ගේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම ගැන මම ස්තූතිවන්ත වෙනවා. ඔබ ඉදිරිපත් කළ ඇතැම් අදහස් ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් අපි ඒවා අපගේ නිර්දේශයන් සකස් කිරීමේ දී සලකා බලන්නම්.

(සැසිවාරය නිම විය)

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණි අමාත්‍ය ඩග්ලස් දේවානන්ද; නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වි මුරලිදරන් හා එස් චන්දකාන්තන් ඇතුළු සියළුම සාක්ෂිකරුවන් මෙම කොමිෂන් සභාව පිහිටුවීමේ දී, පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තිය මෙම කොමිෂන් සභාවට අදාළ කිරීමෙන්, සාක්ෂිකරුවන්ට නිර්මුක්තියක් සැපයීම මගින් සාක්ෂි පදනම් කොට ගෙන නඩුකරයන් පවත්වා ගෙන යාම වළක්වන ලදී.

සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමේ දී කොමිෂන් සභාව සිය මතය උත්තරාරෝපණය කිරීම:

කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට සාක්ෂි දීමට පැමිණි සාක්ෂිකරුවන් විභාග කිරීමේදී කොමිෂන් සභා සාමාජිකයින් ඇතැම් විට සිය පෞද්ගලික මතය උත්තරාරෝපණය කිරීමට උත්සාහ දරන ලද බවට සාධක තිබේ.

කොමිෂන් සභාවේ සභාපති සි ආර් ද සිල්වා හා වන්නියේ ප්‍රධාන අණදෙණ නිලධාරී මේජර් ජනරාල් කමල් ගුණරත්න අතර ඇති වූ අදහස් හුවමාරුව:

සභාපති: ජනරාල්තුමනි, අපි එක් කාරණයක් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වෙනවා. ඔබ පවසන දෙය අපි සම්පූර්ණයෙන් ම තේරුම් ගත්තා. එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයින් භාර විමේ ක්‍රියාපටිපාටිය හා භාරවූවන් ඝාතනය කිරීම පිළිබඳ ඔබ කියන කාරණය ජාත්‍යන්තර මාධ්‍යයන් හි පළ වූ වාර්තා. එහෙම වෝදනාවක් තිබෙනවා තමයි. අප ගේ අවසාන නිර්දේශ සකස් කිරීම පිණිස මේ සම්බන්ධයෙන් ඔබගේ අදහස් ප්‍රකාශ කරන්න.

මේජර් ජනරාල් කමල් ගුණරත්න: ඒ වෝදනා සම්බන්ධයෙන් මම එකඟ වන්නේ නැහ. මම කලින් ප්‍රකාශ කළාක් මෙන් අපි මෙම මානුෂික මෙහෙයුම සිදු කළේ ඉතාමත් පැහැදිලි මනසකින් යුක්තවයි. යුද්ධ හමුදාවට භාර වූ සියළු දෙනාම අපි බලධාරීන්ට බාර දුන්නා මිස කිසි කෙනෙක් ව ඝාතනය කළේ නැහ.

සභාපති: ඇත්ත වශයෙන්ම කියනවා නම් යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ භාර වූ තැනැත්තන් අපි විසින් ප්‍රශ්න කළා. ඔවුන් කිසිම කෙනෙක් තමන් හෝ වෙනත් භාර වූ තැනැත්තෙකුට යුද්ධ හමුදාව විසින් අමානුෂික ලෙස හා කෲර ලෙස සැලකූ බවක් අප සමග ප්‍රකාශ කළේ නැහ. ඇතැම් අවස්ථාවලදී ආරක්ෂක හමුදාව තමන්ට සමහර අවස්ථාවන්හි බිම් බෝම්බ සහ අනෙකුත් බාධක මඟ හරිමින් ආරක්ෂක ස්ථාන වලට යාමට උපකාර කළ බවත් සඳහන් කළා. මම මේ ප්‍රශ්නය ඔබෙන් ඇසුවේ ඒ නිසයි. භාර වූ තැනැත්තන්ට කිසියම් ආකාරයක බලපෑමක් ආරක්ෂක හමුදා විසින් කළේය යන වෝදනාව ඔබ ප්‍රතික්ෂේප කරනවා නේද?.

මේජර් ජනරාල් කමල් ගුණරත්න: හරියටම හරි. මම තදින් ම ඒ වෝදනාව ප්‍රතික්ෂේප කරනවා. වෘත්තීය නිපුණත්වයක් ඇති හමුදා නිලධාරීන් වන අපි දන්නවා භාර වෙන එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයින් තොරතුරු ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් කොයි තරම් හොඳ මූලාශ්‍රයක් ද කියලා. ඒ මිනිසුන් ට හොඳට හොඳට සැලකුවාම හදවතේ තියෙන දේ කියනවා.

කොමිෂන්^෦ සභා සාමාජික සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා සහ නාවික හමුදාවේ අණ දෙන නිලධාරී තිසර සමරසිංහ අතර ඇති වූ අදහස් හුවමාරුව:⁷⁵

අණ දෙන නිලධාරී තිසර සමරසිංහ: මම අවසාන වශයෙන් කියන්න කැමතියි 2009 ක්‍රියාන්විතය භාර සිටි මම ඉතාමත් කීට්ටුවෙන් අන්තර් ජාතික රතු කුරුස සංවිධානය සමග වැඩ කළා. එම සංවිධානයේ පෝල් මහතා අපගේ සේවය අගය කරමින් අපිට ලිපියක් ලියා ස්තූතිය පළ කළා. සමහර විට මෙම ලිපියේ පිටපතක් ආරක්ෂක ලේකම් වරයා ගේ මාර්ගයෙන් ලැබෙන්නටත් ඇති. රටේ ඉහළම තැන සිට පහළට කාන්දු වූ පණිවුඩයට අනුව ඉටු කරන අපේ මෙහෙවර මානුෂික මෙහෙයුමක් කිරීම වූ බවත් අවම අලාභ වන බවට සහතිකයක් තිබූ බවත් අපේ උත්තරීතර වෘත්තීයේ ගෞරවය රැක ගෙන ක්‍රියා කළ බවත් ප්‍රකාශ කරන්නෙන් අන් කිසිවෙක් නොව අන්තර් ජාතික රතු කුරුස සංවිධානයේ ප්‍රධානියා.

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: මානවීය මූලධර්ම වලට ගරු කරන ඔබ ගේ වෘත්තීය කැපවීම මා පුද්ගලිකව දන්නා කාරණයක්. මෙහි පැමිණ සාක්ෂි දුන්නාට ඉතාමත් ස්තූතියි. මම හිතන්නේ ඔබ වන්නියේ එල් ටී ටී ඊ භාරයේ සිර වි සිටි 300,000 සිවිල් ජනතාව ගේ එකම බලාපොරොත්තුව ඔබගේ භූමිකාව මත රැදුන ආකාරය පැහැදිලි කලා. ඔබ කියා සිටියා

⁷⁵ නාවික හමුදාවේ තිසර සමරසිංහ විසින් දෙන ලද සාක්ෂිය: කොළඹ සැසිවාරය 2010 සැප්තැම්බර් 08

සිවිල් වැසියන්ට අවශ්‍ය සැපයුම් සපයා ආපසු එන අතර වාරයේ කුවාල ලැබූ සිවිල් වැසියන් පවා ආරක්ෂක ස්ථාන වලට රැගෙන ආ බව. ඒ අතර එල් ටී ඊ සාමාජිකයින් ද සිටින්නට ඇති. මේ සියළු විස්තර කොමිෂන්⁷⁶ සභාවට ලබා දෙන්න.

මම ඔබෙන් ප්‍රශ්නයක් අහන්න කැමැතියි. අපගේ අධිකාරියට අනුව අප විසින් සටන් විරාම ගිවිසුම සම්බන්ධයෙන් උගත් පාඩම් මොනවාදැයි විමසිය යුතු වෙනවා. මේ සම්බන්ධයෙන් ඔබ ගේ අදහස් මොනවාද?.විශේෂයෙන්ම සටන් විරාම ගිවිසුමෙන් නාවික හමුදාව ඉවත් කර තිබුණා. මේ නිසා නාවික හමුදාවේ නියාමනයෙන් තොර වූ නිසා සාගරය එල් ටී ඊ යට නිදහස් වුණා. මෙලෙස සටන් විරාම ගිවිසුමෙන් ඉවත් කළ නාවික හමුදාව යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී එල් ටී ඊ ඊ ග්‍රහණයේ සිටි සිවිල් වැසියන් නිදහස් කොට ගෙන ඒම උප්තෝකෝටිකයක්. ඔබ හොඳින් දැන සිටින්නට ඇති සිවිල් වැසියන්ට සපයන ආහාර පාන වලින් කොටසක් එල් ටී ඊ ඊ සාමාජිකයින් අතට පත්වන බව. ඔබ මේ තත්වයට මුහුණ දුන්නේ කෙසේද?

රාජ්‍ය විචේචනයට ලක් කළ සාක්ෂිකරුවන් හා විශේෂඥයින් දැඩි අධීයෝගයකට ලක් කිරීම:

සාක්ෂි දීමට පැමිණි රාජ්‍ය නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් මාදු භාවයක් පෙන්නුම් කළ කොමිෂන් සභාව රාජ්‍ය විචේචනය කළ සාක්ෂිකරුවන් හා විශේෂඥ සාක්ෂිකරුවන් සම්බන්ධයෙන් දැඩි විචේචන එල්ල කළේය. ඇතැම් අවස්ථා වලදී රජයේ සාක්ෂිකරුවන් ගේ සාක්ෂි උපුටා දැක්වීමත් එබඳු සාක්ෂිකරුවන් ගේ සාක්ෂි ප්‍රශ්න කළ අතර තවත් සමහර අවස්ථාවලදී සාක්ෂිකරු ගේ සාක්ෂි දීමට තිබෙන වලංගුභාවය ප්‍රශ්න කළේය.

කොමිෂන් සභාවේ සභාපති සී ආර් ද සිල්වා මහතා හා එංගලන්ත සභාවේ අගරද ගුරු අති උතුම් ඩුලිප් ඩී විකේරා අතර අදහස් හුවමාරුව:⁷⁶

අති උතුම් ඩුලිප් ඩී විකේරා: යුද්ධ හමුදාව යුද්ධයෙන් පසු යහපත් වැඩ කොටසක් ඉටු කර තිබෙනවා. ඒ පිළිබඳව කිසිම විවාදයක් නැහ. නමුත් යෝජනාවක් තිබෙනවා 100,000 හමුදා පවුල් මේ ප්‍රදේශයේ පදිංචි කිරීමේ යෝජනාවක් තිබෙනවා. එම යෝජනාව, ඒ කියන්නේ දැනට මේ ප්‍රදේශයේ සිටින ජනගහනයෙන් හතරෙන් එකක් මෙලෙස පදිංචි කිරීම නිසා මේ ප්‍රදේශයේ ජනගහන ව්‍යාප්තියේ වෙනසක් වෙනවා.

සභාපති: ඇත්තටම මෙම ප්‍රශ්නය අපි ආරක්ෂක ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ගෙන් විමසුවා. ඔහු ස්ථීර වශයෙන් ම සහතික කොට ප්‍රකාශ කළා රජයේ එබඳු සැලැස්මක් නැති

⁷⁶ අතිඋතුම් ඩුලිප් ඩී විකේරා අගරදතුමා: එංගලන්ත සභාව උන් වහන්සේ 2001 මැයි මාසයේ සිට 2010 දෙසැම්බර් 31 දක්වා මෙම ධුරය දැරීය.

බව. ඇත්ත වශයෙන් ම යුද්ධ හමුදා පවුල් පදිංචි කිරීමට රජයේ කිසිම සැලැස්මක් නැති බව ආරක්ෂා ලේකම් විසින් ස්ථිර ලෙසම ප්‍රකාශ කළා. අප ඉදිරියට පැමිණි ඇතැම් සාක්ෂිකරුවන් ද රජය යුද්ධ හමුදා පවුල් පදිංචි කිරීම නිසා ජනගහන ව්‍යාප්තියේ ඇති විය හැකි වෙනස් කම් පිළිබඳව බිය-සැක පළ කළා. ආරක්ෂක ලේකම් මෙය සම්පූර්ණයෙන් ම බැහැර කළා.

එල් ටී ටී ඊ ය විසින් සුළුතරයක් වූ ද්විධ ජනතාව වෙනුවෙන් වෙනම රාජ්‍යයක් පිහිටුවීමේ අධිප්‍රාය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ තිස් අවුරුදු යුද්ධයට වාර්ගික සාධක ඇතුළත් වූයේය. ඒ නිසා ශ්‍රී ලංකාව ජනගහන ව්‍යාප්තිය අනුව බෙදීමට තැත් කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පළාත් බඳු ජනගහන සංයුතිය දේශපාලන වශයෙන් ඉතාමත් සංවේදී සාධකයක් වෙයි. මේ අතර දැන් යුද්ධය නිම වී ඇති නිසා දකුණේ සිංහලයන් උතුරට හා නැගෙනහිරට සංක්‍රමණය වී නව ආර්ථික අවස්ථාවන් උරගා බැලීමට තැත් කිරීම වැළැක්විය නොහැක. එසේත් නැත්නම් යුද්ධය ආරම්භ වීමට පෙර තමන් පදිංචිව සිටි උතුරු හා නැගෙනහිර මුල් ගම්බිම් බලා ආපසු පදිංචියට යාම ද තර්කානුකූලය. මේ අතර යුද්ධය නිමාවීමත් සමගම යුද්ධ හමුදා සාමාජිකයින් ප්‍රමුඛ සිංහලයින් සිය පාරම්පරික ගම්බිම් ආක්‍රමණය කරති යන හිතිය ද්විධ ජනතාව තුළ ඇති විම ද වැළැක්විය නොහැක. මේ සියළු ප්‍රවණතාවයන් විසින් පාරම්පරිකව ද්විධ ජනතාව භුක්ති වින්ද භූමියට හා ආර්ථික සම්පත් සඳහා තරගකාරිත්වයක් ඇති කරනවා පමණක් නොව දේශපාලන හා සංස්කෘතික බලපෑමක් එල්ල කරයි. ජනතාව තුළ ඇති වි තිබෙන මෙම සැකය සියළුම දේශපාලනඥ යින් විසින් සිය වාසියට හරවා ගෙන තිබේ.

මුස්ලිම්වරුන් ද අනෙක් සුළු ජාතීන් ට වඩා සංඛ්‍යාවෙන් ජන සංඛ්‍යාවෙන් අඩු සුළු ජන කොටසක් වන අතර බහුතරයක් මුස්ලිම්වරු ද්විධ බස ව්‍යවහාර කරති. පාරම්පරිකව මුස්ලිම් වරුන් උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල ද්විධ ජාතීන් සමග ජීවත් වූහ. යුද්ධය ඇවිලී යද්දී දේශපාලනඥයින් විසින් ද්විධ හා මුස්ලිම් ජාතීන් අතර ඇති විෂමතා ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් වූයේ මෙම ජන කොටස් අතර ද වාර්ගික ගැටුම් ඇති වී දෙපාර්ශවයේම මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සිදු වීමය. උද්භරණයක් වශයෙන් නැගෙනහිර පළාතේ මුස්ලිම් හා ද්විධ ජාතීන් සමුල ඝාතනයන් එල් ටී ටී ඊ ය විසින් 1990 දී යාපනයෙන් මුස්ලිම් ජාතීන් පිටුවහල් කිරීමත් සඳහන් කළ හැකිය.

කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයින් හා මුස්ලිම් තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ විධායක අධ්‍යක්ෂක එම් අයි එම් මොහිඩින් අතර ඇති වූ අදහස් හුවමාරුව:⁷⁷

ආචාර්ය රෝහාන් පෙරේරා මහතා: මොහිඩින් මහත්මයාණෙනි ඔබගේ අදහස් දැක්වීමේ දී ඔබ මුතුර් හි දී එල් ටී ටී ඊ ය හා ආරක්ෂක හමුදා යන දෙපාර්ශවය විසින් ම සිවිල් වැසියන් ඝාතනය කළ බව ඔබ සඳහන් කළා. මේ සිද්ධිය තවදුරටත් පැහැදිලි කරන්න පුළුවන් ද?. මෙහි දී සිදුවූනේ සිතාමතාම සිවිල් වැසියන් ට පහර දීමක් ද එසේ නැත්නම් සිවිල් වැසියන් රජයේ හමුදා හා එල් ටී ටී ඊ ය අතර වෙඩි හුවමාරුවකට මැදි වූනාද එසේත් නැත්නම් එල් ටී

⁷⁷ එම් අයි එම් මොහිඩින් මහතා විසින් දෙන ලද සාක්ෂිය: කොළඹ සැසිවාරය 2010 සැප්තැම්බර් 3

ටී ඊ ය විසින් සිවිල් වැසියන් මිනිස් පලිහක් ලෙසට පාවිච්චි කළා ද යන්න කරුණාකර පැහැදිලි කරන්න.

එම් අයි එම් මොහිඩින් මහතා: මුස්ලිම් ජාතිකයින් හිතාමතාම ඉලක්ක කරා යැයි කියන්නට බැහ. නමුත් මුතුර් සිංහල ගම්මානයක් වුනා නම් ආරක්ෂක හමුදා මීට වඩා පරිස්සම් වෙනවා වගේ ම මුතුර් දව්ඩ ගම්මානයක් වුනා නම් එල් ටී ටී ඊ යත් මේ විධියට හැසිරෙන්නේ නැහ. මා පෙන්වා දෙන්නට උත්සාහ කරන්නේ රජයේ ආරක්ෂක හමුදා මෙන් ම එල් ටී ටී ඊ ය ද මුස්ලිම් ජාතිකයින් ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව තැකීමක් කළේ නැහ කියන එකයි ඔබේ ප්‍රශ්නයට මගේ පිළිතුර.

මේ මුතුර් සිද්ධියේ දී එල් ටී ටී ඊ ය මුස්ලිම් ජාතිකයින් 200 පමණ ප්‍රාණ ඇපකාරයින් ලෙසට ගෙන ගියා. පැය 48 යන තුරු ආහාර හෝ පානීය ජලය ගමට ලැබුනේ නැහ. රජයේ හමුදා හෝ රජයේ නිලධාරීන් මෙම සහනාධාර සැපයීම සිය වගකීමක් ලෙස සැලකුවේ නැහ. මම මෙතන දී පෙන්වා දෙන්න හදන්නේ අහිංසක මිනිසුන් වින්දිතයින් බවට පත් නොවන තැනට වැඩ කිරීමේ වගකීමක් රජයට තිබෙනවා කියලයි. මේක යුද්ධ අපරාධයක්. දෙපාර්ශවයම අහිංසක මිනිසුන්ට වෙඩි තිබ්බා, බෝම්බ ගැහුවා විතරක් නෙවෙයි රොකට් ප්‍රහාර පවා එල්ල කළා. මේ ප්‍රහාර වලින් පාසැල් රෝහල් පල්ලි විනාශ වුනා.

මගේ අත්දැකීම නම් අපි රජයේ හමුදාවල පිළිසරණ නොසොයා සිටියා නම් අපිට අනතුරක් වෙන්න තිබුන ඉඩ ඉතාමත් අඩුයි. අපට ආරක්ෂාව සැපයීමට කිනියාවේ සිට මුතුර් වලට හමුදා හටයින් 400 මාරු කළා. මේක එල් ටී ටී ඊ යට අවස්ථාවක් වුනා මුතුර් වලට පැමිණ හමුදාවට පහර දෙන්න. ඔවුන් හමුදාවට පමණක් නොවෙයි එක්කෝ මුස්ලිම් ජාතිකයන් ටත් පහර දුන්නා එසේත් නැත්නම් ප්‍රාණ ඇපකරුවන් ලෙසට අල්ලා ගෙන ගියා. එල් ටී ටී ඊ ය මුස්ලිම් ජාතිකයින්ට වධහිංසා පැමිණ වුයේ නැගෙනහිර පළාතේ පමණක් නොවෙයි. උතුරු පළාතේත් තත්වය ඒකමයි. ඔවුන් ට උවමනා කළේ පුළුවන් තරම් මුස්ලිම් ජාතිකයින් ඝාතනය කරන්න. යුද්ධය ඊට ඉතා හොඳ අවස්ථාවක් උදා කළා. නමුත් ආරක්ෂක හමුදා මුස්ලිම් ජාතිකයින් ආරක්ෂා කරන්න කිසිම පියවරක් ගත්තේ නැහ. මෙය සම්පූර්ණයෙන්ම නොසලකා හැරීමක්. අපි උගත් පාඩම නම් ආරක්ෂක හමුදා කිසිම අවස්ථාවක අප කෙරෙහි සැලකිල්ලක් දක්වන්නේ නැති බවයි. ඕනෑම කෙනෙකුට අපිට හානි කරන්නට ඉඩ දීලා ආරක්ෂක හමුදා බලා සිටින බවයි අපිට පෙනී යන්නේ. මුස්ලිම් ජාතිකයින් ත්‍රස්තවාදයට සහයෝගය නොදුන්නත් අපි සියළුම බලාපොරොත්තු සුන් කර ගෙනයි ජීවත් වන්නේ.

ආචාර්ය රෝහාන් පෙරේරා: ඔබ විසින් පැහැදිලි කළ කාරණා සාරාංශ කොට දක්වනවා නම් ඔබේ ස්ථාවරය වන්නේ සිතාමතා පහර දුන්නා නොව සිවිල් වැසියන් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් රැකවරණයක් දීමට අපොහොසත් වූ බවයි. මේක ද ඔබේ ස්ථාවරය?.

එම් අයි එම් මොහිඩින් මහතා: මගේ ස්ථාවරය මා යලිත් පැහැදිලි කරන්නම්. මුතුර් සිංහල ගම්මානයක් වුනා නම් ආණ්ඩුවේ හමුදා වෙනත් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට ඉඩ තිබුනා. මුතුර් දව්ඩ ගම්මානයක් වුනා නම් එල් ටී ටී ඊ ය වෙනත් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට ඉඩ තිබුනා. එහෙම වුනේ නැත්තේ මේක මුස්ලිම් ගම්මානයක් වූ නිසා. මේක මුස්ලිම් ජාතිකයින්ට එරෙහි ව කරන ලද යුද්ධ අපරාධයක්.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත මැතිතුමා: ඔබ ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂාවක් සැපයීමට අපොහොසත් වීම නිසා මුස්ලිම් මිනිසුන් ඝාතනය කරන බවට උපකල්පනය කරනවා. මෙය සනාථ කිරීමට සාක්ෂි තිබෙනවාද? මම හිතන්නේ සාක්ෂි නැහ කියලයි. මම එහෙම කියන්න හේතුව නැගෙනහිර පළාතේ පමණක් නොව උතුරු හා උතුරු මැද පළාතේ සිංහල ගම්මාන වලටත් එල් ටී ටී ඊ ය පහර දුන්නා.සිවිල් වැසියන්ව ගම්මාන වලින් තොරපා හැරියා. එතන දී ආරක්ෂක හමුදා සිවිල් වැසියන් ට ආරක්ෂාව දීමට අසමත් වන්නේ ඔවුන් සිංහලයන් විම නිසාද?

එම් අයි එම් මොහිඩින් මහතා: මම ඔවුන් සෘජුවම මුස්ලිම් ජාතිකයින් ඉලක්ක කළා යැයි කියන්නේ නැහ. මුතුර් හි මුස්ලිම් ජාතිකයින් 32 මිය ගිය අතර 7 දෙනෙක් තවමත් ආගිය අතක් නැහ. මම හිතන්නේ මෙය යුද්ධය විසින් මුස්ලිම් ජනතාව ගේ උවමනාවන් ට විශාල හානියක් කළ බවට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂියක්.

මහාචාර්ය කරුණාරත්න හඟවත්ත මැතිතුමා: මම ඒක පිළිගන්නවා. ඒත් අනිත් ජාතීන්ටත් මේ වගේම හානි සිද්ධ වුනා.

එම් අයි එම් මොහිඩින් මහතා: මුස්ලිම් ජාතිකයින් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවේශය සැමවිටම වෙනස් එකක් වුනා.

මීට සමානවම උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල කොමිෂන් ⁷⁸ සභාව පවත්වන ලද සැසි වාර වලදී ඇතැම් විට ප්‍රධාන සාක්ෂිකරුවන් ශ්‍රී ලංකා රජය හෝ යම්කිසි නිශ්චිත මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයක් පිළිබඳව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමේ දී කොමසාරිස්වරුන් රජය ආරක්ෂා කිරීමට උත්සුක වූ බව පෙනී ගිය අවස්ථා කිහිපයක්ම විය. උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් ⁷⁹ සභාව මේ ආකාරයට හැසිරීම පිළිබඳ ඉතාමත් කදිම නිදර්ශනයක් භාර වූ එල් ටී ටී ඊ

⁷⁸ කොමිෂන් සභාව 2010 අගෝස්තු 14 වන දින සිට 2011 පෙබරවාරි 19 දින අතරතුර කාලයේ දී කොළඹින් පිට දිස්ත්‍රික්කයන් හි සැසිවාර ගණනාවක් පවත්වන ලදී.
2010 අගෝස්තු 14 ප්‍රාදේ වවුනියාව: ප්‍රාදේ වෙට්ටිකුලම්: මැණික් ෆාම් සරණාගත කඳවුර;
2010 අගෝස්තු 15 ප්‍රාදේ නැදුන්කර්නි, කිලිනොච්චි හා මුලතිව්:
2010 සැප්තැම්බර් 18 ප්‍රාදේ කිලිනොච්චි හා පව්විලයිපල්ලි
2010 සැප්තැම්බර් 19 ප්‍රාදේ පුනාකර්
2010 සැප්තැම්බර් 20 ප්‍රාදේ මුලතිව්
2010 සැප්තැම්බර් 20 මුලතිව් ආරක්ෂක හමුදා මුලස්ථානය
2010 ඔක්තෝබර් 09 ප්‍රාදේ මඩකලපුව
2010 ඔක්තෝබර් 09 ප්‍රාදේ ඔට්ටර්මාවඩි මඩකලපුව
2010 ඔක්තෝබර් 11 ප්‍රාදේ ඒරාච්චිපත්තු මඩකලපුව
2010 නොවැම්බර් 11 ප්‍රාදේ අරියාලේ යාපනය
2010 නොවැම්බර් 12 ප්‍රාදේ ගුරුනගර් යාපනය
2010 නොවැම්බර් 12 ප්‍රාදේ වාඩුක්කෝඩෙයි නැගෙනහිර
2010 නොවැම්බර් 12 ප්‍රාදේ සිත්තරකර්නි
2010 නොවැම්බර් 14 ශාන්ත අන්තෝනි දේවස්ථානය කයිට්ස්
2010 දෙසැම්බර් 03 දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය ත්‍රිකුණාමලය
2010 දෙසැම්බර් 04 ප්‍රාදේ මුතුර්
2011 ජනවාරි 11 දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය පුත්තලම
2011 ජනවාරි 08 දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය මන්නාරම
2011 ජනවාරි 09 ප්‍රාදේ මඩු
2011 පෙබරවාරි 18 දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය මාතර
2011 පෙබරවාරි 19 දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය ගාල්ල

සාමාජිකයෙක් විසින් සාක්ෂි දීමේ දී පැහැදිලි විය. මෙම සාක්ෂිකරු යුද්ධ මුක්ත කලාපයේ එල් ටී ඊ සංවිධානය විසින් බර අවි පාවිච්චි නොකළ බව ප්‍රකාශ කළ විට කොමිෂන්⁷⁹ සභාව රජයේ සථාවරය සනාථ කිරීමේ වැයමක නිරත වූයේය.

කොමිෂන්⁷⁹ සභාවේ සාමාජික සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා හා රජයට භාර වූ එල් ටී ඊ මාධ්‍ය අංශය මෙහෙය වූ ඉහළ පෙළේ නායකයෙක් අතර ඇති වූ අදහස් හුවමාරුව: ශාන්ත අන්තෝනි දේවස්ථානය කයිරිපිස් 2010 නොවැම්බර් 14

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: සිවිල් ජනතාවට සිදු වූ හානි පිළිබඳව ඔබට යම්කිසි අදහසක් තිබේ ද?

සාක්ෂිකරු නැහ

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: එල් ටී ඊ සංවිධානය සිවිල් වැසියන් මිනිස් පළිහයක් ලෙසට යොදා ගත්තේ නැත්නම් සිවිල් වැසියන් ගේ මරන සංඛ්‍යාව මීට වඩා බොහෝ සෙයින් අඩුවීමට ඉඩ තිබුණා නේද?

සාක්ෂිකරු: ඇත්ත වශයෙන් ම සිද්ධ වූනේ යුද්ධයේ අන්තිම දවස් වල සිවිල් වැසියන් මාතලන් සහ කාකානායි හි පටු තීරයකට කොටු වූවා. මේ තැන් වල ඉඳ ගෙන එල් ටී ඊ ය විසින් යුද්ධ හමුදාවට ඡෙල් වෙඩි ගැහුවා. ආණ්ඩුවේ හමුදන් එල් ටී ඊ ය ඔවුන් රැඳී සිටි ස්ථාන ඉලක්ක කොට ප්‍රහාර එල්ල කළා. මේ නිසා සිවිල් වැසියන් විශාල සංඛ්‍යාවක් මිය ගියා. ඒ නිසයි මම කිව්වේ සිවිල් වැසියන් මිය යාම ගැන දෙපැත්තම වගකිව යුතුයි කියලා. යුද්ධයේ අවසාන දවස් වල එල් ටී ඊ ය සිවිල් වැසියන් ට පිට වී යාමට ඉඩ දුන්නා නම් බොහෝ දෙනෙකු ගේ ජීවිත බේරෙන්නට තිබුණා.

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: එල් ටී ඊ ය විසින් ආයුධ යුද්ධ මුක්ත කලාපයට රැගෙන ආවාද?

සාක්ෂිකරු: ආයුධ නම් දකින්නට තිබුනේ නැහ.

සිරිපාල පලිහක්කාර මහතා: යුද්ධ මුක්ත කලාප තුනක් තිබුණා. එල් ටී ඊ ය ප්‍රහාර එල්ල කළේ මේ යුද්ධ මුක්ත කලාප වල ඉඳ ගෙන.

සාක්ෂිකරු: දෙපැත්තෙන් එක පැත්තක් වත් යුද්ධ මුක්ත කලාපය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වූනේ නැහ.⁷⁹

වින්දිතයින් ගේ කාලත්‍රයන්ට හා පවුල් සාමාජිකයින්ට නිසි සැලකිලි දැක්වීමට අසමත්වීම:

⁷⁹ සැසිවාරය ශාන්ත අන්තෝනි දේවස්ථානය කයිරිපිස් 2010 නොවැම්බර් 14 http://www.llrc.lk/images/stories/Kayts_Public_Sittings_Amended.pdf

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව විසින් යුද්ධය පැවති ප්‍රදේශයන් හි ප්‍රසිධ සැසිවාර පවත්වන බව නිවේදනය කිරීමත් සමගම දහස් ගණනක් සිවිල් වැසියන් කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දීමට ඉදිරිපත් වුවෝය. මෙයින් බොහෝ දෙනෙක් වැන්දඹු කාන්තාවන් වූ අතර ඔවුහු සිය මිය ගිය එසේත් නැත්නම් හමුදා අත් අඩංගුවේ සිටින හෝ අතුරුදහන් වූ සිය සැමියන්, දරුවන් හෝ පවුලේ සාමාජිකයින් පිළිබඳ තොරතුරු සොයා පැමිණියෝය. නමුත් බොහෝ දෙනෙකුට කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දීමට ඉඩක් නොලැබුණ අතර ඔවුන්ට ලිඛිතව සිය කරුණු ඉදිරිපත් කරන මෙන් ඉල්ලා සිටින ලදී. සාක්ෂි දීමට අවසර ලැබූ තැනැත්තන් ඇතැම් සාක්ෂිකරුවන් විසින් දෙපාර්ශය ම සිදු කරන ලද කෲර වධ හිංසා හෙළිදරව් කරන ලද්දේ එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම නිසා සිය ජීවිත වලට පවා එල්ල විය හැකි තර්ජන නොසලකමිනි.

උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල පවත්වන ලද සැසිවාරයන් හි දී කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂිකරුවන් විසින් යුද්ධ සමයේ සිදු වූ කෲර වධහිංසා පිළිබඳ සාක්ෂි විශාල සංඛ්‍යාවක් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේය. බොහෝ අවස්ථාවලදී මෙම සැසිවාර ඉතාමත් කෙටි විය. කොමසාරිස්වරුන් ගේ සාක්ෂි විභාගයන් පිළිබඳ අනවධානයෙන් සිටින බව පෙනුණ අතර සවිස්තරාත්මක ප්‍රශ්න කිරීමකින් සත්‍ය කරුණු රැස් කිරීමට තමන් තුළ උනන්දුවක් නැති බව මැනවින් ප්‍රදර්ශනය කළෝය. බොහෝ විට අනුගමනය කළ උපාය වූයේ කෙටි ප්‍රශ්න දෙක තුනක් අසා අනෙක් විස්තර ලිඛිතව ලේකම් කාර්යාංශයට බාර දෙන මෙන් උපදේස් දීමය. පහත දැක්වෙන්නේ කොමිෂන් සභාවේ වෙබ් අඩවියේ පළ කොට තිබූ සැසිවාර දෙකක වාර්තා වලින් උපුටා ගන්නා ලද කොටස්ය. මෙම කොටස් නිරීක්ෂණය කරන විට සාක්ෂිකරුවන් සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස්වරුන් තුළ මානව දයාවක් නොතිබුණ බව මැනවින් පෙනී යයි.

කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය:2010 සැප්තැම්බර් 18: සාක්ෂි අංක 9⁸⁰

සාක්ෂිකරු: මගේ පුතා වැලිකන්ද රැඳවුම් කඳවුරේ රඳවා ගෙන සිටිනවා. මගේ සැමියා බරපතල ලෙස රෝගාතුර වී ඔත්පලයි. අනෙක් දරුවන් හතර දෙනා ම ගැනුණු මයි. යුද්ධ හමුදාව එල් ටී ටී ඊ ය සමග සම්බන්ධතා තිබූ සියළු දෙනාටම සිය නම් තමන් වෙත ලියාපදිංචි කරන මෙන් දැනුම් දුන්නා. ඒ අනුව මගේ පුතාත් එහි ගොස් ලියා පදිංචි වුනා. නමුත් ඔහු අත් අඩංගුවට අර ගෙන දැනට මාස හයක් වෙනවා. මේ දක්වා ඔහු තාම නිදහස් කළේ නැහ.

කොමසාරිස්වරයෙක්: ඇයට කියන්න අපි නිසි බලධාරීන් ට ලිඛිත දැනුම් දෙන බව.

සාක්ෂිකරු: කරුණාකර අපිට උදව් කරන්න. වවුනියා පොලිසියේ මේ ගැන අපි පැමිණිලි කර තිබෙනවා. කිහිම වතාවක් ම වවුනියා පොලිසියට ගියා, එත් වැඩක් වුනේ නැහ.

⁸⁰ සැසිවාරය: දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලය කිලිනොච්චිය 2010 සැප්තැම්බර් 18 LLRC/PS/18-09-10/01. http://www.llrc.lk/images/stories/docs/Sep2010/Killinochchi_Div_Sec_-_Amended.docx

ඔවුන් ප්‍රතාව මාස හයකින් නිදහස් කරන බව කීවිවා. දැනට අවුරුද්දක් වෙනවා තවම නිදහස් කළේ නැහ.

කොමසාරිස්වරයෙක්: හරි හරි.

ගුරුනගර් සංස්කෘතික ශාලාව: යාපනය: 2010 නොවැම්බර් 12⁸¹

සභාපතිවරයා: අතුරුදහන් වූ තැනැත්තන් පිළිබඳව ඔබ විස්තර ලබා දුන්නා ද?

පරිවර්තක: (සභාපති වරයාට) ඇය ඊයේ එය ලබා දුන්නා.

සභාපති: ඔබ ඊයේ දුන්නා නම් අද වෙන කොට අපිට වෙලා මදි.

සාක්ෂිකාරිය: මට ළමයි හතර දෙනෙක් ඉන්නවා. මට කාගෙන්වත් උදව්වක් නැහ. මට මගේ සැමියා සොයා දෙන්න. එයා කොහේ ඉන්නවාදැයි මා දන්නේ නැහ.

සභාපති: අපි සොයා දෙන්න උත්සාහ කරන්නම්.

සාක්ෂිකාරිය: මගේ ලොකු පුතාට අවුරුදු 14 යි.එයා තවම පාසැල් ශිෂ්‍යයෙක්.

සභාපති: (පරිවර්තකට) එයාට කියන්න. දීලා තියෙන්නේ ඊයේ. අදම ඒක කරලා දෙන්න ආවද?

යාපනයේ සැසිවාරයන් නිරීක්ෂණය කළ සිවිල් සංවිධානයන් ගේ මතය වූයේ කොමිෂන් සභාව අති විශාල සාක්ෂිකරුවන් පිරිසක් බලාපොරොත්තු නොවූ බැවින් ඔවුන් ගේ සුදුනම් විම අප්‍රමාණවත් වූ බවයි. එක් සාක්ෂිකරුවෙකු වෙන් කරන ලද කාලය ඉතාමත් කෙටි වූ අතර ප්‍රමාණවත් භාෂා පරිවර්තකයින් සංඛ්‍යාවක් ද නොසිටියේය.

යාවත්කාලීන කරන ලද කොමිෂන් සභා පිහිටුවීම පිළිබඳ අන්තර් ජාතික සම්මුතියට අනුව 'යම් කිසි සාක්ෂි විභාගයක දී සාක්ෂිකරුට හෝ සාක්ෂිකාරියට සහාය විම පිණිස සමාජ සේවකයින් ආදාය අවස්ථාවන් හි දී සෞඛ්‍ය සේවකයින් හා මනෝ චිකිත්සකයින් ගේ සේවය ලබා ගත යුතුය. විශේෂයෙන්ම පරිවර්තකයින් ගේ සහාය සාක්ෂි දීමට පෙර හා පසුවත් ලබා දීම වැදගත් වේ.⁸² මෙකී සේවාවන් සැපයීම සම්පූර්ණයෙන් ම රජයේ වියදමින් කළ යුතුවේ'.⁸³

2010 සැප්තැම්බර් 18 වන දින පවිච්චල්ලපල්ලෙයි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ පැවැති සැසිවාරය ආරම්භ කරන ලද්දේ නියමිත වේලාවට වඩා ප්‍රමාද විය. සාක්ෂි කුඩුවට නැගුන ප්‍රථම සාක්ෂිකාරිය මේ කාරණය සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි කරන්නට පසුබට නොවිය.

⁸¹ සාක්ෂි අංක 12, ගුරුනගර් සංස්කෘතික ශාලාව යාපනය 2010 නොවැම්බර් 12

⁸² 10(b) වන මූලධර්මය යාවත්කාලීන කරන ලද මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කොට ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් වරදින් නිදහස් වීම මැඬීම පිළිබඳ මූලධර්ම සංග්‍රහය: 2005, United Nations, E/CN.4/2005/102/Add.1, 8 February 2005 <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G05/109/00/PDF/G0510900.pdf?OpenElement>

⁸³ එම 10 (c) <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G05/109/00/PDF/G0510900.pdf?OpenElement>

'අපි මෙතන පැය දෙකකට වඩා බලා ගෙන හිටියා. අපිට දැනුම් දුන්නේ කොමිෂන් සභාවේ වැඩ 2.30ට පටන් ගන්නවා කියලා. නමුත් දෑන් 4.30 යි. හුඟක් සාක්ෂිකරුවන් ආපසු ගියා.'⁸⁴

ද සෙන්ටර් ෆෝ හියුමන් රයිට්ස් නැමති ශ්‍රී ලංකික රාජ්‍ය නොවන සංවිධානය විසින් 2011 ජනවාරි 8 වන දින මන්නාරමේ පැවති කොමිෂන් සභා සැසිවාරය පිළිබඳව අදහස් දක්වමින් කියා සිටියේ ඇතැම් සාක්ෂිකරුවන් ට විශේෂ සැලකිලි දැක් වූ අතර සාමාන්‍ය ජනතාවට එතරම් සැලකිල්ලක් නොදැක් වූ බවයි.

ජනවාරි 8 වන දින 9.30 ට ආරම්භ කිරීමට නියමිත වූ සැසිවාරය ආරම්භ කරන ලද්දේ 10.30ට ය. හියුමන් රයිට්ස් සංවිධානයට අනුව රැස්වීම් ශාලාවේ ප්‍රමාණවත් ආසන නොතිබුන හෙයින් ඉතා දුර බැහැර සිට පා ගමනින් රැස්වීම් පැමිණි පිරිස් වලට එළි මහනේ තැන් තැන් වල රැඳී සිටීමට සිදුවීමෙන් දැඩි වෙහෙසකාරී තත්වයකට පත් වූවන් ට සාක්ෂි දීම පිණිස අවස්ථාව ලබා දෙන ලද්දේ සවස 4.30 ට පමණය.

මෙදින මන්නාරමේ අගරදගුරු අතිඋතුම් රායප්පා ජොශප් හිමිපාණනන් ඇතුළු ආගමික හා ප්‍රජා නායකයින් කිහිප දෙනෙක් කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ සාක්ෂි දුන්නෝය. දේශීය හා ජාත්‍යයන්තර මාධ්‍යවේදීන් මෙම සාක්ෂිකරුවන් ගේ සැසිවාරය ආවරණය කිරීමට මහත් උනන්දුවක් දක්වන ලද්දේය. තවද, මෙම සාක්ෂිකරුවන් සිය සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස ඉතා දීර්ඝ කාලයක් ගත් හෙයින් යුද්ධය නිසා විවිධ වධහිංසාවන් ට ගොදුරු වූ සාමාන්‍ය සිවිල් වැසියන්ට සිය සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීමටත් අවස්ථාවක් නොලැබීම මෙම සැසිවාරයන් නිම කරන ලද්දේය.

එසේම මෙම සැසිවාරයේ දී උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා සිය අතුරු වාර්තාව මගින් මහජනතාව මුහුණ දී සිටින ගැටළු වලට විසඳුම් සපයා තිබෙන බව ප්‍රකාශ කළ නමුත් ඉංග්‍රිසි බසින් කළ එම කථාව දමිල බසට පරිවර්ථනය නොකළ නිසා සභා ශාලාවේ සිටි බහුතරයකට සභාපතිවරයා කියන්නේ කුමක්දැයි නොතේරින.⁸⁵

ශ්‍රී ලංකා රජය ඇත්ත වශයෙන් ම (ජාතීන් අතර) සංහිදියාව ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ නම් සත්‍ය හෙළිදරව් කර ගැනීමට හා යුක්තිය ඉෂ්ට කිරීමට අවංක උත්සාහයක් දැරිය යුතුය. යුද්ධය නිසා සිවිල් වැසියන් ට මුහුණ දීමට සිදුවූ දුක් ගැහැට විමසා බැලීමට කිසියම් යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවන්නේ නම්, එම යාන්ත්‍රණයේ අරමුණු ආවරණය කරන අධිකාරියක් හා කළමනාකරණයට අවශ්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණවත් පරිදි සම්පාදනය කළ යුතුවා පමණක් නොව එම යාන්ත්‍රණයේ සේවය පතන සිවිල් වැසියන් ට සාධාරණ සහභාගිත්වයක් ද සහතික කළ යුතුවේ. එබඳු උත්සාහයක දී සාක්ෂිකරුවන් ගේ ආරක්ෂාව සහතික කළ යුතුවාක් මෙන් ම මානුෂික මෙන් ම, රජයේ නිලධාරීන්ට මෙන් ම එක සමානව සැලකීම ද අපේක්ෂා කෙරේ.

⁸⁴ සැසිවාරය පවිලයිපල්ලි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය 2010 සැප්තැම්බර් 18 LLRC/PS/18-09-10/02, page 1

⁸⁵ රංජිත කිරිති තෙන්නකෝන් ' උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභා මන්නාරම සැසිවාරය: බලාපොරොත්තු හා කනස්සල්ල අතර දෝලනයක්' <http://www.srilankaguardian.org/2011/01/llrc-mannar-sessions-oscillation.html>

සාක්ෂිකරුවන් ට එල්ල කරන ලද තර්ජන වැළැක්වීමට අපොහොසත් වීම:

ශ්‍රී ලංකාව විශේෂයෙන් ම උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් හි සිවිල් ජනතාව බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම් හා අධිකරණ බාහිර සාතන ඇතුළු විවිධ තර්ජනයන් ට අඛණ්ඩව මුහුණ දුන් බව වාර්තා වේ. විශේෂයෙන් ම අත් අඩංගුවේ පසුවන හිටපු එල් ටී ඊ ඊ ඊ සාමාජිකයන්ට හා ඔවුන් ගේ කාලත්‍රයන් මෙන් ම යම්කිසි සම්බන්ධයක් තිබූ තැනැත්තන් ද ඉතාමත් අනතුරුදයක තත්වයක පසු වෙති. මානව හිමිකම් හා බරපතල අපරාධ සම්බන්ධ සාක්ෂිකරුවන් සාතනය, තර්ජනය කිරීම හා අයුතු බලපෑම් කිරීම් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ පරිමාවකින් සිදු වන්නකි.

යම්කිසි විමර්ශනයක දී සාක්ෂිකරුවන් ගෙන් ප්‍රමාණවත් තොරතුරු ලබා ගැනීමට නම් ඊට සුදුසු වාතාවරණයක් නිර්මාණය කළ යුතු අතර සාක්ෂිකරුවන් ට එරෙහිව කරනු ලබන තර්ජන වැළැක්වීමට වැඩ පිළිවෙළක් තිබිය යුතුය. යාවත් කාලීන කරන ලද මූලධර්ම 10 ට අනුව සාක්ෂිකරුවන් ගේ ශාරීරික ආරක්ෂාව හා විශේෂයෙන් ම මානසික සුවතාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු අතර ඉල්ලා සිටින්නේ නම් වින්දිතයින් ගේ හා සාක්ෂිකරුවන් ගේ පෞද්ගලිකත්වය ආරක්ෂා කර දීමට ද කොමිෂන්¹ සභා බැඳී සිටිය යුතු යැයි කියවේ.

කොමිෂන්¹ සභාව සිය සැසිවාර පැවැත්වූ බොහොමයක් ස්ථානයන් හි සාක්ෂිකරුවන් මෙන් ම සිවිල් සංවිධාන නියෝජිතයින් ද පීඩනයකට හසු කිරීමේ අරමුණින් නොයෙකුත් තාඩන පීඩන කරන ලදී. 2010 නොවැම්බර් මස කයිට්ස් හි පැවති සැසිවාරයේ දී ඊ ඊ ඊ සි සංවිධානයේ යැයි සැක කරනු ලැබූ තැනැත්තන් විසින් සැසිවාර පැවැත්වෙන අතර තුර දී සාක්ෂිකරුවන් ඡයාරූප ගත කොට ඉන් නොනැවති සිවිල් සංවිධාන නියෝජිතයින් ද ඡයාරූප ගත කරන ලද බව වාර්තා විය.

සෙන්ටර් ෆෝ හියුමන් රයිට්ස් සංවිධානය විසින් වාර්තා කළ ආකාරයට මඩු හි පෙරියපව්වන්ට්ටාන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ පැවති සැසි වාරයේ දී යුද්ධ හමුදාව විසින් සාක්ෂිකරුවන් ඡයාරූප ගත කළේය. එම සැසිවාරය උදෑසන 9ට ආරම්භ වීමට නියමිත ව තිබූ නමුත් 10.15 ට පමණ සැසිවාරය ආරම්භ කිරීමට පෙර එහි පැමිණි යුද්ධ හමුදා නිලධාරීන් බැහැරින් පැමිණි කොමිෂන්¹ සභා කාර්ය මණ්ඩලය හා සාක්ෂිකරුවන් ඡයාරූප ගත කළේය. කොමිෂන්¹ සභා සැසිවාරය ආරම්භ කරන ලද්දේ මේ ඡයාරූප ගත කිරීමේ කටයුතු නිමවීමෙන් පසු උදෑසන 10.45ට පමණය.

නමුත් උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන්¹ සභාව ට සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටියක් නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත් මෙරට අධිකරණ පද්ධතියට ද සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ පටිපාටියක් නොමැත. නීති කේෂත්‍රයේ විශේෂඥයින් ගේ විවේචන මධ්‍යයේ වුවද ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවට 2007 දී ප්‍රථම වරට හඳුන්වා දෙන ලද සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ පනත් කෙටුම් පත නැවත 2008 දී ඉදිරිපත් කරන ලද නමුත් එය ද සම්මත වූයේ නැත.

කොමිෂන්¹ සභාව ඉදිරියට පැමිණි සාක්ෂිකරුවන් සමහරක් දෙනා විවිධ තර්ජනයන් ට ගොදුරු වුවත්, ජනාධිපතිවරයා වෙත යවන ලද උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන්¹

සභාවේ අතුරු වාර්තාවේ ද සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ නිර්දේශ කිසිවක් ඇතුළත් නොවීය.⁸⁶

4 උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන්⁸⁷ සභාව: රජයේ ප්‍රතිචාරය

2010 සැප්තැම්බර් මස දී⁸⁷ උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන්⁸⁷ සභාව විසින් සිය අතුරු වාර්තාව ජනාධිපතිවරයාට බාර දෙන ලද්දේය. එහි සාක්ෂිකරුවන් විසින් පැමිණිලි කරන ලද බොහෝ කාරණා සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කර තිබුණි. නමුත් අතීතයෙහි සිදු වූ වධහිංසා පිළිබඳව වගවීම සම්බන්ධයෙන් කිසිදු නිර්දේශයක් ඉදිරිපත් නොකෙරිණ.

2010 ඔක්තෝබර් මස අන්තර් අමාත්‍යාංශ උපදේශක කමිටුවක් උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන්⁸⁷ සභාවේ අතුරු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස පිහිට වන ලදී. අත් අඩංගුවේ පසුවන රැඳවියන්; නීතිය හා සාමය; පරිපාලනය හා භාෂා හා සමාජ හා ආර්ථික ගැටළු උපදේශක කමිටුව විසින් ආමන්ත්‍රණය කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරින. ⁸⁸

අත්අඩංගුවේ තබා ගැනීම:

බන්ධනාගාර හා ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන ලද රැඳවුම් මධ්‍යස්ථාන, පොලිසිය හා පුනරුත්ථාපන කඳවුරු හා විවිධ ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් විසින් පවත්වා ගෙන යන රැඳවුම් මධ්‍යස්ථාන ඇතුළු විවිධ ස්ථාන වල ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත හා හදිසි නීතිය යටතේ කිසිදු චෝදනාවකින් තොරව දහස් ගණනක් කාන්තාවන් හා පුරුෂයින් රඳවා සිටියි.

2010 සැප්තැම්බර් අතුරු වාර්තාවේ මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

අ) මෙම රැඳවියන් පිළිබඳ චෝදනා වෙන වෙන ම විභාග කිරීම පිණිස විශේෂ වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කරනු ඇත. තවද මෙම කාර්යය ට සහයෝගය දෙනු පිණිස නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ විශේෂ කාර්ය භාර නිලයක් පිහිටු විය යුතුය.

ආ) කොමිෂන්⁸⁷ සභාව ඉදිරියේ බොහෝ දෙනෙක් විසින් සිය පවුලේ උදවිය ආරක්ෂ අංශ විසින් අත් අඩංගුවට ගත් පසු කුමන ස්ථානයක රඳවා ඇත්දැයි නොදන්නා අතරම මෙම

⁸⁶ රජයේ කිසිදු තෙන්නකෝන්⁸⁷ උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාව මන්නාරම සැසිවාරය⁸⁷ බලාපොරොත්තු හා කනස්සල්ල අතර දෝලනයක්” <http://www.srilankaguardian.org/2011/01/llrc-mannar-sessions-oscillation.html>

⁸⁷ ‘උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන් සභාව: රජයට ඉදිරිපත් කරන ලද අතුරු වාර්තාව’ Groundviews, 11 November 2010, <http://groundviews.org/2010/11/11/llrc-interim-report-to-government/>

⁸⁸ මෙම කමිටුවේ සභාපතිත්වය උසුලන ලද්දේ නීතිපතිවරයා වූ මොහාන් පිරිස් විසිනි. කමිටුවේ අනෙක් සාමාජිකයින් වූයේ ආරක්ෂ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ, රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් පී බී අබේකෝන, අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් සුභද්‍ර ගම්ලන, ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ආචාර්ය විලී ගමගේ, පුනරුත්ථාපන හා බන්ධනාගාර ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ඒ දිසානායක හා විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් රොමේෂ් ජයසිංහ යන මහත්වරුන්ය. මෙම කමිටුවේ ලේකම් වූයේ උතුරු සංවර්ධනය සඳහා පිහිටුවන ලද ජනාධිපති කාර්ය සාධක බලකායේ ලේකම් ඩී එස් දිවාරත්න මහතාය. ‘Diplomatic lapses put SL under world pressure,’ *Sunday Times*, 6 March 2011 <http://www.sundaytimes.lk/110306/Columns/political.html>

රැඳවියන් පවුලේ සාමාජිකයින්ට දැනුම් දීමකින් තොරව රැඳවුම් ස්ථානයෙන් රැඳවුම් ස්ථානයට මාරු කරන බවට ද පැමිණිලි ඉදිරිපත් විය.

මේ අනුව කොමිෂන්⁸⁹ සභාව විසින් පහත සඳහන් ගැටළු විසඳීම පිණිස අධිකරණ අමාත්‍යාංශයෙහි වෙත ම ඒකකයක් පිහිට විය යුතු යැයි නිර්දේශ කරන ලදී.

- 1- රැඳවියන් ගේ නාම ලේඛනයක් ප්‍රසිද්ධ කිරීම
- 2- යම්කිසි රැඳවියෙක් නිදහස් කරන විට ඔහුට හෝ ඇයට නිදහස් කළ බවට සහතිකයක් නිකුත් කිරීම; එමගින් අළුත් සාක්ෂි අනාවරණය වුවහොත් මිස නිදහස් කළ රැඳවියන් නැවත අත් අඩංගුවට ගැනීම වළක්වනු ඇත.
- 3- අධිකරණ පද්ධතියෙහි දැනට පවතින අනවශ්‍ය ප්‍රමාදය වැළැක්වීමට පියවර ගැනීම⁸⁹

අන්තර් උපදේශක කමිටුවේ ප්‍රගති වාර්තාවට අනුව නීතිපති වරයා විසින් එල් ටී ටී ඊ සැකකරුවන් ගේ විමර්ශනයන් කඩිනම් කිරීම පිණිස නියෝජ්‍ය සොලිසිටර ජනරාල් වරයා සභාපතිත්වයෙන් සිටි පුද්ගල කමිටුවක් පත් කරන ලදී.⁹⁰ මෙම ප්‍රගති වාර්තාව ඒ සම්බන්ධයෙන් වැඩි විස්තරයක් ඉදිරිපත් නොකරන නමුත් ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් වෙත වාර්තාවන අන්දමට 2011 මාර්තු මස ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ බුස්සේ රඳවා සිටි එල් ටී ටී ඊ සැකකරුවන් 118 නිදහස් කළ ජනමාධ්‍ය මගින් ප්‍රසිද්ධියක් දෙනු ලැබුවත් ඇත්ත වශයෙන් ම සිදු වී ඇත්තේ ක්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකය යටතේ සිටි ඔවුහු බුස්සේ කඳවුරේ සිට හදිසි නීතිය යටතේ පුන්තෝටම් කඳවුරට මාරු කිරීම පමණි.

මේ දක්වාම රැඳවියන් පිළිබඳ අංග සම්පූර්ණ නාම ලේඛනයක් ප්‍රසිද්ධ කොට නැති අතර 3,000 ආසන්න පිරිසක් එසේ රඳවා ඇතැයි වාර්තා වේ.⁹¹

2011 ජුනි මාසයේ දී පොලිස් මාධ්‍ය ප්‍රකාශක විසින් ක්‍රස්තවාදී විමර්ශන ඒකකය මගින් පොලිස් අත් අඩංගුවේ සිටින රැඳවියන් පිළිබඳ තොරතුරු පවුලේ අයට පමණක් ලබා ගැනීම පිණිස මධ්‍යස්ථාන තුනක් පිහිටුවන බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. පළමුවැන්න වවුනියාවේ නියෝජ්‍ය අධිකාරී කාර්යාලයේ ද දෙවැන්න කොළඹ ක්‍රස්ත විමර්ශන ඒකක මූලස්ථානයේ ද තුන්වැන්න බුස්සේ ද පිහිටුවන බව වාර්තා විය. රැඳවියන් විසින් ඉල්ලා සිටියත් පවුලේ අයට හැර වෙනත් කිසිම පුද්ගලයෙකුට හෝ සංවිධානයකට රැඳවියා පිළිබඳ තොරතුරු නිකුත් නොකරන බවද ඒ සමගම දැනුම් දී තිබුණි. 2011 ජුනි මස 24 දින පොලිස් මාධ්‍ය ප්‍රකාශක ප්‍රසාන්න ජයකොඩි ප්‍රකාශයක් කරමින් වවුනියාව බුස්සේ හා කොළඹ පිහිටි තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයන් ගෙන් 1300 කට ආසන්න පිරිසක් පෞද්ගලිකව පැමිණ ද තවත් 250 කට ආසන්න පිරිසක් දුර කථන මගින් තොරතුරු විමසා

⁸⁹ කොමිෂන් සභාවේ අතුරු වාර්තාව සැප්තැම්බර් 2010

⁹⁰ එම

⁹¹ එස් සේල්වරකුමාර් “KP rehabilitated, says Keheliya” The Nation (Sri Lanka), 10 July 2011 <http://www.nation.lk/2011/07/10/news5.htm>

සිටි බවත් නමුත් අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා දීමට හැකි වූයේ ඉන් සියයට 7 කට පමණ ප්‍රමාණයකට බවත් ප්‍රකාශ කළේය. මෙම තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන වෙත ලැබූ ඉල්ලීම් බහුතරයක් යුද්ධ හමුදාව විසින් අත්අඩංගුවට ගත් තැනැත්තන් පිළිබඳව හා රඳවා ගැනීමේ නියෝගයකින් තොරව පොලිසිය විසින් අත් අඩංගුවේ තබා ගෙන සිටින තැනැත්තන් පිළිබඳව විය. ඉහත කී තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන මගින් ලබා ගත හැක්කේ ක්‍රස්ත විමර්ශන ඒකකය සතු තොරතුරු පමණක් බවත් ඔහු තවදුරටත් කියා සිටියේය. මේ අනුව මේ නව වැඩ පිළිවෙළ යටතේ තොරතුරු ලබා ගැනීමට උත්සාහ බොහෝ දෙනෙකු ගේ බලාපොරොත්තු අවසානයේ දී සුන් වූයේය.⁹²

2011 ජූලි මස ශ්‍රී ලංකාවේ කැබිනට් මණ්ඩල ප්‍රකාශක 2011 අවසානය වන විට හදිසි නීතිය ක්‍රමයෙන් ලිහිල් කිරීමට බලාපොරොත්තු වන බව ප්‍රකාශ කළේය. මීට පෙර අවස්ථා කිහිපයක දීම රජය හදිසි නීතිය ඉවත් කරන බව ප්‍රකාශ කළත් හදිසි නීතියෙහි මූලික වෙනසක් කිරීමට රජය අපොහොසත් වූ නිසා මෙම ප්‍රකාශය නියාමනය කළ යුත්තකි.⁹³

ඉඩම්:

අන්තර් ආයතන උපදේශක කමිටුව ව සඳහන් කරන ආකාරයට ‘ ඇතැම් ප්‍රශ්න සඳහා අවශ්‍ය විසඳුම් පවතින නීතිමය රාමුව යටතේ ඇති විසඳුම් ඉදිරිපත් කළ නොහැක් බව කියමින් ඉඩම් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය නිරාකරණය කිරීම පිණිස ඉඩම් පරිහරණය පිළිබඳ නව ක්‍රමවේදයක් සකස් කළ යුතු යැයි කියයි. එම කමිටුව ශ්‍රී ලංකිකයින් ට ශ්‍රී ලංකාවේ ඕනෑම ස්ථානයක වාසය කිරීමට තිබෙන අයිතිය පිළිගත් අතර සිවිල් වැසියන් බලහත්කාරයෙන් පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති බව ද සඳහන් කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ රජය අධි ආරක්ෂක කලාපයන් හි පිහිටා ඇති ඉඩම් ආරක්ෂක හේතූන් මත හැර ක්‍රමානුකූලව නිදහස් කිරීමේ ක්‍රියා වලියකට මූල පිරිය යුතුය. එම කමිටුවට අනුව යාපනයේ පලාලිය හි පිහිටි නිවාස 256 ක් සිවිල් වැසියන්ට නැවත භාර දීමට පියවර ගෙන තිබෙන බවද සඳහන් කරයි. එම වාර්තාව තවදුරටත් බිම් බෝම්බ ඉවත් කිරීමෙන් පසු සිවිල් ජනතාවට ආපසු භාර දීම පිණිස හෙක්ටයාර් 2500 කට ආසන්න භූමි ප්‍රමාණයක් වෙන් කොට ඇති බව ද සඳහන් කළේය.

භාෂාව:

⁹² ආගිය අතක් නැති තැනැත්තන් ගෙන් තොරතුරු තිබෙන්නේ 7% ගේ පමණි. " Daily Mirror 24 June, 2011 <http://www.dailymirror.lk/news/12099-only-seven-per-cent-get-information-on-detainees.html>

⁹³ නිදර්ශනයක් වශයෙන් බලන්න "Govt. to relax Emergency Regulations", Daily News, 28 July 2011 <http://www.dailymirror.lk/news/12658-govt-to-relax-emergency-regulations.html>

සහ "Prolong Emergency Regulations not Govt's Desire", The Official Government News Portal of Sri Lanka, 28 July 2011

භාෂාව පිළිබඳ අන්තර් ආයතන කමිටුවේ නිර්දේශය වූයේ රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් දැනට නිකුත් කොට ඇති ගැසට් නිවේදන හා වක්‍රලේඛන ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව වූ අතර 2010 යෝජනා දැවිඩ පොලිස් නිලධාරීන් පත් කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළත් අගය කළේය.

නීතිය හා සාමය:

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන්⁹⁴ සභාව ඉදිරියට විශේෂයෙන් ම යාපනයේ දී සාක්ෂි දීමට පැමිණි සාක්ෂිකරුවන් විසින් කප්පම් ගැනීම්, පැහැර ගැනීම් හා අනෙකුත් බරපතළ අපරාධ උත්සන්න විමත් නීතිය හා සාමය බිඳ වැටීමත් අවධානයට යොමු කළේය. බොහෝ සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් චෝදනා ඵල කරන ලද්දේ ආරක්ෂක හමුදා නිලධාරීන් වෙතය. කොමිෂන්⁹⁴ සභාවේ අතුරු කමිටු වාර්තාවේ එක් නිර්දේශයක් වූයේ ආයුධ සන්නද්ධ කණ්ඩායම් නිරායුධ කිරීමය. අන්තර් ආයතන කමිටුව වාර්තා කළේ ශ්‍රී ලංකා රජය එල් ටී ටී ඊ ය නැගෙනහිර පළාතේ පරාජය කිරීමෙන් පසු ක්‍රියාත්මක කළාක් උතුරු පළාත සම්බන්ධයෙන් ද සියළුම අනවසර ගිනි අවි වහාම බාර දෙන අවසාන දිනයක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලෙසය. ඔවුහු තවදුරටත් රජය ගිනි අවි ආඥා පනත සංශෝධනය කරමින් අනවසර ගිනි අවි හා බෝම්බ සන්නකයේ තබා ගැනීම ඇප ලබා නොදිය යුතු වරදක් වශයෙන් නීති ගත කිරීමට බලාපොරොත්තු වන බවත් එය බොහෝ විට අනවසර ගිනි අවි බාර දෙන තුරු පමණක් වලංගු විය හැකි බවත් කියා සිටියේය.

2011 ජුනි මාසයේ අවසානය වන විටත් යාපනය දිස්ත්‍රික්කය තුළ පැහැර ගැනීම් හා සාතන දිගින් දිගටම වාර්තා වූ නිසා ඉහත කී කාරණය සම්බන්ධයෙන් යම් ප්‍රගතියක් ඇති වූයේ ද යන්න නිශ්චිතව කිව නොහැකිය.⁹⁴ අපරාධ සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් සැක කරනු ලැබූ පුද්ගලයින් ආයුධ සන්නද්ධ කල්ලි වල සාමාජිකයෝ වන බවත් ඔවුහු ආරක්ෂක හමුදා සමඟ ඉතා කිට්ටු සම්බන්ධකම් පවත්වන බවත් කියනු ලැබේ.

2011 ජූලි මස ආරම්භ ප්‍රාදේශීය සභා මැතිවරණ සමයේ දී යාපනයේ දේශපාලන කටයුතු වල නියුතු වූ විරුද්ධ දේශපාලන පක්ෂ සාමාජිකයින්ට කරනු ලබන නොයෙකුත් තර්ජන පිළිබඳව විශේෂයෙන් ම මැතිවරණ නිරීක්ෂණ කණ්ඩායම් වෙත ලැබූන පැමිණිලි වලින් කියවින.

ඇම්නස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයේ ස්ථාවරය වන්නේ ආයුධ සන්නද්ධ කල්ලි නිරායුධ කිරීමෙන් පමණක් ම දැනට ගොඩ නැගී ඇති ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා රැල්ල අවසාන කළ නොහැකි බවයි. වගවීම අනිවාර්ය වේ. ඉහත කී ආකාරයේ

⁹⁴ ඉතාමත් ආසන්නතම නිර්දේශනය නම් 2011 ජුනි 26 දින යාපනය අවිවූවේලි හි ක්‍රීඩා පිට්ටනියක් බාලවන්දන් සාතුහුනරාජා සාතනය කොට ගෝල් කණුවක එල්ලා දමා තිබුණි . මේ සාතනය සම්බන්ධයෙන් යුද්ධ හමුදා බුද්ධි අංශයේ නිලධාරියෙක් සැක කරන ලද අතර සාතනයට හේතුව පොද්ගලික හේතුවක් විය හැකි නමුත් මාධ්‍ය වාර්තාවන් ට අනුව බාලවන්දන් නිදහස් වූ එල් ටී ටී ඊ සාමාජිකයෙක් බව ද ප්‍රකාශ වීන.

ප්‍රණවක්‍රියා සිදුවන බව පිළි ගනිමින් එකී ප්‍රවණව ක්‍රියා විමර්ශනය කොට අපරාධ කරුවන් නීතිය ඉදිරියට රැගෙන ඒ ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන් පසුබට වනතාක් දිවයිනේ ඇති වි අවනීතිය එලෙසම පවතිනු ඇත.

සමාජ හා ආර්ථික ප්‍රශ්න:

අන්තර් ආයතනික උපදේශක කමිටුවේ ප්‍රගති වාර්තාව, මහනුවර සිට යාපනය දක්වා වැටී ඇති ඒ 9 මහා මාර්ගය ගමනා ගමනය සඳහා විවෘත කිරීම ආර්ථික සමාජ හා සංස්කෘතික අයිතීන් විෂයෙහි ඉතා විශාල ප්‍රගතියකි සඳහන් කරයි. උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන්¹ සභාව ඒ 9 මාර්ගය විවෘත කිරීම නිර්දේශ කරන්නට ඉදිරිපත් වන නමුත් මෙම කොමිෂන්¹ සභාව පත් කිරීමට පෙර 2009 දී ඒ 9 මාර්ගය ගමනාගමනය පිණිස විවෘත කළ බව ඔවුන්ට අමතක වී ඇති සේය.

සිවිල් ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්වයට පත් කිරීම පිණිස දිස්ත්‍රික්ක ලේකම්වරුන් හා ආරක්ෂක හමුදා අතර කිට්ටු සම්බන්ධයක් ඇති කිරීම අවශ්‍ය බව නිර්දේශ කරයි. මෙම නිර්දේශයේ ප්‍රගතිය සම්බන්ධයෙන් සාපේක්ෂක වශයෙන් අන්තර් ආයතන උපදේශක කමිටුවට ඇත්ත වශයෙන් ම කීමට යමක් නොතිබින. 'සිවිල් වැසියන් ජීවිත යථා තත්වයට පත් කිරීමට සංගුප්පිඬි පාලම විවෘත කොට සිවිල් වැසියන් ඒ අවට පදිංචි කිරීම මගින් ඔවුන්ට ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදෙන්නට අවස්ථාව උදා වි යැයි කියයි.

ඇත්ත වශයෙන් ම උතුර තවමත් දූඩිව මිල්ටරිකරණයකට යටත් කොට තිබේ. දිවයිනේ අනෙකුත් පළාත් වල ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය සිවිල් පාලනයට මැදිහත් වනවාට, වඩා උතුරේ සිවිල් පරිපාලනය, සහන සේවා හා සංවර්ධන කටයුතු යුද්ධ හමුදාව හා ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය භාරයේ පවතී.

5. ස්වාධීන ජාත්‍යන්තර විමර්ශනයක අවශ්‍යතාවය:

ශ්‍රී ලංකාවේ අසාර්ථක පරීක්ෂණ කොමිෂන්¹ සභා පිළිබඳ ඉතිහාසයත් උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන්¹ සභාවේ සිත් කළකිරවන ක්‍රියා කලාපයත් ගත් කළ ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය මෙම කොමිෂන්¹ සභාව මානය හිමිකම් උල්ලංඝනයන් හි වින්දිතයින් බවට පත්වූ ශ්‍රී ලංකියයින්ට යුක්තිය සත්‍යාවලෝකනය හා හානි පූර්ණය ලබා දෙති කිසිසේතම නොසලකයි.

යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ සිදු වූ අපරාධයන් හි පරිමාව සලකන කළ එබඳු පරිමාවකින් සිදු වූ අපරාධ විමර්ශනයට සුදුසු යාන්ත්‍රණයක් වශයෙන් උගත් පාඩම් හා සංහිඳියා කොමිෂන්¹ සභාව සැලකිය නොහැකිය. සෑම මට්ටමකදීම එනම් අධිකාරිය හා සංකල්පය; සංයුතිය හා භාවිතය ගත් කළ එහි වංචනික ස්වභාවය හෙළිදරව් වේ. තවද වර්තමාන දේශපාලන සන්දර්භය තුළ ද වගවීමක් සිදු වීමට තිබෙන ඉඩකඩ ඉතාමත් විරලය. වරදින් නිදෙස් කිරීම කලාතුරකින්

සිදුවන්නක් නොව රටේ නීතිය බවට පත් වී තිබේ. දශක ගණනාවක් ම මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් ඉවසා සිටින රාජ්‍යතන්ත්‍රයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ වර්ධනය වී ඇත. යුද්ධයෙන් පසු ඇතිවූ ජයෝන්මාදය නිසා ආරක්ෂක හමුදා විසින් සිදු කරන ලද මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ වගකීම රජය සම්පූර්ණයෙන් ම ප්‍රතික්ෂේප කරනවා පමණක් නොව මෙම ප්‍රතිපත්තිය විවේචනය කරන තැනැත්තන්ට දඬුවම් කිරීමේ සම්ප්‍රදායක් ද පවත්වා ගෙන යයි. ශ්‍රී ලංකා රජය තවමත් ජීවතුන් අතර සිටින එල් ටී ඊ සාමාජිකයින් හට ද ඔවුන් විසින් සිදු කරන ලද අපරාධ සම්බන්ධයෙන් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ උනන්දුවක් නැත. නමුත් කාලයා ගේ ඇවෑමෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන නායකත්වය විසින් සත්‍යාවලෝකනය, යුක්තිය හා සංහිදියාව ට එරෙහිව බැඳ රැහැන් ලිහිල් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමු. නමුත් මෙකී පරිවර්තනය සිදු වීමට වසර ගණනාවක් යනු ඇතැයි සිතිය හැකිය.

කෲරකම් හෙළිදරව් කිරීම වැදගත් වන අතර එක්සත් ජාතීන් ගේ විද්වත් කමිටු වාර්තාව ඒ සම්බන්ධයෙන් වැදගත් පියවරකි. මහලේකම් බැන් කිං මූන් විද්වත් කමිටු වාර්තාව පිළිබඳව බිබිසි ය සමග ජුනි මස පැවැත් වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක දී 'මා විසින් මෙම වාර්තාව මහජනයා වෙනුවෙන් පළ කළ අතර සිදු වූයේ කුමක්දැයි දැන් සියළු දෙනාම දැනීය' කීවේය. නමුත් මානව සංහතියට එරෙහි අපරාධ හෙළිදරව් කිරීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. යම්කිසි සුභවාදී වෙනසක් ඇති කිරීමට නම් ශ්‍රී ලංකාවේ යුද්ධ අපරාධ විමර්ශනය කිරීම පිළිබඳව උනන්දුවක් දක්වන විවිධ පාර්ශවකරුවන් ගේ පොදු එකඟත්වයකින් නිශ්චිත ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීම අවශ්‍ය වේ. රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික මට්ටමින් ශ්‍රී ලංකාව ට ජාත්‍යන්තර විමර්ශනයක් සඳහා කරන ඉල්ලීම දුර්වල වීම, සියළු ආකාරයේ වගවීම පිළිබඳ ව දේශීයව මෙන් ම ජාත්‍යන්තරවත් තිබෙන උද්ඝෝෂණය අඩපණ කරයි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකයන් නොකඩවාම උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන්^෦ සභාව ආරක්ෂා කිරීම මඟින් ජාත්‍යන්තර නීතිය යටතේ ගැනෙන අපරාධයන් හි වින්දිතයින්ට යුක්තිය ඉටු කිරීම, හානි පුරණය හා සත්‍යාවලෝකනය අහිමි කිරීම පිළිබඳ ඉතා භයානක සම්ප්‍රදායකට මුල පිරීමකි. ශ්‍රී ලංකාව සිය ජාත්‍යන්තර වගකීම් පැහැර හැරීමකි.

ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ජාත්‍යන්තර නීතිය යටතේ ගැනෙන අපරාධ පිළිබඳ වෝදනා අප්‍රමාදව විමර්ශනය කිරීම, ශ්‍රී ලංකාව විසින් ගනු ලබන පියවරයන් නොතකා එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානය විසින් විමර්ශන කිරීම ඔවුන් ගේ වගකීමකි. එබඳු විමර්ශනයක් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් ට අනුකූල විය යුතු අතර ස්වාධීන එකක් ද විය යුතුය.

ශ්‍රී ලංකාව විසින් සත්‍යාවලෝකනය හා සංහිදියාව සම්බන්ධයෙන් ගනු ලබන පියවරයන් නියාමනය කිරීම ද එබඳු පියවරයන් මඟින් වගවීම ඉටු වන්නේ දැයි සොයා බැලීම ද එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ වගකීමක් වෙයි.

ජාත්‍යන්තර උත්සාහයන් එසේ තිබියදී ශ්‍රී ලංකාවට ද මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ හා වගවීම සහතික කිරීමේ වගකීමක් තිබේ. යුද්ධයේ අවසාන අදියරේ දී ශ්‍රී ලංකික ආරක්ෂක හමුදා විසින් මහා පරිමාණයේ ජීවිත හානියක් සිදු වූ බව ප්‍රසිද්ධියේ කළමනාය. වින්දිතයින් ගේ අයිතිවාසිකම් හා අධිමානයට ගරු කළමනාය. ශ්‍රී ලංකාව ඉතා ඉක්මනින් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කරන අපරාධකරුවන් නීතිය ඉදිරියට ගෙන එන ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් පිහිටුවා ගත යුතුය. උතුරේ දැනටත් සිදුවන පැහැර ගෙන යාම් හා ඝාතනයන් පිළිබඳව නව වාර්තා විමර්ශනය කළ යුතු අතර අපරාධකරුවන් හඳුනා ගෙන ඔවුහු ද නීතිය ඉදිරියට ගෙන ආ යුතුය.

®

සෑම දෙනාටම යුක්තිය, නිදහස හා අභිමානය සහිත ජනතා සහයෝගයෙන් ගොඩ නැගෙන ලොවක් සඳහා මිහිතලයේ අධිත්‍රීවතාවයෙන් යුක්ත ගැටුම් වල සිට හුදකලාතැන් හි කෙරෙන අරගල දක්වා ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය පෙනී සිටියි.

ඔබට කළ හැක්කේ කුමක් ද?

ලොව පුරා ක්‍රියාධරයන් මානව හිමිකම් මර්දනය කරනු ලබන බලවේග සමග ජයග්‍රාහී ලෙස සටන් කළ හැකි බව ඔප්පු කොට ඇත. මෙම සමාජ ව්‍යාපාරයෙහි කොටස්කරු වෙකු වන්න. බිය හා අවමානය පතුරන්නන් ට එරෙහි වන්න.

- මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් අවසන් කිරීම පිණිස ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සාමාජිකත්වය ගෙන, ලොව පුරා ගොඩ නැගෙන උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයෙහි කොටස් කරුවෙක් වන්න.
- වෙනසක් සඳහා ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයට අත දෙන්න.

එක් ව සිටීමෙන් අප ගේ හදිට සවන් යොමු වනු නිසැකය.

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීම පිණිස වැඩි විස්තර දැන ගැනීමට කැමැත්තෙමි

නම _____

ලිපිනය _____

රට _____

විද්‍යුත් ලිපිනය _____

ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් වෙත මම දයක විමට කැමැත්තෙමි. (ඔබ ගේ දයක මුදල් බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්, ඇමරිකන් ඩොලර් හෝ යුරෝ යන මුදල් ඒකක මගින් ගෙවිය හැක.)

මුදල _____

කරුණාකර මගේ හිනුමට බැර කරන්න විසා මාස්ටර් කාඩ්

කාඩ් අංකය _____

අවලංගු වන දිනය _____

අත්සන _____

මෙම අයදුම් පත ඔබ ගේ රටෙහි ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් කාර්යාලයට යොමු කරන්න.

විස්තර ලබා ගැනීම පිණිස මෙම වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්න.
www.amnesty.org/en/worldwide-sites
 ඔබ පදිංචි රටෙහි ඇමිනස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් කාර්යාලයක් නොමැති නම් ඔබ ගේ ඇයදුම් පත පහත සඳහන් ලිපිනයට එවන්න

Amnesty International, International Secretariat, Peter Benenson House, 1 Easton Street, London WC1X 0DW, United Kingdom

amnesty.org

**මම සාහය
විමට
කැමැත්තෙමි**

යුක්තිය අද නොවේ හෙට

ශ්‍රී ලංකාවේ උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවේ අසමත්භාවය

ශ්‍රී ලංකාවේ තිස් වසරක යුද්ධයේ හේතු සොයා බැලීම පිණිස මහින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයා විසින් 2010 පිහිට වනු ලැබූ මෙම රාජ්‍ය කොමිෂන් සභාවට දහස් සංඛ්‍යාත සිවිල් වැසියන් පිරිසක් සාක්ෂිකරුවන් වශයෙන් ඉදිරිපත් වූවෝය. එසේත් නැත්නම් පැමිණිලි ඉදිරිපත් කළෝය. ජාත්‍යන්තර නීතියට අනුව යුද්ධයට සම්බන්ධ දෙපාර්ශවය විසින් ම සිදුකරන ලදී වූදික බරපතල අපරාධ සම්බන්ධ හෝ යුද්ධ අපරාධ සම්බන්ධ සැකකරුවන් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවට ඉදිරිපත් කළ සාක්ෂි වල අඩංගු විය. නමුත් මෙම කොමිෂන් සභාව එකී වෝදනා සම්බන්ධයෙන් නිසි ක්‍රියා මාර්ගයක් ගැනීමට අසමත් වූවෝය.

උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාවට ඉදිරිපත් කරන ලද සාක්ෂි විශ්ලේෂණය කළ ඇමතස්ට් ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය මෙම කොමිෂන් සභාව කොපමණ නම් අවස්ථා මඟ හරිමින් නොසැලකිලිමත් ලෙස කටයුතු කොට ඇත් දැයි මැනවින් හෙළිදරව් කරයි. කොමිෂන් සභාව සාක්ෂිකරුවන් ට අපක්ෂපාතී ලෙස නොසැලකීය. ඉදිරිපත් කරන ලද මානව හිමිකම් පිළිබඳ වෝදනා සම්බන්ධයෙන් පසුවිපරම් කිරීමට ප්‍රයත්නයක් නොදැරීය. සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට හෝ පළි ගැනීමෙන් වළක්වා ලීමට කිසිවක් ම නොකළෝය.

ශ්‍රී ලංකාවේ යුක්තිය ස්ථාපිත කිරීම පිණිස පිහිටවනු ලබන අසාර්ථක දේශීය යාන්ත්‍රණයන් පිළිබඳ නවතම උදහරණය මෙම උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව වෙයි. උගත් පාඩම් හා සංහිදියා කොමිෂන් සභාව සම්බන්ධයෙන් ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව මූලා නොවිය යුතුය. ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු වූ දරුණු යුද්ධයේ දී දහස් ගණනක් සිවිල් වැසියන් ගේ බරපතල ලෙස උල්ලංඝනය කළ මානව අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය හෙළිදරව් කිරීමක් හානිපුරණය හා යුක්තිය ඉෂ්ට කිරීමක් කළ හැක්කේ වින්දිතයින්ට කන් දෙන අන්තර් ජාතික මට්ටමේ විමර්ශනයකින් පමණි.

amnesty.org

Index: ASA 37/008/2011
September 2011

